

PRIMUS ESDRÆ, Efran Kirja / ja Kirjoitetan:

- 1. Cores / 8.
- 2. Cambyfes / 8.
- 3. Darius Hystaspis / 36.
- 4. Xerxes / 21.
- 5. Artaxerxes / 20.

I. **C**vinga Cyrus eli Cores Persian Cuningas / siittecuin hän oli saanut Babelin walda-
cunnan / anda Judalaiset mennä cotia rakendamain Jerusalemin Templi: jotta caic-
ti / niin monda cuin heitä on / rupewat cotia tulduans sitä rakendamain / cap. 1. 2. 3.
II. **E**tä Judalaisten wihamiehet candawat heidän päällens Cuningas Artah-
sasthan edes / jotta kiellä heitä sitä rakendamast.
III. **E**tä Haggai ja Sacharia HXRan Prophetat / neuwowat heitä aica ottain taas raken-
daman / ja cosca maan herra oli siitä kirjoittanut Cuningas Dariusen tygö / niin hän käski lujast ra-
kenda. Jonga he myös päättawät / cap. 5. 6.
IV. **C**vinga Efra muiden Babelin iäännyttien Judalaisten cansa / owat saanet Darius Artaxerxes
Longimanurelda luwan mennärens Jerusalemin / asettaman Jumalan palwelust ja hallituswir-
cans. Judalaiset walittawat hänen edesäns / olewans secoitetun pacanoitten cansa / ja heilläns o-
lewan pacanaliset emännät / jotta he Efran käskyn jälkeen heissäns eroittawat / cap. 7. 8. 9. 10.

Tämä kirjas on mitä tapahtui liki 93. ajastajas / ensimmäisest Corexen hallituksen ajasta /
jast Babelis / liki Nehemian tulemust Jerusalemin.

Sillä:

Cores hallidzi Babelis	8.	} ajastai ca.	} Xenoph. pæd. Cyr. l. 8. Herod. l. 3. Herod. l. 7. Diod. Sic. l. 11. Nehem. 2: 1.
Artahsastha Cambyfes tieräitten cansa	8.		
Darius Hystaspis	36.		
Xerxes	21.		
Artaxerxes Longimanus siihenasti cuin Nehemia tuli Jerusalemin	20.		

Cores hal-
lidze siit-
cuin hän sai
Babelin / 8.
ajastai /
murta caic-
tians 30.

Artaxerxes
hallidzi Ne-
hemian wal-
dan asti 20.
ajastai / ja
siitce 20.
murta caic-
tians 40.

I. LUCU.

Cuningas Cores anda Judalaiset mennä jällens co-
tia / ja käste raketa Jerusalemin Templi / v. 1. Judan ja
Benjaminin ylimmäiset / ja monda muuta heidän can-
sans / lähtewät Jerusalemin / v. 5. ottawat myhdäns Cu-
ningan kästyn jälkeen hopta ja culdaastiat / jotta Cuning-
gas Nebucad Nezar oli wiennyt pois Templist / v. 7.

I. **E**nsimäisnä Corexen Persian Cu-
ningan wuonna / että HXRan
sana täytetäisin joca oli puhut-
tu Jeremian suun kautta / herät-
ti HXRa Corexen Persian Cuningan hen-
gen cuuluttaman coco waldacunnasans kir-
joitusella / sanoden: Näin sano Cores Persian
Cuningas: HXRa Jumala taiwast on an-
danut minulle caicki maan waldacunnat / ja
on käskeny minun rakenda hänellens huonen
Jerusalemin / joca on Judaas. Euca on tei-
dän seasan caikest hänen Cansastans / hänen
Jumalans olcon hänen cansans / ja hän men-
gön Jerusalemin / joca on Judaas / ja raken-
dacan HXRan Israelin Jumalan huonen /
4 se on Jumala cuin Jerusalemis on. Ja caickia

jääneit caikis paicois cusa he muicalaisna o-
lie / pitä autettaman sen paican Canssalda ho-
pialla ja cullalla / tarwaralla ja eläimillä
mielelläns Jumalan huoneseen cuin on Je-
rusalemis.

Jin walmistit idzens Isäin päämiehet
Judast ja Benjaminist / Papit ja Le-
witat / caicki jotta Jumalan Hengi kehoitti
menemän rakendamain HXRan huonetta
cuin on Jerusalemis. Ja caicki jotta olit heitä
ymbärins / wahwistit heidän kätens ho-
pia ja culdaastioilla / tarwaralla ja eläimillä /
ja calleilla caluilla / paidzi sitä cuin he mielel-
läns ubraisit.

Cuningas Cores myös toi HXRan
huonen astiat / jotta Nebucad Nezar oli
ottanut Jerusalemist / ja pannut jumalans
huoneseen. Mutta Cores Persian Cuning-
gas otti ne ulos rahanhaldian Mithridatin
käden kautta / joca ne luki Judan Jorstille
Sesbazarille. Ja tämä on heidän lucuns: col-
9 mekymmendä culdamalja / tuhannen hopta-

Judalaiset
lähtewät
matcan.

Ottawat
mohtäns
HXRan
huonen asti-
at.
Inf. 5: 13.

Sesbazar
heidän Jor-
stins.

Cuningas
Cores laste
Judalaiset
menemän
cotians.
A.M. 3435.
2. Par. 36:
22.
Ier. 25: 12.
Cap. 29: 10.

malta ja yhderancolmattakymmenda weista.
10 Colmekymmenda cullasta malja / ja nysta toi-
11 sta hopiaisia maljoja nelja sata ja kymmenen-
ja muuta astioita tuhannen. Nyn etta caictia
astioita selä cullast / etta hopiaist / oli wissi tu-
hatta ja nelja sata: Sesbazar weine caicti ni-
den causa / jotca Babelin fangeudest menit
Jerusalemijn.

Verf. Coreen) Tästä Coreest on Esaiä ennustanut / cap. 44: 28. Hän luetaan pyhäin ja jumalisten hallidziain sekaan / niincuin hänen sanoistans ja toistans nähdän: sillä hän on tästä tästewot rateta H. E. Kran huonetta Jerusalemis. Ja Daniel Prophetan piti hän suurina niincuin Neuwonandajans ja ylimmäisen saar. namiehens / Dan. 6. verf. ult. D. 8. Sesbazarille) Se on se cuin sijte te cudjutan Serubabelixi cuin cuullan ja nähdän cap. 5: 16.

II. Lucu.

Nytä cuin lähtewät fangeudest ja tulewat Jerusale-
mijn ja Judaan / Serubabelin / Jesuan ja Nehemi-
an etc. causa / on 423 60. ilman heidän palcollisians / v.
64. sinne tulduans andawat he hywäst rahdost H. E. Kran
huonen rakenmyreen 61000. culdapenningitä / 5000. set.
wistätä hopiaita / ja 100. Papin hametta / v. 68.

1 **A**mat ovat maacunnan lapses
2 cuin lärit fangeudest / jotca Nebu-
cad Nezar Babelin Cuningas oli
wiennyt Babelijn / ja tulit Jerusa-

3 lemijn ja Judaan jällens / cutin Caupungijns.
4 Jotca tulit Serubabelin Jesuan / Nehemian /
5 Serajan / Keelian / MardoCHAIN / Bilsan /
6 Nisparin / Bigiwain / Rehumin ja Bae-
nan causa.

7 **A**ma on Israelin Caussan miesten lucu:
8 Parehen lapses / cari tuhatta / sata ja

9 caricahderattakymmenda. Sephatian lapses /
10 colme sata ja caricahderattakymmenda.

11 **A**rahn lapses / seidzemen sata ja wissicahde-
12 rattakymmenda. Pachat Moabin lapses /

13 Jesua Joabin lasten seas / cari tuhatta / cah-
14 deran sata ja caritoistakymmenda. Elamin

15 lapses / tuhannen / cari sata / ja neljäcuudetta-
16 kymmenda. Zathun lapses / yhderän sata ja

17 wissiwidettakymmenda. Zacain lapses / seid-
18 zemen sata ja cuusikymmenda. Banin lapses /

19 cuusi sata ja cariwidettakymmenda. Bebaïn

20 lapses / cuusi sata ja colmecolmattakymmen-
1 da. Uzgadin lapses / tuhannen / cari sata ja

2 caricolmattakymmenda. Abdonicamin lapses /

3 cuusi sata / ja cuusiseidzemetakymmenda. Bi-
4 gewain lapses / cari tuhatta ja cuusicuudetta-

5 kymmenda. Adin lapses / neljä sata ja neljä-
6 cuudettakymmenda. Aterin lapses Jehiski-

7 ast / yhderänkymmenda ja cahderan. Basain

8 lapses / colme sata ja colmecolmattakymmen-
9 da. Jorahn lapses / sata ja caritoistakymmen-

10 da. Hasumin lapses / cari sata ja colmecolmat-
11 takymmenda. Sibbarin lapses / yhderänkym-

menda ja wissi.

12 **B**ethlehemin lapses / sata ja colmecolmat-
13 takymmenda. Netophan miehet / sata ja cah-

14 derancolmattakymmenda. Anathotin mie-
15 het / sata ja cahderancolmattakymmenda.

16 **A**smawethin lapses / cariwidettakymmenda.
17 Kirjath Arimin lapses / Ghephiran ja Bero-

18 thin / seidzemen sata ja colmewidettakym-
19 menda. Kaman ja Gabaan lapses / cuusi sata

20 ja yricolmattakymmenda. Michman miehet /
21 sata ja caricolmattakymmenda. Beth Elin ja

22 **A**in miehet / cari sata ja colmecolmattakym-
23 menda. Nebon lapses / caricuudettakymmen-

24 da. Magbiren lapses / sata ja cuusicuudetta-

25 kymmenda. Toisen Elamin lapses / tuhannen /
26 cari sata ja neljäcuudettakymmenda. Hari-

27 min lapses / colme sata ja carikymmenda.
28 **Z**od Hadidin ja Onon lapses / seidzemen sata

29 ja wissicolmattakymmenda. Jerehon lapses /
30 colme sata ja wissiwidettakymmenda. Se-

31 naan lapses / colme tuhatta / cuusi sata ja col-
32 kymmenenda.

33 **P**apit: Jesadan lapses Jesuan huonosta /
34 yhderän sata ja colmecahderattakym-

35 menda. Immerin lapses / tuhannen ja cari-
36 cuudettakymmenda. Pashurin lapses / tuhan-

37 nen / cari sata ja seidzemenwidettakymmen-

38 da. Harimin lapses / tuhannen ja seidzemen
39 toistakymmenda.

40 **E**rwitat: Jesuan ja Gadmielin lapses /
41 Hodarvian lapsista / neljäcahderatta-

42 kymmenda.

43 **W**eisajat: Asaphin lapses / sata ja cahde-
44 rancolmattakymmenda. Owenwarcian lap-

45 ses / Salumin lapses / Aterin lapses / Salmo-

46 nin lapses / Akubin lapses / Hatitan lapses
47 ja Sobain lapses caictians / sata ja yhderän

48 neljättäkymmenda.

49 **E**chinimit Zihahn lapses / Hasuphan
50 lapses / Zabaothin lapses: Keroren lap-

51 ses / Siehhan lapses / Padonin lapses. Leba-

52 nan lapses / Hagaban lapses / Accubin lapses.

53 **H**agabin lapses / Samlain lapses / Hananin

54 lapses. Giddelin lapses / Gaharin lapses / Re-

55 ajan lapses. Resinin lapses / Necodan lapses /

56 Gazamin lapses. Bshn lapses / Passaahn
57 lapses / Bessahn lapses. Usnan lapses /

58 Meummin lapses / Nephussimin lapses. Bac-
59 bukin lapses / Hacuphan lapses / Harhurin

60 lapses. Bazeluthin lapses / Mehiran lap-
61 ses / Harsan lapses. Barcoren lapses / Sis-
62 seran lapses / Zhamahn lapses. Neziahn lap-

ses / Ha-

Papit.

Lewitat.

Weisajat ja Owenwarcian.

Nechinimit.

Luetellan
ne cuin 70.
aja kajan
perält pa-
laint Babeli.
Nehem. 7:
6.

55 set/Hatiphan lapses. Salomon palweliamin
 lapses / Sotain lapses / Sopheretin lapses /
 56 Perudan lapses. Jaelan lapses / Darconin
 lapses / Siddelin lapses. Sephathian lapses /
 57 Hattilin lapses / Poherethin lapses Zebai-
 58 mista / Amin lapses. Gaicki Nethinimin
 ja Salomon palweliamin lapses / colme sata /
 yhdexänkymmendä ja cari.
 59 **N**ämät myös menit Mithel / Mela /
 Thelharfa / Cherub / Addon / ja Im-
 mer / jotta ei tietänet Isäins huonetta sanoa
 60 ja siemendäns / jos he olit Israelist. Delajan
 lapses / Tobian lapses / Necodan lapses / cuusi
 61 sata ja caricuudettaäkymmendä. Ja Pappem
 lapsist: Habajan lapses / Hacoren lapses /
 Barsillain lapses / joca otti idzellens emän-
 62 nän Barsillain Gileaditerin tyttären / joca
 cudzuttin heidän nimelläns. Nämät edzeit
 heidän suucundans polwilucu kirja / ja ei
 63 löynnet / sentähden he pandin pois pappes-
 dest. Ja Hathirsatha sanoi heille / ettei hei-
 dän pitänyt syömän sitä caikein pyhim-
 64 mäst / ennencuin Pappi seisoiis Brimin ja
 Thumimin cansa.
 65 **Q**uo jouco nijnecin hyri mies oli / cari-
 wijdettääkymmendä tuhatta / colme sata ja
 66 cuusifkymmendä. Paidzi heidän palwelioi-
 tans ja pycosjans / joita oli seidzemen tu-
 67 hatta / colme sata ja seidzemeneliättäkym-
 mendä / ja heillä oli weisaita / miehiä ja wai-
 68 moja / cari sata. Seidzemen sata ja cuusinel-
 jättäkymmendä herwoista: cari sata ja wjssi-
 69 wjdettääkymmendä Muulia. Nelsä sata ja
 wjssineljättäkymmendä Cameliä / cuusi tu-
 70 hatta / seidzemen sata / ja caricuudettaäkym-
 mendä. Ja monicahdat Isäins Päämiehistä /
 cosca he menit HExran huoneseen Jerusa-
 69 mis / uhraisit hywällä mielellä Jumalan
 huoneseen / raketta sitä paicallens. Ja he
 annoit warans jälken rakennuren tarwa-
 rari / yhdenseidzemetttääkymmendä tuhatta
 culdapenningitä / ja wjssi tuhatta leiwistä
 70 hoiata / ja sata Pappin hametta. Nijn
 Pappi / Lewitat ja muutamat Ganssast / wei-
 sajat / ja owenwartiat ja Nethinimit asuit
 Gaupungeisans / ja coco Israel myös Gau-
 pungeisans.

Verf. 2. Serubabelin) Tämä tuli sijte Judan Ganssan 30r.
 liri / ja Jesua ylimmäiseri Pappi / cuin nähän Zachar. 3. ja 4. v.
 63. Hathirsatha) Tämä oli Nehemia: sillä nijn hän cudzutau
 Persian tielellä / nijnecin nähän / Nehem. 8: 9.

III. Lucu.

Seidzemenendä Cuucautena tulawat Israelin lap-
 set cocoon Jerusalemis / ja Jesua rakenda Seruba-

belin cansa HExralle Altarin / v. 1. pitawat Lehtimajan
 juhla / ja uhrawat sen päällä Moseren lain jälken / v. 4.
 palckawat kiwenhacait ja seppid / rakendamam HEx-
 ran huonetta / v. 7. Toisna vuonna / toisna Cuucautena
 lasterwat he Templin perusturen suurella riemulla ja lau-
 lulla / v. 8. monicahdat itferwat jotta olit nähnet endisen
 Templin / v. 12.

Sca seidzemes Cuucausi oli tul-
 lut / ja Israelin lapses olit Gau-
 pungeisans / tuli Ganssa cocoon
 nijnecin hyri mies Jerusalemijn.
 Ja Jesua Josedefin poica / ja Pappi hänen
 weljens nousit / ja Serubabel Sealthielin
 poica ja hänen weljens / ja rakensit Israelin
 Jumalan Altarin / uhrawarens sen päällä
 polttouhria / nijnecin kirjoitettu on Moseren
 Jumalan miehen lais. Ja he lastit Alta-
 rin perusturens päälle / waicka he pelkäisit
 sen maan Ganssoja / ja he uhraisit sen päällä
 HExralle polttouhria / amulla ja eh-
 tolla.

Ja he pidit Lehtimajan juhla / nijnecin
 kirjoitettu on / ja teit polttouhria jocapäiwä /
 sen lugun jälken cuin pitikin / cutakin päi-
 wänäns. Senjälken mitä alinomaisia polt-
 5 touhreja / ja uden Cuun / ja caikein HExran
 juhlain pyhitettyin / ja caikinaisia mieliuh-
 reja / cuin he hywällä mielellä teit HEx-
 ralle. Seidzemenen Cuucauden ensi-
 6 mäisnä päiwänä / rupeisit he uhraman
 HExralle polttouhria / mutta ei HExran
 Templin perustus ollut wielä lastettu. Ja
 7 he annoit kiwenhacaille ja työrwäelle raha /
 ruoca ja juoma / ja olija Sidonialaisille ja
 Thirilaisille / että he toisit heille Gedripuita
 Libanonista Japhonin merta myöden / Co-
 reren Persian Cuningan suomast.

Ulta toisna vuonna sijtecuin he tu-
 8 lit Jerusalemijn / HExran huonen
 tygö toisna Cuucautena / rupeis Seruba-
 bel Sealthielin poica / ja Gesuja Josede-
 chin poica / ja muut heidän jaänet wel-
 jens / Pappi ja Lewitat / ja caicki cuin fangeu-
 desta tulit Jerusalemijn / ja panit cahdenkym-
 9 menen ajastacaiset ja wanhemmat Lewitat
 HExran huonen työn teettäji. Ja
 Jesua seisoi poikinens ja weljinens / ja
 Radmiel poikinens / ja Judan lapses nijn-
 cuin hyri mies teettämas HExran huonen
 työrwäke / Henadadin lapses poikinens / ja
 Lewita heidän weljens. Ja cosca raken-
 10 dajat lastit HExran Templin perusturen /
 seisoiit Pappi puetettuna / wastitorwein can-

Ganssa co-
 condu ja ra-
 kenda
 HExralle
 Altarin.
 Matth. 1: 12.

Pitawat
 Lehtima-
 jan juhla.
 Lev. 23: 34.

Toisen
 Templin pe-
 rustus la-
 stetan.
 A.M. 3436.

Exod. 28:
 30.
 Caickein
 lucu.

Mitä Tem-
 plin raten-
 nurextanne-
 tan.

11 ja / ja Serwitat Asaphin pojat candeileilla /
 kytämäs HERa Dawidin Israelin Gu-
 ningan sanoilla. Ja he weisaisit wuoroit-
 tain ylistäisäns ja kytäisäns HERa /
 että hän on hywä ja hänen laupiudens pösy-
 tancatäisest Israelin päälle : Ja caikti
 Ganssa huusit corkialla änellä ja kytit HER-
 ra / että HERan huonen perustus oli la-
 12 stettu. Mutta moni wanhoista Papeista
 ja Serwitasta ja Isäin päämiehistä / jotca olit
 nähnet ensimmäisen huonen : cosca tämä huo-
 nen perustus lastettiin heidän silmäins edes /
 itkit suurella änellä / ja moni huusi corkialla
 13 änellä ilon tähden. Että se huuto oli nñn
 suuri / ettei Ganssa eroittanut ilon ändä it-
 cum änestä : sillä Ganssa huusi corkialla
 änellä / että se äni cauwas cuului.

Deef. 12. Jette) Sillä ei he luullet tämän Templin tule-
 wan nñn caunijci cuin endinen oli.

IV. Lucu.

Samaritereit ei sallita rakendamast Templi / v. 1. he
 palckawat neuwonandaita Judalaisi wassan / että
 män Templin rakennust Coreyen aicana / v. 4. Kirjoitta-
 wat Ahaswerusen ja Arthahsasthan aicana Judalaisi
 wassan kirjan / näin : jos he saawat raketa Jerusalemin /
 nijn he luopuwat Cuningast / ja owat idze Herrana nijn-
 cuin ennengin / v. 7. Arthahsastha wasta / ja käste että hei-
 dän / v. 17. jota he tekewät toisen Dariuxen wuoren asti /
 v. 23.

1 **M**utta cosca Judan ja Ben Zami-
 nin wihamiehet cuulit / että ne
 jotca fangiures olit ollet / raken-
 sit HERalle Israelin Juma-
 2 lalle Templi. Tulit he Zerubabelin ja
 Isäin Päämiehen tygö / ja sanoit heille :
 me rakennam teidän cansan / sillä me edzim
 teidän Jumalatan nñncuin tekim / ja emme
 ole sütte uhrannet cuin Asser Haddon Assu-
 3 rin Cuningas meidän tänne wei. Mutta
 Zerubabel ja Jesua ja muut Israelin Is-
 säin Päämiehet wastaisit : ei sori teidän
 ja meidän raketa meidän Jumalallem huo-
 netta / mutta me rakennamyrin HERalle
 Israelin Jumalalle huonen / nñncuin Co-
 res Persian Cuningas meidän kästi.

4 Nijn sen maacunnan wäki esti Judan
 Ganssan kädet / ja peljätti rakendamast /

5 Ja palckais Neuwonandaita heitä wassan /
 estämän heidän neuwoans / nñncuowan
 cuin Cores Persian Cuningas eli / Dari-
 6 uren Persian Cuningan waldacundan asti.
 Mutta cosca Ahaswerus tuli Cuningari /
 hänen waldacundans algusa kirjoitit he can-
 den Judan ja Jerusalemin asujamia wa-
 stan.

7 **J**A Arthahsasthan aicana / kirjoitti Bil-
 sam / Mitridates / Zabeel ja muut hei-
 dän neuwoastans Arthahsasthan Persian Gu-
 ningan tygö. Ja kirja oli kirjoitettu Syrian
 kielellä / ja tulkittu Syrian kielellä. Nehum
 8 Cansleri ja Simsai kirjoittaja / kirjoitit kir-
 jan Jerusalemita wassan Cuningas Arthah-
 sasthan tygö. Silloin Nehum Cansleri
 ja Simsai kirjoittaja / ja muut Neuwonan-
 dajat Dinast / Arphasasthast ja Zarplatast /
 9 Persianst / Arachast / Babelist / Susanist /
 Dehast ja Elamist. Ja muut Ganssat /
 10 jotca wälewä ja cuuluusa mies Asnaphar
 toi tänne / ja pani heidän asuman Samari-
 an Caupungeihin / ja muihin Caupungei-
 hin tällä puolen weden ja Canaan. Ja kir-
 11 ja songa he lähetit Cuningas Arthahsasthan
 tygö / oli näin kirjoitettu.

12 **S**inun palvelias ne miehet cuin asuwat
 13 tällä puolella weden / ja Canaas. Se
 olcon Cuningalle tiettäwä / että Judalaiset
 jotca sinun tyköäs tulit meidän tygöm Jeru-
 salemijn / rakendamast capinalist ja paha
 Caupungita / ja on perustanet ja corgotta-
 net muurit. Nijn olcon Cuningalle tiettäwä /
 14 että jos se Caupungi raketan ja muurit pe-
 rustetan / nñn ei he sinulle anna lahja / tullia
 ja ajastaitaista wero / ja wahingoidzewat
 Cuningasten weron. Me olem caikti pa-
 15 lakis castwatetut / emme tahtonet enä Gu-
 ningan ylöncazomist nähdä / sentähden me
 lähetim ja ilmoitim Cuningalle. Ettäs ed-
 zistit Isäis Aicakirjoim / ja sinä löhdät nñstä
 ja saat tietä tämän olerwan capinalisen ja
 wahingolisen Caupungin Cuningaille ja
 maacunnille / joca saatti so wanhast muut-
 16 kin luopuman / jongatähden myös tämä
 Caupungi on autiari tehty. Njingatäh-
 den me annam Cuningan tietä / että jos tä-
 mä Caupungi raketan / ja muurit tehdän.
 nñn et sinä tätä puolda wirta saa pitä.

Ahasweru-
 ren ja Ar-
 thahsasthan
 aicana kir-
 joittawat
 he myös
 kirjan Ju-
 dalaisi wa-
 stan.

Samarite-
 rit taridze-
 wat hei-
 täns raken-
 daman Ju-
 dalaisien
 cansa Tem-
 pli.

Että se tiel-
 dän heidä /
 estäwät he
 rakennuren
 Coreyen ai-
 sana.

Arthahsa-
lha wasia.

17 **U**zin Cuningas lähetti wastauksen Re-
humille / Ganzlerille ja Simsaille kir-
joittajalle / ja muille heidän cansawelksillens
cuin Samarias asuit / ja muille cuin toisella
puolella weden olit / rauhan ja terweyden.
18 Lähetyks kirja / jonga te meidän tygöm lä-
hetit / on luettu julkiseft minun edesän. Ja on
19 minulda käsketty edzittä / ja on löyten sen
Caupungin jo wanhan aican nosnen Cu-
ningoita wastaan / ja luopunen / nijn että
20 capina on siinä nosnut. Ja että Jerusa-
lemis owat ollet wäkerwät Cuningat / ja
owat wallinnet caieki cuin toisella puolella
weden on / ja heille on annettu tulli / lahjat
21 ja ajastaitainen wero. Zehkät sijs tämän
käskyn jälken / estäkät nytä miehiä rakenda-
mast Caupungi / sihenasti cuin minä annan
22 käskyn. Nijn ottacat waari ettet te wy-
wyttelis täsä astias / ettei Cuningoille mitän
wahingota tulis.

Rakennus
estetan tot-
sen Darius-
ren wuoten
asti.

23 **E**sa Cuningas Arthahsasthan kirja
luettiin Rehumin / Simsain kirjoittajan
ja heidän cansawelksins edes / menit he k-
rust Jerusalemyin Judalaisten tygö / ja estit
24 heidän käsiwarrella ja wäkerwydellä. Sil-
loin laicattiin Jumalan huonen työstä Je-
rusalemis / nijn että se jäi Dariuren Per-
sian Cuningan toisen wuoden asti.

Verf. 1. Wihamiehet) Ne olit Samariterit jotea ei ollet
Israelin lapsit / waan Assurin Cuningalda sinne wiedyt / cuin
sijtä luetan 4. Reg. 17: 24. Nämä pidit Judalaisten puolda
moyratäymises / mutta cuin Judalaissilla uurin käwi / olit he hei-
dän pahimmat wihamieheks. v. 6. Ahafwerus ja v. 7. Arthah-
sastha) Judalaset owat näillä ntyillä nimitänet yhteyseft Peri-
sian Cuningoita / waieka mittä heidän nimens muutoin owat
ollet. Nijneutin Ruomin hallidziat owat cudzjutut / Caesar, Au-
gustus, 2c. ei näitä asioita / ilman oikein ymmärretä. Ilman
epäilemät Ahafwerus Efran mielest on Darius Hystaspis täsä /
jonga tygö hän sano heidän kirjoittanen / ja kirjoitus seura wij-
dennes lugus / ja wastaus cuidennes. Mutta Arthahsastha
Cambyses / joca litin Corest hallidzi ja estit rakennuxen.

V. Lucu.

Haggai ja Sacharia ennustawat Judalaisille / ja kä-
skewät heidän lujast rakenda / v. 1. Zathnai Maan-
herra tällä puolen wirta / kysy heille kenen käskyst he raken-
dawat / v. 3. cuin he händä olit wastannet / kirjoitta Zath-
nai Cuningas Dariuren tygö / ja ano tietä hänen tah-
toans / v. 6.

Haggai ja
Sacharia
neuowat
rakenda-
man Tem-
pli /
Hagi 1: 1.
Serubabel
ja Jesua
rupewat
taas raken-
daman.

1 **H**aggai ja Sacharia
Iddon poica ennustit Judalai-
sille jotea olit Judas ja Jerusale-
mis / Israelin Jumalan nimen.
2 Silloin nousit Serubabel Sealthielin poi-
ca ja Jesua Josedekin poica / ja rupeist ra-

kendaman Jumalan huonetta Jerusalemis /
ja Jumalan Prophetat heidän cansans /
auttain heitä.

Sihen aican tuli Zathnai heidän ty-
göns / joca oli Maanherra tällä puo-
len weden / ja Star Bosnai heidän cansa-
welksens / ja sanoit näin heille : cuca teidän
on käskennyt rakenda tätä huonetta / ja hänen
muurejans perusta. Nijn me sanoin heil-
le : mitkä ntyden miesten nimet owat / jotea
tätä rakennusta rakendawat. Ja Juma-
malan silmä tuli Judan wanhimbain pääl-
le / ettei se heildä nijncauwxari estetty cuin
sanoma wietin Dariuren tygö : ja lähetyks
kirja tuli sijtä astiast tacaperin jälkensä.

Tä kirja jonga Zathnai Maanherra
tällä puolen weden / ja Star Bosnai /
ja hänen cansawelksens Arphasadist / jotea
olit tällä puolen weden / lähetit Cuningas
Dariuren tygö. Ja ne sanat jotea he lä-
hetit hänen tygöns / owat näin kirjoitetut :
Darius Cuningalle caieki rauha. Se ol-
con Cuningalle tietäwä / että me tulim Ju-
dan maacundaan sen caiekein suurimman Ju-
malan huonen tygö / sitä raketan caiekinaisist
kwoist / hirret pannan seinijn / ja työ joutu
ja menesty heidän käsins. Nijn me ky-
söim wanhimmille / ja sanoin heille : cuca
teille andoi käskyn rakenda tätä huonetta /
ja näitä muureja perusta ? Me kysyimme
myös heille heidän nimens / andarem sinulle
ne tietä : ja me kirjoitim ntyden miesten ni-
met jotea heidän Päämieheks olit.

Ja sencaitaisen sanan he meille wastasit /
sanoden : me olem taitwan ja maan Ju-
malan palweliat / ja rakennam tätä huo-
netta / joca ennen monda wuotta oli ra-
kettu / jonga xri wäkerwä Israelin Cu-
ningas oli rakendamut ja pannut ylös.
Mutta sittecuin meidän Jät wihoitit
Jumalan taitwast / andoi hän heidän Ne-
bucadNezarin käsijn / Calderein Cuningan
Babelist / hän jaotti tämän huonen ja wei-
Ganssan Babelijn.

Mutta ensimmäisnä Coreren Babelin
Cuningan wuonna käski Cuningas
Cores tämän Jumalan huonen raketa. Ne
culdaastiat ja hopiaastiat cuin olit siinä Ju-
malan

Zathnai
tygö / kenen
käskyst he
rakenda-
wat.

Zathnai
kirjoitta
Dariuren
tygö.

11

12

13

14 Supr. 1

malan

malan huones / jotka NebucadNazar otti Jerusalemin Templist / ja wei Babelin Templin / ne otti Cuningas Cores Babelin Templist / ja andoi Sesbazarille / tonga hän pani heidän päämieherens. Ja sanoi hänelle : ota nämät astiat / mene ja wie heitä Jerusalemin Templin / ja anna Jumalan huone raketta paicallens. Silloin tuli tämä Sesbazar / ja lasi Jumalan huonen perusturen Jerusalemiss / ja siitä ajast nijn tähän asti on rakettu / ja ei ole vielä täytetty.

Nyt siis / jos Cuningan kelpa / nijn andacan edziä Cuningan tarwarahuones Babelis / jos se on kästetty Cores Cuningalda heidän raketa tätä Jumalan huonetta kuin on Jerusalemiss / ja andacon tästä asiast Cuningan tahdon meidän tietä.

Verf. 6. Ja tieja) Tämä on setirjoitus josta ennen puhuttiin cap. 4: 6. Abasweruren tygö. Ja tämä Darius on Abaswerus. Cadjo supra, cap. 4: 6. ja 7.

VI. LUCI.

Cuningas Darius anda tutkistella ja löydä Corexen kästeneen Judalaisia menemän coria rakendamaman Templi / v. 1. anda kästyns Thathnaille / ettei heitä este rätis rakendamast / waan auteratsin Cuningan tarwarast / v. 6. annetaisii myös uhrii mitä he tarwidzisti / että he rucoilisit Cuningan ja hänen lastens edest / v. 9. Thathnaitte niin / työ menestyi ja päätetän cuudendena Cuningas Dariuren wuorena / v. 12. Judalaiset uhrawat ja pyhitawät Templin ilolla / v. 16. pitawät Pääsiäist aicannans Moosyren lain jälken / v. 19.

Nyt Darius Cuningas kästi edziä Ganzeltis / Cuningan tarwarahuones Babelis. Silloin löyettiin Ahmethan linnast / joca on Medis / yri kirja / josa oli näin muistori kirjoitettu : Ensimmäisnä Cuningas Corexen wuonna / kästi Cuningas Cores Jumalan huonen raketa Jerusalemiss / sille paicalle kuin uhratan / ja lasse perusturen / cuuttakymmeniä kynäritä corkiari / ja cuuttakymmeniä kynäritä lewiäri. Colme seinä caicfinaisista tiwistä ja yri seinä puista / ja että Cuningan huonest pitä annettaman ruoca. Nijn myös Jumalan huonen ho-piahet ja cullaiset astiat / jotka NebucadNazar oli ottanut Jerusalemin kircost ja wie nyt Babelin / annetta ja wietä jälkensä Jerusalemin stallens Jumalan huoneeseen.

Darius tutkistele ja löydä Corexen kästeneen raketa Templi. Supr. I: 2.

Nyt olcat nyt erindans heistä / sinä Thathnai maan Herra sillä puolen weden / ja sinä Ethar Bosnai / ja teidän cansarwelten Arphasathist / te jotka oletta sillä puolen weden. Andacat heidän tehdä työtä Jumalan huones / että Judasten päämies ja heidän wanhimbang saisi Jumalan huonen raketuri hänen endiselle paicallens. Se on myös kästetty minulda mitä Judan wanhimille pitä annettaman / että he rakennaisit tämän Jumalan huonen / nimittäin : että sille wäelle pitä juuri kyrust ruoca annettaman Cuningan werocalust sildä puolen weden / ja ei heitä estettämän.

Jos he tarwidzewat calpeja / caridzoita taicka caurita uhrii taiwaliselle Jumalalle / niisija / suoloja / wöina ja olija / Jerusalemin Pappain tarwan jälken / nijn pitä heille annettaman jocapäiwä ilman yhdetäkän estettä. Että he uhrasit taiwaliselle Jumalalle ma-tiata hasua / ja rucoilisit Cuningan ja hänen lastens elämän edest. Tämä kästy on minulda annettu / ja cucaikändans nämät sanat muuttak / hänen huonestans pitä yri hirsit rewäistämän ja nostettaman ylös / ja hänen pitä sishen ripustettaman / ja hänen huonens pitä localäjäri tehtämän sen työn tähden. Jumala joca taiwas asu / hän tappacon caicki ne Cuningat ja Canssat / jotka ojendawat kätens muuttaman taicka sarkemän Jumalan huonetta / joca on Jerusalemiss. Minä Darius olen näitä kästeneet / että se pidäis juuri nopiasit tehtämän.

Silloin Thathnai maan Herra sillä puolen weden / ja Ethar Bosnai heidän cansarwelheins cansa / joiden tygö Cuningas Darius oli lähettänyt / teit sen nopiasit. Ja Judalaisten wanhimmat rakensit / ja se menestyi Haggai Prophetan ja Sacharian Jodon posan ennusturen jälken / ja he rakensit ja päätit Israelin Jumalan kästyn jälken / ja Corexen / Dariuren ja Thathasthan Persian Cuningasten kästyn jälken. Ja huone päätettiin tähdellisest colmanden päiwän asti Adarin Cuusta / joca oli cuudendena Cuningas Dariuren waldacunnan wuonna.

Darius täste waltadest raketa Templi.

Räste myös andacaria uhrii.

Templi tu-te walmiri / A.M. 3456. A. A. C. 515.

Templi wi-
hitän.

16 **Q**uoniam Israelin lapset / Papi / Levitat / ja
muut jotca fangina olit ollet / pidit ilol-
17 la Jumalan huonen wihtimist. Ja ubrai-
sit tassa Jumalan huonen wihtimyres sata
calpeja / cari sata dinasta / nelsa sata caridza-
ta / ja caritoistakymmenda caurista / coco
18 Israelin syndein edest / Israelin suucun-
daim lugun jalken. Ja asetit Papi ruo-
rollens / ja Levitat jarjestyrellens / palwe-
leman Jumalata joca on Israelis / nyncuin
Moseren kirjas on kirjoitettu.

Num. 3: 6.
cap. 8: 9.Päästäistä
pidetän.

19 **Q**uoniam ne / jotca fangina olit ollet pidit
Päästäistä neljändenkoistakymmende-
20 nä päivänä ensimmäisest Suucaudest. Papi
ja Levitat olit puhdistanet idzens / nyñ etta
he caicki olit puhtat nyñcuin nyñ mies / ja he
teurasit Päästäisen caickein fangeuren la-
sten edest / ja Pappain heidän weljeins edest /
21 ja idze edestans. Ja Israelin lapset jotca
fangeudest palannet olit / ja caicki jotca idzens
olit erittänet maan pacanaiden saastaisudest
heidän tygöns / edzimän HERRA Israelin
22 Jumalata. Ne soit ja pidit happamatto-
man leivän juhla / ilolla seidzemen päivä:
sillä HERRA oli heidän iloittanut ja kää-
dännyt Assurin Cuningan sydämen heidän
puolens / etta he tulit wahwisteturi Juma-
lan huonen tegois / joca on Israelin Ju-
mala.

Vers. 16. Jumalan huonen wihtimist) Eadjo / 2. Chron.
7: 5.

VII. Lucu.

Cuningas Arthahasthan seidzemenenä vuonna tii-
le Efra kirjanoppenu Babelist / v. 1. ja hänen cansas
monda muuta Israelist / v. 7. Cuningan kirja / etta hän
ottais sen hoptian ja cullan jällens cuin Cuningas ja hä-
nen Neuwons sihen lahjoittanet olit / ja udistais Juma-
lan palweluyen Jerusalemis / v. 11. mitä puurtu / pitä
olettaman Cuningan tawarahuonest / v. 20. ei pidä la-
stettaman wero jongun päälle / joca HERRAN huones
palweli / v. 24. pitä asetettaman duomarit sille puolen wir-
ta / jotca Jumalan ja Cuningan lain tallella pitäwät /
v. 25. Efra kistit HERRA joca Cuningan sihen kehotta-
nut oli / v. 27.

1 **M**utta näiden jalken Arthahast-
sthan Persian Cuningan walda-
cunnas oli Efra Sarajan poica /
2 Asarian pojan / Hilkian pojan.
3 Sallumin pojan / Zadochin pojan / Abitobin
pojan. Amariahn pojan / Asarian pojan /
4 Merajothin pojan. Serahian pojan /
5 Bsin pojan / Buhin pojan. Abisuan po-
jan / Phineexen pojan / Eleazarin pojan / Na-

ronin pojan / sen ylimmäisen Papi. Ja
6 mä Efra meni Babelist / joca oli keltwollinen
kirjanoppenu Moseren lais / jonga HERRA
Israelin Jumala oli andanut. Ja Cu-
ningas andoi hänelle caicki mitä hän anoi /
HERRAN hänen Jumalans käden jalken
joca hänen päälläns oli.

7 Ja siinä meni muutamita Israelin lapsist
ja Papeist ja Levitait / weisait / owen-
wartioist ja Nechinimeist Jerusalemit / seid-
zemendena Arthahasthan Cuningan ruon-
na. Ja he tulit Jerusalemit ruwendena
8 Suucautena / se on seidzemes Cuningan
vuosi. Sillä ensimmäisnä päivänä ensi-
9 mäisestä Suusta aiwoit he lähte Babelist /
ja ensimmäisnä päivänä ruwendenestä Suusta /
tuli hän Jerusalemit Jumalan hywän ká-
den cautta / joca hänen päälläns oli. Sillä
10 Efra oli walmistanut sydämens edzimän
HERRAN Lakia / ja telemän ja opettaman
Israelille kástyja ja oikeutta.

11 **Q**uoniam näin on se kirja jonga Cuningas Ar-
thahastha andoi Papi Efralle kirjan-
oppenuille / joca oli opettaja HERRAN sa-
nas ja Laus / Israelin päällä: Arthahastha
12 Cuningasten Cuningas Efralle Papi ja
kirjanoppenuille tawaralisen Jumalan Laus /
rauhan ja terweyden. Minä olen káste-
13 nyt / etta tenengä ikänäns Israelin Canssa-
sta / Papeista ja Levitaita / kelpa minun
waldacunnasani mennä cansas Jerusale-
mit / nyñ mengän. Siinä joca olet lähe-
14 tetty Cuningalda ja nijsä seidzemenä Neuwonandajalda
edzimän Judat ja Jerusale-
mit Jumalan Lain jalken / joca kástis on.
15 Ja ettas otat myötäs sen cullan ja hoptian
cuin Cuningas ja hänen Neuwonandajans
hywällä mielellä owat ubranet Israelin
Jumalalle / jonga maja on Jerusalemis.
16 Ja caickimaisen cullan ja hoptian cuins saat
coco Babelin maacunnast / cuin Canssa ja
Papi hywällä mielellä andawat Jumalan
huoneseen / joca on Jerusalemis.

17 **S**ta ne caicki myötäs ja nopiast osta sillä
rahalla calpeja / caridzoita / caurita / ja ruo-
cauhria ja juomaubria / ja ubra teidän Ju-
malan huonen Altarilla / joca on Jerusale-
mis. Mutta mitä sinun ja sinun weljes siit
18 rahasta kelpa tehdä cuin lyaxi on / se tehtät tei-
dän Jumalan tahdon jalken. Ja astiat jotca
19 sinun

Efran wal-
da udisti
Jerusale-
mis Juma-
lan palwe-
lust.Efra tule
Babelist
monen Ju-
dalaisen
cansa.
A.M. 3514.
A. A. C.
457.

20 sinun haldus ovat annetut sinun Jumalas
huonen palweluxeri / anna ne pois Jumalan
eteen Jerusalemiin. Ja mita enä tarwitan
21 sinun Jumalas huoneeseen ja sinä culutat /
nijn anna Cuningan tarwarahuonest. Mi-
nä Artahastha olen käskenyt weronhal-
diouille sillä puolen weden / että mita ikänäs
Esra Pappi ja kirjanoppenuit taitwalisen Ju-
22 malan lais / teildä ano / se nopiast tehtät. Ha-
man satan leiwiskän hopiai / ja satan pundan
nisuja / ja satan tynnyrin wotna / ja satan tyn-
23 nyrin ölyä / ja suoloja ilman mitat. Ja caie-
fia nystä cum taitwan Jumalan laki ano / se
pitä taitwan Jumalan huonelle juuri nopiast
tehtämän / ettei hänen wihans tulis Cuning-
gan waldacunnan ja hänen lastens päälle.

24 Ja se pitä oleman teille caikille
tiettäwä / ettei teillä ole walda
panna jotakin weroa / tullia / eli
ajastatcaist ulostecoa yhdengän
Papin päälle / Lewitan / weisajan /
owenwartian / Nethinimin / tä-
män Jumalan huonen palweli-
25 an päälle. Ja sinun Esra pitä sinun Ju-
malas wiisauden jälken / paneman duomarit
ja käskyläiset nystä cum sinun kates alla on /
duomidzeman caiken Canssan cum toisella
puolen weden ovat / että caieki taidaisit si-
nun Jumalas lain / ja sitä joca ei taida /
26 pitä teidän opettaman. Ja jocainen joca
ei tähtä wisust sinun Jumalas lakia / ja Cu-
ningan lakia / hänen pitä saaman duomions
työns jälken / joco se on cuolemaan eli maan
cullemureen / eli rahasackoon / taicka sangiu-
teen.

27 **R**itetty oleon HERRA meidän Isäim
Jumala / joca näitä on andanut Cu-
ningan sydämeen / että hän caunista HERR-
28 ran huonetta Jerusalemiss. Ja hän on not-
listanut hänen laupiudens minun päälleni
Cuningans ja hänen Neuwonandaittäens
edes / ja caiekin Cuningan suurwaldiaitten
miesten. Ja minä wahwistettin HERRAN
minun Jumalani kädellä minun päälleni / ja
cocoisin päämiehet Israelist menemän minun
cansani.

Verf. i. Artahasthan) Tämä on Darius Artaxerxes Longi-
manus / joca rupes hallidzeman Coreen cuoleman jälten 66.
ajastajalla. Tämän Artahasthan seidzemenellä wuodella tuli
Esra Jerusalemiin Cuningan kirjalla / udistaman Judalaisten

Jumalan palwelusta ja hallituswirca. Tätä ajastajast pitä ru-
wettaman lukeman ne 70. wuoden wijkoa / se on / ne 490. aja-
staica / Dan. 9: 24. joca silloin lopuit cum Christus ristinnastit-
tin ja cuoletettin. Sillä tästä saa Esra ensisi luwan rateta ja o-
mistä Jerusalemi / ja toimitta Judalaisten jumatan palwelust ja
hallituswirca / joista Daniel puhu : mutta Serubabelille oli
ainoastans Templist tästy annettu ja Nehemialle Campungin
muureista. Löydän myös Historian kirjoittajain kirjoitusis tä-
stä nijn monda ajastatca Christuren asti caluneri.

VIII. LUCU.

Eran cansa tule isoi Judalaisten jouko / joca olit
Jäädet Babeliin / v. 1. anda cuulutta Ahewan wir-
ran rytsänä paaston / rucoillaxens rauhallisen marcan
edest / v. 21. hopia ja culda joca häälymysuhryxi annettu
oli / punnitan Papeille / myötä wiedä / v. 24. HERRA autta
heitä caunist ja rauhast Jerusalemiin / v. 31. hopia ja cul-
da panna neljäändän päiwänä HERRAN huonen ar-
cuiin / v. 32. uhratan / v. 35. Cuningan kirja nähyetän /
v. 36.

Nimät ovat niden Isäim päämie-
het / ja heidän lucuns / joca lärit
minun Canssani Babelist Cu-
ningas Artahasthan hallites.
Pineeren pojista Gersom. Jthamarin poji-
sta Daniel. Darvidin pojista Hattus. Se-
chanian pojista / Pareos / Sacharia / ja hä-
nen cansans luettu sata ja wissikymmeniä
miestä. Pahath Moabin pojista Elioenai
Serabian poica / ja hänen cansans cari sata
miestä. Sechanian pojista Jehastelin poi-
ca / ja hänen cansans colme sata miestä.
Udin pojista Ebed Jonathanin poica / ja
hänen cansans wissikymmeniä miestä.
Elamin pojista Jesaja Artahalian poica /
ja hänen cansans seidzemenkymmeniä mie-
stä. Sephatian pojista Sebadia Michaelin
poica / ja hänen cansans cahderankymmeniä
miestä. Joabin pojista Obadia Jehielin poi-
ca / ja hänen cansans cari sata ja cahderan-
toistakymmeniä miestä. Selomithin po-
jista Jestsophian poica / ja hänen cansans sata
ja cuusikymmeniä miestä. Bebain pojista
Sacharia Bebain poica / ja hänen cansans
cahderancolmattakymmeniä miestä. Asga-
din pojista Johanan se nuorin poica / ja hä-
nen cansans sata ja kymmenen miestä. Udo-
nicamin wotmeisistä pojista / joiden nimet
ovat / Eliphelet / Jehiel ja Semaja / ja hei-
dän cansans cuusikymmeniä miestä. Bige-
wain pojista Bthai ja Sabud / ja heidän
cansans seidzemenkymmeniä miestä / mie-
henpuolet.

JA minä cocoisin heidän sen wirran ty-
kö joca tule Ahewaan / ja olimma sinä
colme päiwä. Ja cosea minä wisust cadze-
lin Canssan ja Papi / en minä löytännyt yh-

Luetellan
ne cum Es-
ran cansa
culit Bas-
belist.

Pappein ja
Lewitain
wapaudest.

Nijn myös
asetta Duo.
marcit ja
oitouden
retij.

16 tälän Levitat. Nijn minä lähetin Eliese-
 rin/ Arielin/ Semajan/ Elnathanin/ Ja-
 ribin/ Elnathanin/ Nathanin/ Sacharian
 ja Mesullamin / ne päämiehet / ja Josaribin
 17 ja Elnathanin / opettajat. Ja lähetin ne
 Joddon tygö/ joca oli päämies Casphas/ tuo-
 man meille palvelioita meidän Jumalam
 huoneeseen / ja minä panin heidän suuhun
 sanat mitä heidän piti Joddolle puhuman / ja
 18 hänen velhillsen Nethinimille Casphas. Ja
 he toit meille meidän Jumalam hyvän kä-
 den jälken meidän ylidzem yhden wotjan mie-
 hen/ Mabelin pojista Lewin pojan/ Sere-
 bian poicains ja welheins cansa/ cahderan-
 19 toistakymmendä. Ja Hasabian ja Esaiän
 hänen cansans/ Merarin poist/ hänen wel-
 20 heins ja poicains cansa/ carikymmendä. Ja
 Nethinimeist cuin Dawid ja Försti olit pan-
 net Levitaita palvelleman/ cari sata ja cari-
 kymmendä / caieki nimelläs nimitetyt.
 21 **Q**u minä cuulutin siellä paaston Abewan
 wirran tykönä / nöhyttärem meitäin
 Jumalan edes / ja kysyärem häneldä oikiata
 22 tiedä / meille ja meidän lapsillem ja caikille
 meidän caluillem. Sillä en minä rohjen-
 nut anoa Cuningalda sotawäkeä ja huowia
 warijeleman meitä tiellä wiholisilda : sillä
 me olimme sanonet Cuningalle / että meidän
 Jumalan käsi on hywäri caiekein ylidze / joca
 23 häändä edzirwät : mutta hänen wäkerwy-
 dens ja wihans caiekein nyden päälle / joca
 hänen hyljäwät. Nijn me paastoisim / ja
 rucoilim meidän Jumalatom sen edest/ ja
 hän cuuli meitä.
 24 Ja minä walidzin ylimmäisistä Papeista
 caritoistakymmendä/ Serebian ja Hasabian/
 ja kymmenen heidän weljistäns heidän can-
 25 sans. Ja minä punnidzin heille sen hopian
 ja cullan/ ja ylönnys astiat meidän Jumalam
 huoneeseen/ cuin Cuningas ja hänen neuwon-
 andajans ja Förstins / ja coco Israel / cuin
 26 saapuilla oli / olit andanet ylönnhyxi. Ja
 punnidzin heidän käsiins hopiata cuusi sata
 ja wuysikymmendä leiwiskätä / ja hopiaasti-
 27 ta sata leiwiskätä / ja sata leiwiskätä culda.
 Ja carikymmendä cullaista malja / joca pai-
 28 sta wastiaastiata / kirjast cuin culda. Ja mi-
 nänä sanoin heille : te oletta pyhät HEXralle/
 nijn myös owat astiat / culda ja hopia / joca
 29 dän Jään Jumalalle. Walwocat siis ja pi-

tälät ne nijncaurwan tallella/ että te ne jälkens
 punnidzet ulos Pappain ja Levitain / pää-
 miesten ja Israelin ylimmäisten Jään edes
 Jerusalemis / HEXran huonen Arctum.
 Nijn Papi ja Levitat otit wastan sen pun-
 30 nitun hopian ja cullan / ja astiat / ja weit Je-
 rusalemitin meidän Jumalam huoneeseen.
Qu me lärim Abewan wirran tykö toi-
 31 Jäna päiväinä toistakymmendä ensimmäise-
 stä Cuusta / menemän Jerusalemitin / ja mei-
 dän Jumalam käsi oli meidän päälläm / joca
 meitä pelasti meidän wiholistem käsiist ja wä-
 32 hymisest tiellä. Ja me tulim Jerusalemitin /
 ja olim siellä colme päivä. Mutta neljän-
 33 denä päiväinä punnitetin hopia ja culda / ja
 astiat meidän Jumalam huoneeseen / Papiin
 Brian pojan Meremothin käden ala / ja hä-
 nen cansans oli Eleazar Pineeren poica / ja
 heidän cansans Josabad Jesuan poica ja
 34 Noadia Benuin Levitan poica. Jocadzen
 lugun ja painon perän / ja caieki se paino kir-
 joitettiin siihen aican.
 Ja sangeuden lapses joca olit tullet san-
 35 gendest / ubraiste Israelin Jumalalle polt-
 touhria / caritoistakymmendä härkä / coco
 Israelin edestä / yhderäkikymmendä ja cuusi
 oinast / seidzemencahderattakymmendä ca-
 ridzata / caritoistakymmendä caurista / syn-
 diuhrixi / caieki tyhni polttouhrixi HEX-
 36 ralle. Ja he annoit Cuningan wirramiehil-
 le ja maan soudeille tällä puolen wirran /
 Cuningan kirjan ja käskyn / ja corgotti
 Ganssan ja Jumalan huonen.
 Vers. 21. Paaston) Cad3o 2. Chron. 2o:3. ja Num. 29:7.

IX. LUCU.

Quimmdiset tulewat Efran tygö walittaman / että Is-
 raelin Ganssa / Papi ja Levitat olit secoittanet idzens
 pacanoitten cansa / ja ottanet heidän tyttärinäns emänni-
 xi/v.1. Efra rewäise waattens ja istu yrimäns ehtosen asti-
 nousse ja lange polwillens/v.3. tunnusta omat ja Ganssan
 synnit / ja rucoile hartast että HEXra olis heille armolli-
 nen/ annais ne andexi/ ja ettei he peräti hucuis/v.6.

Qu nämat caieki olit päätetyt /
 Nijn tulit päämiehet minun tygöni/
 ja sanoit : Israelin Ganssa ja Pa-
 pit ja Levitat ei ole erinnet maan
 Ganssain / Gananerein/ Hetherein/ Pherese-
 rein/ Zebuserein/ Ammonitererein/ Moabite-
 rein/ Egyptiläisten ja Amorrerein cauhisturi-
 2 sta. Sillä he owat ottanet heidän tyttäri-
 täns heillens / ja heidän pojillens / ja owat se-
 coittanet sen pyhän siemenen maan Ganssain
 sanca / ja heidän päämiehens ja Estwaldans
 owat caiekein ensimmäiset siinä pahas tegos.

Efra cuulutta paaston rucoillarens Jumalalda rauhallist matca.

Efra punnidze Paapelle cullan ja hopian.

HEXRA johdatta heitä hopian ja hopean anne-

He ubra- wat ja andawat kirjans.

Judalaiset waltirawat heidän o- lewan secoit- teerin pacanoitten cansa.

457.
Efra re-
wäite sen-
tähdän
waattens.

Efra tun-
nusta Can-
san sänit-
ja rucoile
armo.

Deut. 7:3.

Canssa
tunnusta
ottanens
pacanalisi
emänditä.

3 Gofca minä sen euilin / rewäisfin minä
waatteni ja hameni / ja repelin minun hiure-
ni minun päästani ja partani / ja istuin
4 häämmästyris. Ja caicki jotea pelkäisit
H&E Xran Israelin Jumalan sana / tulit
cocoon minun tygöni / jällens tulluitten syn-
nin tähden / ja minä istuin häämmästyris
5 haman ehtouhria asti. Ja ehtouhria aican
nousfin minä surkeudestani / rewäisfin waat-
teni ja hameni / ja langeisfin polkwilleni / ja
hajotin käteni H&E Xran minun Jumalani
tygö / ja sanoin :

6 **M**inun Jumalan / minä hä-
pen ja en kehä minun sil-
miäni nosta sinun tygös / minun
Jumalan : sillä meidän syndim
owat enändynet meidän pääm
ylidzen / ja meidän pahat tecom
owat caswanet hamas taiwasen
7 asti. Hamast meidän Isäim
ajast / niin tähän päivän saacka /
olem me ollet suuris synneis / ja meidän
pahain töidem tähden / me ja meidän
Guningam ja Pappim owat annetut
maan Guningasten käsijn ja miecan / ja san-
genyen ja ryöstöri / ja meidän casvom hä-
piän / niincuin tänäkin päivänä.

8 **M**utta nyt on meille wäähä armo H&E X-
ralda tapahunut meidän Jumalaldam
wähällä ajalla / että vielä on muutamita
mentä jäljellä ja pääsneitä / että hän andoi
vielä waarnan meille hänen pyhän sjaans /
että meidän Jumalam walistais meidän sil-
mäm / ja andais meille wäähän elämän
9 meidän orjudesam. Sillä me olem orjat /
ja meidän orjudesam ei hyljännyt meitä mei-
dän Jumalam / ja hän on käändännyt lau-
piudens meidän tygöm Persian Guninga-
sten edes / että he annoit meidän elä / ja
corgotta meidän Jumalam huonen / ja cor-
ja ne jaonnet / ja andoi meille aidan Judas
ja Jerusalemis.

10 **M**itä me suttelin sanom meidän Juma-
lan ? että me olem hyljännet sinun käsitys.
11 **J**oita sinä olet käskenyt sinun palveliais
Prophetain cautta : maa / johon te menet
omistaman / on saastainen maa / maan
Ganssain saastaisuden tähden / niiden cau-
histusten tähden / joilla he owat sen tähtää.

net / heidän saastaisudellans sekä siellä että
täällä. Nyt ei teidän pidä andaman nyt
teidän tyttärin heidän posillens / ja ei tei-
dän pidä ottaman heidän tyttärin tei-
dän posillen / älkät myös edziko heidän rau-
hans ja caluans tjancaickisest / että te tuli-
sitte wäkerwäri / ja söisit maan hywoyttä / ja
saisit sen anda teidän lapsillen tjancaiseri
perimiseri.

12 **J**a niiden caickein jälken cuin meidän
päälem tullet owat / meidän pahain tecotin
ja suurten syndeim tähden / niin olet sinä mei-
dän Jumalam saastännyt meidän pahota töi-
täm / ja andanut wapauden / cuin nyt on.
13 **P**itäisköst meidän taas sinun käsitys käy-
män ylidze / ja tekemän langoutta tämän
illkian Ganssan cansa / etkös mahda wiha-
stua meidän päälem / sihenasti että perätti
autiori tullan / ettei ketän jää eikä ole pää-
semyst. H&E Xra Israelin Jumala sinä o-
14 **l**et wanhurscas : sillä me olem jäännet
wapadetta / niincuin se tänäpä on.
15 **G**adzo / me olem sinun edesias
meidän synneisäm / sentähden ei
kengän woi edesias pyhää.

Wers. 2 He owat ottanet heidän tottaruans) Niin myös
v. 12. Niin ei teidän pidä nyt andaman) Gadzo Deut. 7:3.
W. 8. ja 9. Waajan ja aidan) Tämä on sanottu sanantascun
tawalla / että caicki muu Ganssa ja maa on häwitetty / ja he
owat vielä jäännet niincuin waarna huoneseen / ja cappale aita
pellon ympärille.

X. LUCU.

Eran rucoilles cocondu hänen tygöns suuri jou-
ko Israelist / ja Zechania Jehielin poica tunnusta
heidän puolestans / että he täsä astias olit teknet H&E X-
ra wastan / ja ano ero wieraist waimoist / v. 1. Efra wan-
notta heitä niin tekemän / v. 5. wiiden päivän pästä
coconduwar he taas Jerusalemijn tätä tarkisteleman /
ja tekewät niin / v. 9. Pappin seas lbyrdän monicahdat
ottanet pacanalisi emänditä / jotea heidä hyljätän /
v. 18.

1 **G**ofca Efra näin rucoili ja tun-
nusti / itki ja macais Jumalan
huonen edes / cocondui suuri
2 **J**oucko Israelist hänen tygöns /
miehist / waimoist ja lapsist / ja Ganssa itki
sangen corwin. Ja Zechania Jehielin poi-
ca Elamin lapsist / wastais Eprat / ja sanoi:
me olem rickonet meidän Jumalatam wa-
stan / että me olem ottanet muucalaiset wai-
mot maan Ganssoista / mutta vielä on toi-
wo sentuori Israelis. Nyt tehkäm nyt
3 **L**itto meidän Jumalam cansa ajarem caicki
waimot pois / ja ne jotea heistä syndynet o-
wat / H&E Xran neuwon jälken / ja niiden
jotea pelkäwät meidän Jumalam käsityä / ja

Efra wan-
notta heitä
eroittaman
niitä hei-
siäns.

Canssa co-
condu tätä
tuttistele-
man.

4 tapahducon lain jälken. Nijn nouse/ sillä si-
nun se tule / me olem sinun cansas/ ole hy-
wäs turwas ja tee njn.

5 Silloin nousi Efra/ ja wannotti ylim-
mäiset Papiet ja Lewitat/ ja coco Isra-
elin/ telemän tämän sanan jälken/ ja he
6 wannoit. Ja Efra nousi Jumalan huon-
nen edest/ ja meni Johanan Eliasbin pojan
Camarijn/ ja cuinhän sinne tuli/ ei hän syö-
nyt leipä eikä juonut wettä: sillä hän mur-
hetti heidän ricostens tähden/ jotta olit ollet
7 fangeures. Ja he cuuluttie Judas ja Je-
rusalemis caikkille lapsille cuin fangina olit
8 ollet/ tuleman cocon Jerusalemijn. Ja jotta
ei colmes päiwäs tullut päämiesten ja wan-
himbain neuwon jälken/ njn caikki hänen ta-
warans piti kirottu oleman/ ja hän idze eritet-
tämän njn den joucost cuin fangina olit ollet.

9 Nijn tulit caikki Judan ja Ben Jaminin
miehet Jerusalemijn colmes päiwäs co-
con/ se on/ cahtenakhimmendena päiwänä/
yhderännestä Cuusta/ ja caikki Canssa istui
catulla H E Xran huonen edes/ ja warisit
siitä astiast ja saten tähden.

10 Ja Pappi Efra nousi/ ja sanoi heille: te
11 loletta rikonet naidesan muucalaisia
waimoja/ ja lisännet Israelin synnit. Nijn
tunnustacat nyt H E Xralle teidän Isäin Ju-
malalle/ ja tehkät sitä cuin hänelle kelpa/ ja
eroittacat teidän maan Cansoista ja muuca-
12 laisista waimoista. Nijn wastais coco seu-
racunda/ ja sanoi corkialla änellä: se pitää
13 tapahduman cuins olet sanonut. Mutta
Canssa on paljo ja on sade ilma/ ja ei woi
täällä ulkona seisoa/ eikä tämä ole yhden eli
cahden päiwän työ: sillä meitä on paljo/ jotta
14 olem sinä astias sangen suurest syndiä teh-
net. Anna meidän päämiestem coco seura-
cunnas meitä toimitta/ että caikki jotta mei-
dän Caupungeis orwat naimet muucalaisia
waimoja/ tulewat tänne määrättynä päi-
wänä/ jottaidzen Caupungin wanhinman
ja heidän duomarittens cansa/ njncaurwan
cuin meidän Jumalam wiha käändy meistä
15 tämän syyn tähden. Nijn pandin Jonathan
Alshelin poica/ ja Jabsia Tituan poica sen
päälle/ ja Mesullam/ ja Sabthai/ Lewitat
16 autit heitä. Ja fangeuren lapses teit njn/
ja erotettin. Ja Efra Pappi/ ja päämiehet
heidän Isäins sucucundain seas/ ja caikki
cuin nimitetyt orwat/ istuit ensimmäisnä päi-

wänä kymmenennessä Cuucaudest tuttistele-
man sitä. Ja he toimittit sen caikkein miesten
17 cansa jolla olit muucalaiset waimot/ ensi-
mäisnä päiwänä ensimmäisestä Cuusta.

18 Ja Pappem poicain seas löyttin jotta o-
lit ottanet muucalaisia waimoja/ cuin
oli: Jesuan Josedechin pojan lasten seas ja
hänen welheins Maeseia/ Elieser/ Jareb ja
Gedalia. Ja he annoit kätens/ tahtowans
19 aja waimot ulos/ ja andawans jäärän hei-
dän ricosuhriens/ heidän ricorens edest.
Zimmerin lasten seas/ Hanani ja Sebadia.
20 Harimin lasten seas/ Maeseia/ Elia/ Semaia
21 Jehiel ja Bsta. Pashurin lasten seas Elie-
nai/ Maesia/ Ismael/ Nethaneel/ Josabad ja
22 Eleasa. Lewitain seas Josabad/ Simej ja
23 Kelaja (hän on se Klita) Petafia/ Juda ja
24 Elieser. Weisaitten seas/ Eliasib. Orwen
wortioitten seas Callum/ Telem ja Bri.

25 Israelist: Pareoren lasten seas/ Ramia/
Jesia/ Malchia/ Meiamin/ Eleazar/ Mal-
26 chia ja Benaja. Elamin lasten seas/ Matha-
nia/ Sacharia/ Jehiel/ Abdi/ Jeremoth ja
27 Elia. Sathum lasten seas/ Elioenai/ Eliasib/
28 Mathania/ Jeremoth/ Sabad/ ja Ussia. Be-
bain lasten seas/ Johana/ Hanania/ Sebai ja
29 Athlai. Banin lasten seas/ Mesullam/ Mal-
luch/ Adata/ Jasub/ Seal ja Jaremoth. Pa-
30 hath Noabin lasten seas/ Adna/ Chelal/ Be-
naja/ Maeseia/ Mathania/ Bezaleel/ Be-
31 nui ja Manasse. Harimin lasten seas/ Elie-
32 ser/ Jesia/ Malchia/ Semaia/ Simeon.
Benjamin/ Malluch ja Samaria. Hasu-
33 min lasten seas/ Mathnai/ Mathatha/ Sa-
34 bad/ Eliphelet/ Jeremai/ Manasse ja Si-
35 mei. Banin lasten seas/ Maedai/ Amram/
36 Huel. Benaja/ Bedia/ Cheluu. Wanja/
37 Meremoth/ Eliasib. Mathania/ Matthe-
38 nai/ Joasau/ Bain/ Benni/ Simej. Sele-
39 mia/ Nathan/ Adaja. Machnadbai/ Sasai/
40 Sarai/ Asareel/ Selemia/ Samaria. Cal-
41 lum/ Amaria ja Joseph. Nebon lasten seas/
42 Zeiel/ Mathithia/ Sabad/ Sebina/ Jad-
43 dai/ Joel ja Benaja. Nämät caikki olit otta-
44 net muucalaisia waimoja/ ja olit monicah-
dat njstä waimoist synnyttänet lapsia.

Verf. 2. Me olem rikonet meidän Jumalitam wastan)
Tätä nähdän/ ettei se ole cohta awiostästy/ että mies ja waimo
yhten ainetan/ waan sen pitää tapahduman lailliest Jumalan
säädyn jälken. v. 13. Eikä tämä ole yhden eli cahden päiwän
työ) Sillä ei heidän pitänyt heitä njn arwolda ajaman eptöäns
pois/ waan piti tuttisteldaman cuinga he olit tulleet yhten/ ja njn
toimitettaman että seä he ja heidän lapsens jottakin saisit/ jotta
he jollain tawalla tulisit hoitoruri. Jonga piti Duomarittien
cautta tapahduman.

Efran Kirjan loppu.

SECUNDUS ESDRÆ,

Eli

Nehemian Kirja / josta kirjoitetan:

Nehemia ratenda Jerusalemin muurit.
Saneballat tahto estä.
Judalaiset pitävät lehtimajan juhla.
Jerusalemin asukkaat.
Pahat taivat tielään.

- I. **N** Vinga Nehemia Judalainen Persian Cuningan Archahsasthan juomanlastia / on sen Cuningan aicana tietä saanut / että Jerusalemin muurit olit vielä maasa / on siitä tullut murhelligert / rucoillut Jumalalda apua / anonut ja saanut Cuningalalda täyden luvvan mennä Jerusalemiin / ja on sen muurit jälle rakendanut ymbärins joca tahgolda / cap. 1. 2. 3.
- II. Saneballat on monen muiden Judalaisten cansa siitä närkästynyt / ja tahronut sitä wäkti wallalla ja cawaludella estä / mutta ei he ole taitanet / waan Nehemia on menestynyt / siihenasti että muurit täydellisesti rakertin / c. 4. portit pandin ja wartiat aserettin Caupungijn / c. 6. 7. ja on usein sillä callilla ajalla auttanut köyhiä Judalaisia omaastans / ja culuttanut rakennukseen / c. 5.
- III. Judalaiset owat cocondunet seizesmendenä Cuncautena ja pitänet Lehtimajan juhla suurella ilolla / pitänet myös sijte paasto ja rucouspäiwä / tunnustanet heidän ja esijäins pahat tegot / rucoillet Jumalalda anderiä apua / ja tehnet lujton HERRan cansa / tästälähin uscolli semmast hänen laisans waelda / c. 8. 9. 10.
- IV. Zeittäwät arpa / että kymmenes osa Canssast paidzi Päämiehiä piti asuman Jerusalems / waan muut wähis Caupungeis ja heidän kylisäns Owat niin suurella ilolla sijte wihkineet ne äsken rakertut muurit / c. 11. 12.
- V. Cuinga Nehemia löytä palatesans Cuningan tykö muutamita pahoja tawoja Canssan seas / joita hän angarast kiellä ja waati paneman pois / c. 13.

Ja on täsä Kirjas liiki 114. vuoden aica / siitä 20. Archahsasthan wuodest / niin suuren Alexandrin asti / cosca Nehemia ajoi pois Manassen joca oli nainut Saneballatin tytärren / josta puhutan / c. 13. 28. Sillä siitä 20. ajastajast cuin Nehemia sai täyden lupauyen / hallidzi

Archahsastha	20. ajastaiça / Caietians 40.	Diod. l. 11.
Darius Notus	19. ajastaiça	Metasth. Euseb. Hieron.
Artaxerxes Memor	43. ajastaiça	Diod. lib. 13. & 15.
Artaxerxes Ochus	23. ajastaiça	Diod. lib. 15.
Arsemes eli Arses	3. ajastaiça /	Diod. lib. 17.
Darius Codomannus	6. ajastaiça	Diod. lib. 17.

1. Luku.

Nehemia Judalainen Archahsasthan Persian Cuningan juomanlastia saa cuulla Jerusalemin muurit vielä olewan maasa / ja weliens Judalaiset ahdistuyes / v. i. paasto / surcuttele ja tunnusta nämät tapahuwan heidän syndeins tähden / rucoile HERRa muistaman lupausans / että hän cocois heitä / jos he mailman äriin hajoreut olisit / ja annais menestydä hänen atwoituyens / v. 6.

Nämät owat Nehemian Hachaljan pojat tegot. Se tapahuui Chisleuwin Cuulla cahtena kymmendenä wuonna / cosca minä oli Susan linnas. Niin tuli Hanaani yri minun wellistäni / muutamitten Judalaisista / jotca fangeudest jäänet ja pääsnet olit / ja mikä meno Jerusalemis oli. Ja he sanoit minulle: ne jotca jäänet owat fangeudest / owat siellä maasa suures onnettomudes ja häpiäs / Jerusalemin muurit owat jaotetut / ja hänen portteins tullella

poltetut. Cosca minä sencaltaiset sanat cuulin / niin minä istuin ja itkin ja muurheidein muutamit päiwät / paastoisin ja rucoilin taikwan Jumalan edes.

Ja sanoin: Ah HERRa Jumala taiwast / wäkerwä / suuri ja peljättäpä Jumala / joca pidät lujtos ja laupiudes niille jotca sinua racastawat ja pitäwät sinun kästys. Anna corwas cuulla ja silmäs arwoi olla / cuuleman sinun palwelias rucousta cuin minä rucoillen sinun edesäs yöt ja päiwät / sinun palweliasis Israelin lasten edest: Ja minä tunnustan Israelin lasten synnit / cuin me olem tehnet sinua wastan / ja minä ja minun Isäni huone olemme syndiä tehnet. Me olem sangan rascast syndiä tehnet / etten me ole pitänet sinun kästysäs / säätysäs ja oikeuttas / joitas olet Moserelle sinun palwelialles kästenny.

Mutta muista cuitengin sitä sana cuins

Nehemian tunnustus ja rucous.

Dan. 9: 4.

Nehemia saa tietä Jerusalemin ja Judalaisten tilan.

Deut. 30: 1.

9 káskit Moserelle sinun palwelialles / ja sa-
noit: cosca te ricotta / nijn miná hajotan tei-
dán Ganssain secaa. Mutta jos te pala-
jat minun tygöni / ja pidätte minun káskyni ja
teette ne. Ja jos te ajetan haman tairwan
árjn / nijn miná sieldákin teidán cocon / ja
wien sihen paickan / jonga miná olen walin-
10 nut minun nimeni asumastari. He ovat
cuitengin sinun palwalias ja sinun Ganssas /
jotcas suurella woimallas wapadit / ja wa-
11 kewällä kädellás pelastit. **S** HERA-
olcon sinun corwas arvoi sinun palwalias
rucoureen / ja sinun palwelioittes rucourjn /
jotca pyhátáwát peljätä sinun nimes / ja anna
sinun palwalias tánapán menestjá / ja an-
na heille armo táman miehen edes: sillä
miná olin Cuningan juomanlastia.

Verf. 1. Cahtenakymmendä vuonna) Nimittám Ar-
thahsasthan Persian Cuningan / cuin náhdán ensimmäisest wer-
sist / seurawaises lugus. v. 4. Paastoin) Cadzo 2. Chron.
20: 3. ja Num. 29: 7.

II. Lucu.

Cuningas náke Nehemian murehtiwán / ja kysy-
mitá hänen puurtu / v. 1. Nehemia wasta: Jerusa-
lemin ja hänen Isáins hautaushuonen autiana okewán /
v. 2. ano Cuningalda kirja mennärens ja rakerayens
sen muureja / v. 4. Cuningas anda sen / v. 6. Nehemia
tule ja náke caatunet muurit / v. 11. neuwo Päämiehiá
niitá rakendamán cansans / v. 17. Saneballat muiden
cansa pilcka heitá / v. 17.

1 **A** tapahitui Arthahsasthan
Cuningan cahtenakymmendä
vuonna Nisan Cuulla / cosca wj-
2 ja oli hänen edesáns / nijn miná
otin wjnan ja annoin Cuningalle / mutta
en miná ollut murhellinen hänen edesáns.
3 Nijn Cuningas sanoi minulle: miris nijn
pahoin cadzot? ja et cuitengan kipiá ole? ei
se muu ole mutta murhe on sinun sydämesás:
4 ja miná pelkäisin sangen corwin. Nijn mi-
ná sanoin Cuningalle: elákon Cuningas
tjancatifest: eikö minun caswon mahda
olla murhellinen / cosca se Caupungi / josa
5 minun Isáini hautamushuone on / kylmil-
lá on / ja hänen porttins owat tulella culu-
tetut. Nijn sanoi Cuningas minulle: mi-
6 tás siis anot? nijn miná rucoilin tairwan
Jumalata. Ja miná sanoin Cuningalle:
jos se kelpa Cuningalle / ja jos sinun palwe-
lias on sinun edesás keltwollinen / ettás lá-
hetáist minun Judaan / minun Isáini hau-
tamus Caupungjn / rakendamán sitá.

6 Nijn sanoi Cuningas minulle Drotin-
gin wieres istuisans: cuinga cauwans

matcas olet? ja coscas palajat? ja se kelpais
Cuningalle / ja lähetti minun sitteduin mi-
ná ajan määrännyt olin. Ja miná sanoin
7 Cuningalle: jos Cuningan tahto nijn on /
nijn andacon minulle kirjan maanhaldiaim
tygö toiselle puolelle wirta / että he wiewát
minun ylidze / sihenasti cuin miná tulen
Judaan. Ja Assaphin tygö kirjan / joca
8 on Cuningan medján wartia / että hán lá-
hettä minulle hirsia salin porttein wooldet-
ri / cuin on huonen tykóná / ja Caupungin
muurtjn / ja sihen huoneseen johon miná
menen. Ja Cuningas andoi minulle nijn-
cuin minun Jumalani hywá kási oli minun
päälleni. Ja cosca miná tulín sille puolen
9 wirta maanhaldiaim tygö / nijn miná an-
noin heille Cuningan kirjan / ja Cuningas
lähetti minun cansani sodanpäämiehiá ja he-
woismiehiá.

10 **U**utta cosca Saneballat Horontja ja
Zobia Ammoniteritten palwelia sen-
cuulit / panit he paharens sangen corwin /
ettá jocu ihmisen oli / joca Israelin lasten
parasta cadzoi.

11 **J**A cosca miná tulín Jerusalemtjn / ja o-
lin siellä ollut colme päiwá. **W**almi-
12 stin miná idzeni yöllá / ja wáhá wáke minun
cansani / sillä en miná sanonut kenellengán /
mitá minun Jumalani oli minun andanut
sydämeni tehdäreni Jerusalemiss / ja ei mi-
nulla ollut yhtán juhta myötáni / muuta cuin
se jonga päällá miná istuin. Ja miná a-
13 join laxoportista ulos yöllá / Drakin lähten
tykóná nijn sondaporttjn / ja coettelin Jeru-
salemin muureja / jotca olit jaotetut / ja por-
teja jotca olit tulella culutetut. Ja miná
14 menin wielá lähdeporttjn / ja Cuningan
lammin tygö / ja ei ollut siellä sia / että mi-
nun juhtan sai káhdá minun allani. Cui-
15 tengin menin yöllá ojan tygö / ja coettelin
muuria / palaisin ja tulín jállens laxo-
porttjn.

16 Ja ei ylimmäiset tiennet cunga miná me-
nin / taicka mitá miná tein: sillä en miná
wielá sihenasti ilmoittanut mitán kellen-
gán / Judalaisille ja Papeille / Raadimie-
hille ja ylimmäisille / ja muille työn tekijöille.

17 Ja miná sanoin heille: te náette táman
onnettomuden josa me olemma / että Jeru-
salem on autian / ja hänen porttins owat tu-
lella culutetut / tulcat ja rakendamán Jeru-
salemin muurit / etten me ená hápiána olis.

Cuningas
kysy Niehe-
mialle / mirt
hán on nijn
murhelli-
nen.

Nehemia
ano / ja saa
kirjan raka-
tayens Jeru-
salemín
muureja.
A.M. 3527.

Nehemia
cadzot cas
tuncita
muureja.

Nehemia
neuwo päá-
miehiá ra-
kendamán.

18 Ja minä ilmoitin heille minun Jumalani käden joca oli hyvä minun päälläni / ja myös Cuningan sanat / cuin hän sanoi minulle. Ja he sanoit: noscam sijs ja rakendacam. Ja heidän kätens wahwistuit hywyteen.

19 **M**utta cosca Saneballat Horontta / ja Tobia Ammoniteritten palvelia / ja Gosem Arabiast sen cuulit / häwäisit he meitä ja cadzoit ylön ja sanoit: mikä se on cuin te teette / tahdottaco te luopua jälleens Cuningast? Nyn minä wastaisin heitä / ja sanoin: Jumala taitwast anda meille me nestyren / sillä me hänen palvelians olem walmistanet idzem / ja rakemam / mutta ei teillä ole yhtäkän osa eli oikeutta / taicka muistoa Jerusalemis.

III. LUCU.

Judalaiset rakendawat muurit Caupungin ymbä. Drins / ja panewat sen portit ja teljet ylös. Eliasib ylimmäinen Pappi rakenda lammasportin / ja niin cuin osans idriestans / toinen toisens peräst / sihen porttiin jälleens / v. 1. etc.

1 **A** Eliasib ylimmäinen Pappi nousi Pappein hänen welhens kansa / ja rakensit lammasportin ja pyhitit sen / ja panit sihen orwen / ja he pyhitit sen Meahn tornin asti / joca oli haman Hananeelin tornin saacka.
2 Ja Jerihon miehet rakensit hänen wieresfäns. Ja Sachur Imrin poica rakensit hänen wieresfäns. Mutta Senaan lapset rakensit calaportin ja caisit sen / ja panit sihen orwet / lucut ja teljet. Ja Meremoth Brian poica / Hacoren pojan / rakensit heidän wieresfäns / ja Mesullam Berechian poica Mesefabeelin pojan / rakensit heidän wieresfäns. Zadoch Baenan poica rakensit heidän wieresfäns. Niden tykönä rakensit ne Zekoaht / mutta heidän Sangarins ei kaändänet caulans heidän Herrans palwelukseen. Wanhan portin rakensit Josada Passean poica / ja Mesullam Besodian poica / ja caisit sen / ja panit sihen orwet / lucut ja teljet. Melathia Gibeonist ja Jaddon Meronost rakensit heidän wieresfäns / Gibeonin ja Mizpan miehet maanhaldian istuimen tykönä sillä puolen weden. Hänen wieresfäns rakensit Bsiel Harhain culdasepän poica / hänen wieresfäns rakensit Hanania krydeimmysän poica / ja he rakensit Jerusalemis lewiän muurin asti. Hä-

nen wieresfäns rakensit Rephasa Hurin poica puolen Jerusalemiin päämies. Hänen wieresfäns rakensit Zodaja Harumaphin poica / hänen huonens cohalla / hänen wieresfäns rakensit Hattus / Hasabenian poica. Mutta Malchia Harimin poica / ja Hassub Pahath Moabin poica rakensit cari capalda / ja tornin pädzein tykönä. Hänen wieresfäns rakensit Sallum Haloeren poica / puolen Jerusalemiin päämies / hän idze ja hänen tyttärens.

13 **L**aroportin rakensit Hanon ja Sanoahn asujamet / ne rakensit sen ja panit sihen orwet / lucut ja teljet / ja tuhannen kymärätä muuria sondaporttiin asti. Mutta Malchia Rechabin poica / neljännen osan witynamäen päämies rakensit sondaportin / hän rakensit sen / ja pani sihen orwet / lucut ja teljet. Mutta lähdeportin rakensit Sallum Chalhofen poica / neljännen osan päämies Mizpas / hän rakensit ja caitti sen / ja pani sihen orwet / lucut ja teljet / Siloan lammen muurin cansa Cuningan krydimaan tykönä / ntihin trappuun asti cuin tulewat alas Dawidin Caupungist. Hänen wieresfäns rakensit Nehemia Asbukin poica / puolen Bethsurin päämies / haimas Dawidin hautain cohalla / ja Aswien calalammen wälkewitten huonesin asti.

17 **H**ändä likimbänä rakensit Lewitat / Rehun Banin poica / hänen wieresfäns rakensit Hasabia / puolen Regilan päämies hänen neljäsunnasfäns. Händä likimbänä rakensit heidän welhens Barwai Hanadadin poica / puolen Regilan päämies. Hänen wieresfäns rakensit Esfer Jesuan poica / Mizpan päämies / toisen osan siinä culmas asehuonen puoles. Händä likin rakensit Baruch Sebain poica / mäellä / colmas / toisen osan / Eliasibin ylimmäisen Pappin huonen orwen asti. Händä likin rakensit Meremoth Brian poica / Hacoren pojan / toisen osan / Eliasibin huonen orwest nijn Eliasibin huonen loppun asti. Hänen jälleens rakensit Pappit / ne miehet laktialda. Heidän jälleens rakensit Ben Jamin ja Hassub oman huonens cohalla / heidän peräsäns rakensit Asaria Maeseian poica / Ananian pojan / oman huonens tykönä. Hänen jälleens rakensit Benui Hanadadin poica / toisen osan / Asarian huonen tykönä nijn loucfoon ja haimas culman asti. Palal Bsiän poica lou-

cast

Saneballat ja muut piletawat heitä.

Enca ja mingä osan cutin rakenda Jerusalemiin muureist. Lammasportin.

Calaportin.

Wanhan portin.

Laroportin.

Sondaportin.

Lähdeportin.

Siloan lammen. Cuningan krydimaan.

Dawidin haudat.

Dphelin.
Wesportin
idän
puolella.

cast vastaan/ ja sitä corfiata tornia cuin nä-
ky Guningan huonest / joca oli fangicarta-
non tykönä/ hänen jälkensä rakensi Pedaja
26 Pareoren poica. Mutta Nethinimit asuit
Dphelin tykönä wesporttin asti itän päin/
27 josta torni näky ulos. Sitälkin rakensit
Thecoalaiset toisen osan isoi tornipäin/ cuin
näky ulos/ Dphelin muurin asti.
28 Mutta herwoisportist rakensit Papit/ jo-
cainen huonens cohhdalla. Heidän jälkensä
29 rakensit Zadol Immerin poica hänen huo-
nens cohhdalla. Hänen jälkensä rakensit Se-
maja Sachanian poica / itäportin wartia.

Herwois-
portin.

Hänen jälkensä rakensit Hanania Selemian
poica / ja Hanum cuudes / Salaphin poica
toisen osan. Hänen jälkensä rakensit Me-
30 sullam / Berechian poica hänen Camarins
cohhdalla. Hänen jälkensä rakensit Malchia
31 culdasepän poica Nethinimein huonens asti/
ja cauppamiesten/ Raadiportin cohhdalla/
hamas culmasalin saacka. Culdasepät ja
32 cauppamiehet rakensit culmasalin wälille ja
lammasportin asti.

Wers. 5. Sangarins) Wätewät ja rickat taitawat liue-
taudella heidän kirkotta yhteisilt raskorist: joilla taas ei
mitän ole/ ne ei mitän anna/ sentäden caicki enorma joutu köy-
hän Caussan päälle/ jonga caicki täyty kärsiä.

IV. Lucu.

Saneballat ja ymbäriasuwaiset Caussat piletawat
Judalaista/ v. 1. he anowat Jumalalda apua/ v. 4.
Wiholiset aicowat heitä wäkiwallalla estä/ v. 7. he ru-
coilewattaas HERRA/ ja asettawat wartiat muurein
ymbärille/ v. 9. Wiholisten neuwo rauke ryhidn/ v. 15.
Judalaiset cuitengin wartioidzewat/ ja jocaizjella cuin
muura on ase toises kades/ ja toisella teke työtä/ v. 16.
Nehemia anda cudzua muita awuyi Basunalla/ jos he
olifit nähnet wiholisen tulewan/ v. 19.

Sanebal-
lat ja muut
Judalato-
sten wiholi-
set piletat-
wat heitä.

1 **S**ca Saneballat cuuli meidän
muurin rakendam / syttyi
hän wihaan ja wihastui sangen
suurest/ ja häwäis Judalaista.
2 Ja sanoi welheins edes ja nyden wälewitten
Samaras : mitä nämät woimattomat
Judalaiset tekewät ? pitäkö heille nijn sa-
littaman ? pitäkö heidän uhraman ?
pitäkö heidän sen täyttämän yhtenä päi-
wänä ? pitäkö heidän kiwejä eläwäri teke-
män ? joca owat tuhcalaja ja palanet ? Ja

Zobia Ammoniteri sanoi hänen jälkensä : ra-
3 kendacon wapasti / jos ketut sinne meniste-
nijn he kyllä jaotaisit heidän kiviinuurins.
4 **B**ule meidän Jumalam cuinga me o-
lem cadzotut ylön/ käännä heidän hä-
wäwäistyreus heidän päans päälle/ ja saa-
ta heitä häpiään heidän fangeudens maasa.
5 **U**llä peitä heidän pahoja tecojans / ja
älä pyhi heidän syndiäns castwos edest :
6 sillä he owat rakendajat wihoitaneet. Mut-
ta me rakensimme muurin ja panim hänen
caiketii yhteen hamen puoli wälän asti/ ja
Caussa sai sydämen työtä tehdärens.
7 **S**ca Saneballat ja Zobia ja Arabia-
laiset ja Ammonitilaiset ja Asdodilaiset
cuulit Jerusalemin muurit corgoteturi ja ru-
weturi nijtä haljennuita parandaman/ wi-
8 hastuit he sangen suurest. Ja he caicki teit
lytton kessenäns tullarens sotiman Jerusa-
lemita vastaan / ja tekemän heille capinata.
9 **M**utta me rucoilim meidän Jumalata-
ja pa-

Judalaiset
walittawat
sitä Juma-
lan edes/ ja
anowat
häneldä a-
pua.

Wiholiset
aicowat
heitä wäki-
wallalla
estä.

Judalaiset
muurawat
ja warioid,
zewat
ohia haa-
wa.

Wiholisten
newo rau-
de turhan.

Basunalla
piti soitet-
taman jos
wiholinen
tulawa
oli.

10 ja panin wartiat öin ja päiwän heitä wa-
 11 stan. Ja Juda sanoi: candaitten woima
 on heicori tullut / ja mulda on nijn paljo etten
 12 me saa raketa muuria. Ja meidän wihol-
 13 lifem sanoit: ei heidän pida tietämän eli nä-
 kemän ennencuin me olem juuri heidän ke-
 14 skelläns / tapamme heidän ja lacatam työstä.
 Ja cosca ne Judalaiset jotca heidän tykö-
 15 nänäs asuit / tulit ja sanoit meille kyllä kym-
 16 menen kerta / joca paicast meidän ymbäri-
 17 däm. Nijn minä lähetin Ganssan alas
 18 muurin taa cuitwijn paicoin / heidän sucu-
 19 cundains jälken miekoinens / keihäinens
 20 ja joudzinens. Ja minä cadzelin ja wal-
 21 mistin idzeni / ja sanoin Kaadiherroille /
 22 päämiehille ja muulle Ganssalle: älkät pel-
 23 jättkö heitä / muistacat sitä suurta ja peljät-
 täpää HERra / ja soiticat teidän weljein /
 24 poicain / tyttärten / emändain ja cotoen e-
 25 dest.
 Mutta cosca meidän wiholistem sen cuu-
 26 lit että me olim tietä saanet / nijn Jumala
 27 teki heidän newons tyhjäksi / ja me palaisim
 28 caicki muurin tykö / jocainen työhöns. Ja
 29 tapahui siitä päiwäst / että toinen puoli
 30 nuoria miehiä teit työtä / ja toinen puoli
 31 pidit keihäitä / kilpiä / joudzeta ja panzareita.
 Ja päämiehet seisoi coto Judan huonen ta-
 32 cana. Ne jotca rakensit muuria ja cannoit
 33 cuormia / ja jotca sälytit / yhdellä kadella he
 34 teit työtä / ja toises pidit asen. Ja jocaid-
 35 zen cuin siellä rakensi / oli miecka sidottu wy-
 36 ölle / ja nijn rakensi / ja se joca soitti waskitor-
 37 we / oli minun tykönäni.
 38 Ja minä sanoin Kaadiherroille / pää-
 39 miehille ja muulle Ganssalle: työ on
 40 suuri ja awara / ja me olem hajalla muurin
 41 päällä caucana toinen toisestam. Gulla
 42 paicalla te cuulet waskitorwenänen / tulcat
 43 sinne cocon meidän tygöm / meidän Juma-
 44 lam soti meidän edestäm. Nijn tehläm sijs
 45 työtä / ja toinen puoli heistä pidit keihäitä /
 46 päiwän coittamast nijn sihen saacka / että täy-
 47 det näyit. Ja minä sanoin sihen aican Gans-
 48 salle: jocainen olcan Jerusalemis palweli-
 49 ans canssa yösen / että me yöllä ottaisim
 50 waarin wartioista ja päiwällä työstä. Mut-
 51 ta minä ja minun weljeni ja minun palweli-
 52 ani / ja wartiat jotca minua seuraisit / en me
 53 riisunet meidän waatteitam / ja jocaidzella
 oli hänen asens ja wetens.

Verf. 5. Alä peitä) Et Nehemia nain rucoile lihalkisest himoit
 eli co / on pyököst / waan oitlast tiywaudest / Jumalan cunnian
 tähden ja hänen Ganssans parhari: sillä tämä Ganeballat ja
 Tobia olit Samarialaiset / joilla oli jollatin muoco oitia Juma-
 lan tundo / ja tahdoot cuitengin tehdä Judalaisille caiete paha / hei-
 dän Cuningans tielto wastan / sulast wihast ja cateudest.

V. LUCU.

Edulla ajalla walittawat köyhät Judalaisist / että
 1. Cricat otit heidä corco / ja saait heitä orjuteen jällens /
 v. 1. Nehemia nuhtelee ylimmäisiä ja Kaadiherroja / ja kää-
 2. ste corgon anda jällens / v. 6. ei hängän ottanut Ganssada
 maanherraudens elatusst nijncuin edellisest maanherrat /
 waan pikemmin autti omastans ja rawidzi monda heistä /
 v. 14.

2. Ja tapahdui sangen suuri Ganssan
 3. ja heidän waimoins huuto Juda-
 4. laisia heidän weljäns wastan.
 5. Ja oli muutamita jotca sanoit: meil-
 6. lä on paljo poikia ja tyttäritä / ottacam sijs
 7. jywä syödärem / että me eläisim. Mutta mo-
 8. nicahdat sanoit: pangam meidän peldom /
 9. wjnamäkem ja huonem pandixi / ja ottacam
 10. jywä tällä callilla ajalla. Ja monicahdat
 11. sanoit: me otim raha lainari Cuningan we-
 12. rori / meidän peldoin ja wjnamäkem pääl-
 13. le. Sillä meidän ruumim on nijncuin mei-
 14. dän weljeimmekin ruumis / ja meidän lapsen
 15. nijncuin heidängin lapsens: mutta cadzo / me
 16. heitäm meidän poicain ja tyttärem orjuteen /
 17. ja jo parhällans orwat muutamit meidän tyt-
 18. täristöim sortut / ja ei ole woima meidän kä-
 19. sisäm / meidän peldom ja wjnamäkem orwat
 20. joutunet muillen.

21. Cosca minä tämän puhen ja heidän huu-
 22. tons cuulin / wihastuin minä sangen co-
 23. rin. Ja minä ajattelin sydämesäni / ja nuh-
 24. telin Kaadiherroja ja päämiehiä / ja sanoin
 25. heille: tahdoto nyri otta toiselda corco? ja mi-
 26. nä wein suuren joucon heitä wastan. Ja sa-
 27. noin heille: me olem ostanet meidän weljem
 28. Judalaiset jällens / jotca olit myydyt paca-
 29. noille / meidän waram jälken / ja te wiela nyt
 30. tahdot myyda teidän weljen / että he meille
 31. myntäisim? nijn he waiceniit / ja ei taitanet
 32. wastata.
 33. Nijn minä sanois: ei se ole hywä cuin te
 34. teette / eikö teidän pitäis waeldaman Juma-
 35. lan pelgos / pacanoitten meidän wiholistem
 36. härwäistyxen tähden? Minä myös ja minun
 37. weljeni ja palweliani olem lainannet heille
 38. raha ja jywä / mutta jättäkäm corco. An-
 39. dacat heille tänäpäin heidän peldons / wj-
 40. namäkens / olhypuuns ja huonens / ja sa-
 41. 42.

Köyhät
walittawat
ricasten cor-
aon otta-
mist.

Nehemia
nuhtelee ric-
kainta ja tiel-
dä corgon.

das osa rahast / jyrwist / wijnast ja oljyst / kuin
 12 te oletta heilda corgori waatinet. Nyn he
 sanoit : me annam jällens ja em mitän ano
 heilda / ja me teem njncuins olet sanonut.
 Ja minä cudzuin Papit / ja wannotin heitä /
 13 että heidän piti njn tekemän. Minä
 pudistin myös minun helmami / ja sanoin :
 noin Jumala pudistacon joca idzen miehen
 huonestans ja hänen toistans / joca ei tätä sa-
 na pida / ja tulcon njn pudisteturi ja tyhjari.
 Ja coco Ganssa sanoi : AMEN. Ja he
 kytit HERa / ja Ganssa teki njn.

14 **Q**U sitta ajast kuin minun käskettiin olla
 maanhaldiana Judan maasa / joca oli
 sitta kahdestkymmenest wuodest njn toiseen
 neljätkymmendä Arthahasthan Cuning-
 gan wuoteen / se on / kahdestoistakymmenes
 ajastajas / minä ja minun welieni / en me syö-
 15 net maanhaldian ruasta. Sillä ne maan-
 haldiat kuin ennen minua olit ollet / ne olit
 rascuttanet Ganssa / ja ottanet leipä ja wj-
 na heilda / ja wiela sytte neljätkymmendä Si-
 eli hoptata ja olit andanet palwelioittens
 tehdä wakiwalda Ganssalle / mutta en
 minä njn tehnyt Jumalan pelgon tsh-
 den.

16 Ja minä tein työtä muuris / ja en ostanut
 yhtän peltoa / ja caicki minun palweliani
 17 tähtyi tulla sinne cocoon työhön. Wiela
 päälisxi oli myös Judalaisista ja njstä pää-
 miehistä sata ja wjsskymmendä minun pöy-
 täni tyhönä / joca olit tullet pacanoista mi-
 nun tygöni / kuin orwat täsä meidän ymbäri-
 18 läm. Ja minulle walmistettiin jocapäiwä yri-
 härkä / ja cuusi walittua lammast / ja lindu-
 ja / ja erilaisia wjnoja yldäkylä / joca kymme-
 nes päiwä / ja en minä cuitengan anonut
 maanhaldian ruoca / sillä rascas orjuus o-
 19 li Ganssalla. Minun Jumalan muista mi-
 nulle caicki hywäxi / kuin minä olen tehnyt
 tälle Ganssalle.

Verf. 10. Lainannut heille raha / v. 14. En me syönee maanhaldian ruasta / v. 15. En andanet heidän palwelioittens tehdä wakiwalda Ganssalle / mutta en minä njn / v. 15. Minä tein työtä muuris / ja en ostanut yhtän peltoa etc.) Caicki näsä cappaleis on jumalifelle Herralle ja tästöläiselle caunis opetus / cuinga hänen idzens tägtämän pitä alemmaifians wastan / cofca cowa aica päällä täy / eli jocu muu tusca / eli töyhys heitä ahdisti / nimittäm / ei aiwa angarast waatiman heidän oikeuttans / ei waiwaman töhjä eitä andaman palwelians tuimat olla heitä wastan / waelda ymbärins / waiwata / torua ja tiuscua / waan andacan heidän työtä tehdä / eitä silloin andaman osta heilda peltoa eli toista taloja toifens jätten / waan paremmin lainaman heille / ja auttaman heitä ilman corgota ja woiwota. v. 18. Minun Jumalan muista caicki minulle) Cadjo Infr. c. 13:22.

VI. Lucu.

Saneballat ja muut Judalaisten wihamiehet cuule.
 wat Nehemian rakendanen muurit : cudzuwat
 he händä Dnoon puhutellayens / waan ei Nehemia
 mene / v. 1. helähetäwät kirjjan hänelle / soimaren
 hänen luopuwan Cuningast / ja sentähden ra-
 kendanen muureja / v. 5. Nehemia teke sen tyhjari / v. 8.
 wädrät Propheerit palcatan Nehemiat wastan / v. 10.
 ei hän näitä tottele / waan rakenda sen wahwemmin /
 sihenasti että muurit tulewat tähdellifest walmixi /
 v. 15.

Osa Saneballat / Tobia ja
 Gosem Arabiast / ja muut mei-
 1 dän wiholifem cuulit meidän
 muurit rakendaneri / ja ettei yh-
 2 tän pacoacan fillen ollut (mutta en minä
 wiela pannut portreja siällens). Njn
 Saneballat ja Gosem lähetit minun tygöni
 3 nämät sanat : tule / ja coconducam maan ty-
 ljin Dnoon laron / mutta he ajattelit
 minulle tehdä paha. Mutta minä lähetin
 4 heille sanan / sanoden : minulla on sangen
 suuri työ tehtäwänä / en minä saa tulla alas :
 mixi pidäis työ lackaman / minun jättäifäni
 sitä / ja tullesani alas teidän tygön. He lähe-
 tit minun tygöni täyttä neljä kerta sillä ta-
 5 walla / ja minä wastaisin heitä jällens sillä
 tawalla.

Njn Saneballat lähetti wjdenmen ker-
 5 ran palwelians minun tygöni / arvoi-
 men kirjjan cansa hänen kädesäns. Josa
 6 näin oli kirjoitettu : se on pacanaiden eteen
 tullut / ja Gosem on sanonut / että sinä ja Ju-
 dalaiset ajatteletta luopua / ja sentähden
 rakennat muureja / ja tahdot olla njn heidän
 Cuningans. Ja sinä olet toimittanut
 7 Propheerit / joca sinua pitä cuiluttaman
 Jerusalemis / ja sanoman : hän on Juda-
 laisten Cuningas / ja nyt pitä se asia tule-
 man Cuningan eteen / sentähden tule ja pitä-
 8 kām neuwo toimen toifem cansa sitta asiast.
 Mutta minä lähetin hänen tygöns / ja an-
 9 noin hänelle sanoa : ei se ole tapahumut cuins
 sanot / sinä olet sen ajatellut omast sydäme-
 stäs. Sillä he tahdoit meidän caicki peljät-
 9 tä / ja ajattelit : heidän pitä kätens ottaman
 pois työstä / ettei he enä työtä tekis / mutta
 minä wahwistin käteni.

Jä minä tulin Semajan huoneseen /
 Delajan pojian / Nehetabeelin pojian /

ja hän

Et Nehemia ota maanhaldian elatusf etc.

Nehemia andapalwelians työtä tehdä.

Saneballat cudzu Nehemiat puheillens.

Nehemia sano estens.

Saneballat lähetti hänelle kirjjan.

Nehemia wastasi edestäs.

Saneballat palca wädrätä Propheeritaita Nehemiat wädrän.

ja hän oli sulkenut idzens sisälle / ja sanoiskän-
 kām cocon Jumalan huoneeseen keskelle Tem-
 pli / ja sulkecam owi / sillä he tulewat tap-
 paman sinua / ja he tulewat yöllä sinua
 11 tappaman. Minä vastaisin : pitäkö
 sencaltaisen miehen pakeneman ? pitäiskö
 sencaltaisen miehen cuin minä olen Templijn
 menemän / että hän sais elä ? en minä me-
 12 ne sinne. Sillä cadzo / minä hymärstin hy-
 win / ettei Jumala ollut händä lähettänyt :
 sillä hän ennusti minua vastaan / mutta Zo-
 13 bia ja Saneballat olit pascannet hänen.
 Sentähden hän otti pascan / että minä olisin
 peljännyt / ja olisin nijn / ja syndiä tehnyt /
 että he olisit saanet pahan huudon / jolla he
 14 olisit minun häwäisnet. Minun Juma-
 lan muista Tobian ja Saneballatin päälle
 näiden heidän töidens jälkeen / ja Noadian
 Prophetissan päälle / ja muiden Prophetain
 päälle / jotka minua tahdoit sija peljät-
 tä.

15 **U**mmuri tuli walmiri wijdennellä päi-
 wällä colmattakymmendä Elulin Cui-
 sta cahstena päiwänä cuudettakymmendä.
 16 Cosca caieki meidän wiholifem sen cuulit /
 nijn caieki pascanat pelkäisit / jotka meidän
 ymbärilläm olit / ja heidä langeis heidän
 rohkeudens : sillä he hymärstet meidän työm
 17 oltewan Jumalalda. Ja syhen aican oli
 monda Judan päämiehistä stellä / joiden kir-
 jat menit Tobian tygö / ja Tobian kirjat hei-
 18 dän tygöns. Sillä monda oli Judalaisit
 jotka olit wannonet hänen cansans : sillä
 hän oli Sechanian wäwy Urahn pojan.
 Ja hänen pojallans Johananiolla oli Mesul-
 19 lamän Berechian pojan tytär. Ja he pu-
 huit hywin minun edesäni hänestä / ja weit
 minun puheni hänen tygöns. Nijn Zo-
 bia lähetti kirjan minun tygöni peljättärens
 minua.

Verf. i. Cosca Saneballat / &c.) Coco Tästä menosta nähän
 cuinga Pertele ja hänen seurans caitilla suonilla ja cawalurilla
 on tarjona estämäs / ettei Jumalan Caupungi Jerusalem / se on
 Jumalan seuracunda ratetais : mutta hänen neuwons ja aiwoi-
 turens tulewat tyhjät / mutta cuitengin se ratetan / ehtä se työläsi
 tapahetu.

VII. Lucu.

Portit pannan ja wartiat aseteran Borgareist / cuin
 paickans / v. i. Nehemia coco Päämiehet ja Canssan /
 lute heit : ja löytä nifä cuin ennen Serubabelin cans-
 20 Babelist tullet olit / liti 4 2360. miestä / v. 66. Nehemia
 yllimmäiset ja Canssa andawat caunin lahjan rakemu-

reen / nijncum netin jotta ennen tullet olit / v. 70.
Mutta sittäcuin muurit olit rake-
 1 tut / panin minä portit / ja toimi-
 tetin porttein wartiat / weisajat
 ja Seruitat. Ja minä kästin 2
 minun wel'eni Hanani ja Hananiat linnan
 wanhinda Jerusalemis (sillä hän oli uscoli-
 nen ja Jumalata pelkäwäinen mies monen
 3 suhten) Ja sanoin heille : ei Jerusalemin
 porteja ennen pidä awattaman / cuin Au-
 ringo lämbiä / ja cosca wiela työtä tehdän /
 nijn pitä portit pandaman ja teljettämän
 4 künni. Ja wartiat asetettiin Jerusale-
 min asuwaisit jocainen paickans ja oman
 huonens cohdalle : Sillä Caupungi oli
 awara ja suuri / mutta Canssa oli wäyhä hä-
 nes / ja ei ollet huonet raketus.

Uminun Jumalan lykäis minun mie-
 5 leeni cocoman Kaadiherrat / päämiehet
 ja Canssan / ja luin heidän / ja minä löysin hei-
 dän mieslucuns / cuin ennen olit tullet fan-
 geudest / ja minä löysin synä kirjoitetun. Nä-
 6 mät owat maacunnan lapset cuin palaisit
 pois wiedyistä fangeista / jotka Nebucad Ne-
 zar Babelin Cuningas oli wienyt pois. Ja
 he asuit Jerusalemis / ja Judas jocainen
 Caupungisans. Jotca tulit Serubabelin /
 7 Jesuan / Nehemian / Asarian / Raamian /
 Nehemanin / Marдохайн / Bilan / Mi-
 speretin / Bigewain / Nehumin ja Baenan
 cansa.

Uinä Israelin miesten luku : Paroe-
 8 ren lapsia / cari tuhatta / sata ja caricah-
 derattakymmendä. Sephathian lapsia / colme
 9 sata ja caricahderattakymmendä. Urahn
 10 lapsia / cuusi sata ja caricuudettakymmen-
 dä. Pahath Moabin lapsia / Jesuan ja
 11 Joabin seas / cari tuhatta / cahderan sata ja
 cahderantoistakymmendä. Elamin lapsia /
 12 tuhannen / cari sata ja neljäcuudetta-
 kymmendä. Sathun lapsia / cahderan sata ja
 13 wöyssiwöydeettäkymmendä. Sacain lapsia /
 14 seidzemen sata ja cuusikymmendä. Benu-
 15 in lapsia cuusi sata ja cahderanwöydeettäkym-
 mendä. Debain lapsia cuusi sata ja cahderan-
 16 colmattakymmendä. Asgadin lapsia / cari
 17 tuhatta / colme sata ja caricolmattakym-
 mendä. Adonicamin lapsia / cuusi sata
 18 ja seidzemensaidzemettäkymmendä. Bi-
 19

Jerusale-
min portit
pannan.

Wartiat
aseteran.

Nijden luo-
cu cuin Ser-
ubabelin
cansa pas-
latit.
Efr. 2.

Muurit
pääterän.

20 gewain lapsia / cari tuhatta ja seidzemen-
 21 seidzemetätkymmendä. Adin lapsia / cuu-
 22 si sata ja wäsiuudettäkymmendä. Athe-
 23 rin lapsia Hiskias / yhderänkymmendä ja
 24 cahderan. Hasumin lapsia / colme sata ja
 25 cahderancolmattäkymmendä. Besain lap-
 26 sia / colme sata ja neljäcolmattäkymmendä.
 27 Hariphin lapsia / sata ja caritoistäkymmen-
 28 dä. Gibeonin lapsia / yhderänkymmendä
 29 ja wäsi. Bethlehemin ja Netophan mie-
 30 hiä / sata ja cahderanyhderättäkymmendä.
 31 Anathothin miehiä / sata ja cahderancolmat-
 32 takymmendä. Bethlismarwethin miehiä /
 33 cariwädetäkymmendä. Kirjath Jeari-
 34 min / Gaphiran ja Beerothin miehiä / seidze-
 35 men sata ja colmewädetäkymmendä. Ka-
 36 mah ja Gabaan miehiä / cuusi sata ja yri-
 37 colmattäkymmendä. Michmaren mie-
 38 hiä / sata ja caricolmattäkymmendä. Beth-
 39 Lin ja Ain miehiä / sata ja colmecolmatta-
 40 kymmendä. Toisen Nebon miehiä / cari-
 41 uudettäkymmendä. Toisen Elamin lap-
 42 sia / tuhannen / cari sata ja neljäcuudettäkym-
 43 mendä. Harimin lapsia / colme sata ja cari-
 44 kymmendä. Jerihon lapsia / colme sata ja
 45 wäsiwädetäkymmendä. Lodhadidin ja
 46 Onon lapsia seidzemen sata ja yricolmatta-
 47 kymmendä. Senaan lapsia / colme tuhat-
 48 ta / yhderän sata ja colmekymmendä.

39 **B** Apit: Jedajan lapsia Jesuan huone-
 40 sta / yhderän sata ja colmecahderatta-
 41 kymmendä. Immerin lapsia / tuhannen
 42 ja caricuudettäkymmendä. Dabhurin lap-
 43 sia / tuhannen / cari sata ja seidzemenwädet-
 44 takymmendä. Harimin lapsia / tuhannen
 45 ja seidzementoistäkymmendä.

43 **E**rwitat: Jesuan lapsia Kadmielist Ho-
 44 duan lasten feast / neljäcaherattäkym-
 45 mendä. Weisajat: Asaphin lapsia / sata ja cah-
 46 deranwädetäkymmendä. Dwenwartiat olit
 47 Sallumin lapset / Alerin lapset / Salmomin
 48 lapset / Akubin lapset / Hatitan lapset / So-
 49 bain lapset / caicti yhteen / sata ja cahderannel-
 50 jättäkymmendä.

46 **B** Echinimit: Ziban lapset / Hasuphan lap-
 47 set / Zabaothin lapset. Keroren lapset /
 48 Siahn lapset / Dadonin lapset: Zibanian lap-
 49 set / Hagaban lapset / Salmain lapset. Ha-
 50 nanin lapset / Siddelin lapset / Gaharin lap-
 51 set. Keajan lapset / Resin lapset / Necodan

51 lapset. Gasamin lapset / Usan lapset /
 52 Dasseahn lapset. Besain lapset / Meguni-
 53 min lapset / Nephussimin lapset. Babbukin
 54 lapset / Hakuphan lapset / Harhurin lapset.
 55 Bazlithin lapset / Mehidan lapset / Harsan
 56 lapset. Barcoren lapset / Siferan lapset /
 57 Thamahn lapset. Neziahn lapset / Hati-
 58 pahan lapset. Salomon palwelioitten lap-
 59 sia oli / Sotain lapset / Sopherethin lapset /
 60 Pridan lapset. Jaelan lapset / Darkonin
 61 lapset / Siddelin lapset. Sephatiahn lap-
 62 set / Hatilin lapset / Pocherethin lapset / Zebai-
 63 mist Almonin lapset. Caictia Nethinimin
 64 ja Salomon palwelioitten lapsia oli yhteen /
 65 colme sata / yhderänkymmendä ja cari.

61 **J** A nämät menit Thel Melahst / Thel-
 62 Harast / Cherubist / Addonist ja Im-
 63 merist / mutta ei he tietänet Isäns huonetta /
 64 taicta siemendäns / jos he olit Israelist.
 65 Delajan lapset / Tobian lapset / Necodan
 66 lapset / cuusi sata ja cariwädetäkymmendä.
 67 Ja Papeista / Habajan lapset / Hacozin lap-
 68 set / Barsillain lapset / joca otti emännän
 69 Barsillain Gileaditiläisen tyttärin / ja cud-
 70 zuttin sütte sillä nimellä. Nämät edzeit hei-
 71 dän sucucundans lucufirjan perän / ja ettei he
 72 sitä löytänet / hyljättin he pappeudest. Ja
 73 Thirsatha sanoi heille ettei heidän pitänyt
 74 syömän siitä caictain pyhimästä / ennencuin
 75 Pappi seisoi Brimin ja Thumimin
 76 cansa.

66 **C**oco joucko nincuin yri mies oli cariwä-
 67 detäkymmendä tuhatta / colme sata ja cuusi-
 68 kymmendä. Paidzi heidän palwelioitans
 69 ja pücojans / joita oli seidzemen tuhatta / col-
 70 me sata ja seidzemenneljättäkymmendä.
 71 Nyn miös heidän seasans oli mies ja wai-
 72 moweisaita / cari sata ja wäsiwädetäkym-
 73 mendä. Seidzemen sata ja cuusi neljättä-
 74 kymmendä hewoista / cari sata / ja wäsiwä-
 75 detäkymmendä Muuli. Neljä sata ja
 76 wäsineljättäkymmendä Gameliä. Cuusi
 77 tuhatta / seidzemen sata ja carikymmendä
 78 Afia.

70 **J** A muutamät ylimmäisist Isist annoit
 71 rakennukseen: Thirsatha andoi tarwa-
 72 rari tuhannen culdapennigitä / wäsiwym-
 73 mendä malia / wäsi sata ja colmekymmendä
 74 Pappin hametta. Ja muutamät ylim-
 75 mäisist Isist annoit rakennusen tarwarari /

Ante Chi. 444+

72 cari kymmendä tuhatta culdapenningit /
 cari tuhatta ja cari sata leiwiskätä hopia-
 ta. Ja muu Ganssa andoi carikymmen-
 73 dä tuhatta culdapenningitä / ja cari tuhatta
 leiwiskätä hopiata / ja seidzemen seidzemetä-
 kymmendä Papin hametta. Ja Papit /
 Lewitat / owenwartiat / weisajat / ja muuta-
 mat Ganssast / ja Nehinimit / ja coco Israel
 asuit Caupungeisans.

Verf. 5. Ja minä löysin heidän miesluens) Tästä wästä
 toisin luetan kuin on Esdra 2. josta nähty/ että tämä on sitten kir-
 joitettu / koska muutamit sicutunnat olit itäiset ja muutamit
 euollet. Verf. 70. Ja muutamit etc) Tähän asti ulottu luku/
 mutta se kuin seura/on Nehemian Historiast.

VIII. Luku.

Seidzemenendä Cuucautena coconduwar Israelin
 lapses Jerusalemiin / v. 1. Esra Pappi otta edes Mo-
 seren Lain / v. 2. asti ylös ja lute sicut selkiäst Ganssan edes
 v. 4. Ganssa itte Lain ymmärtämys / waan Nehemia ja
 Esra käskewät heidän mennä ja ilahutta idjäns / ja jaca
 köyhille mitä heillä olis: sillä se oli suuri juhla / he tekewät
 nijn / v. 9. toisna päivänä tulewat he taas cocon / ja anda-
 wat cuulutta tahtowans piä Lehtimajan juhla Lain jäl-
 ken / v. 13. he pitävät sit seidzemen päivä / ja luetan joca
 päivä Lakikirjasta Ganssan edes / v. 16.

1 **C**isca seidzemes Cuucausi tuli
 ja Israelin lapses olit heidän
 Caupungeisans / nijn cocondui
 caicki Ganssa nijn kuin yri mies
 sille catulle / joca on wesiportin edes / ja sanoit
 Esralle kirjanoppenelle: että hän tois
 Moseren Lakikirjan / jonga HERRa oli
 2 Israelille käskeny. Ja Esra Pappi can-
 doi Lakikirjan Ganssan eteen sekä miesten että
 waimoin / ja caickein kuin ymmärtä caisit/
 ensimäisnä päivänä seidzemenestä Cuusta.
 3 Ja hän luti sicut catulla wesiportin edes a-
 musta haman puolipäivän asti miesten ja
 waimoin edes / ja jocaidzen kuin ymmärtä
 caisit / ja caicken Ganssan corwat olit Lakikir-
 jaan kädtyt.

4 **J**Esra kirjanoppenu seiso corlialla
 puuistwimella / jonga he sitä warten olit
 tehnet / ja Machibia / Sema / Anaja /
 Bria / Hilka ja Maeseia seisoit hänen wie-
 resäns hänen oikialla puolellans / ja hänen
 wasemmalla puolellans seisoit Pedaia /
 Misael / Malchia / Hasum / Hasbadana /
 5 Sacharia / ja Mesullam. Ja Esra arwais
 kirjan caicken Ganssan edes: sillä hän seiso
 ylembänä caicke Ganssa. Ja koska hän sen
 6 arwais / nijn seiso caicki Ganssa. Ja Esra

kytti HERRa sitä suurta Jumalata / ja caicki
 Ganssa wastais nostetuilla käsillä: Amen
 Amen / sicut he cumarsit idzens ja rucoilit
 HERRa castwoillans maasa. Ja Jesua /
 7 Bani / Serobia / Jamin / Akub / Sabthai /
 Hodaja / Maeseia / Klita / Asaria / Josabad /
 Hanan / Plaja / ja Lewitat opetit Ganssan
 Lakia ymmärtämän / ja Ganssa seisoit alal-
 lans. Ja he luit Jumalan Lakikirjan sel-
 8 kiäst ja ymmärtäwäisest / että he ymmärsit
 koska luettin.

JEsra Pappi se kirjanoppenu / ja Lewi-
 tat joca Ganssan opetit ymmärtämän /
 sanoit caickelle Ganssalle: tämä päivä on py-
 hä HERRalle teidän Jumalallen / sentäh-
 den älkät murhettico ja itkekö: sillä koska
 Ganssa cuulit Lain sanat / nijn he caicki ittit.
 Sentähden sanoi hän heille: wengät ja syö-
 10 kät sitä lihawata / ja juocat sitä makiata / ja
 lähettäkät nijlle myös osa / joilla ei mitän
 ole walmistettu: tämä päivä on pyhä
 HERRalle / sentähden älkät murhettico:
 sillä HERRan ilo on teidän wä-
 11 fewyden. Ja Lewitat wailtit caicken
 Ganssan / ja sanoit: oleat aneti / sillä tämä
 päivä on pyhä / älkät murhettico.
 12 Ja caicki Ganssa meni syömän ja
 juoman / ja lähettämän osia ulos /
 ja teit suuren ilon: sillä he olit
 ymmärtänet ne sanat / joca heille
 olit ilmoitetut.

Toisna päivänä tulit ylimmäiset Isät
 caickest Ganssast / Papit ja Lewitat
 cocon / Esran sen kirjanoppenen tygö / oppe-
 man Lain sanoja. Ja he löysit Laits kirjoj-
 13 tetun / että HERRa oli käskeny Moseren
 cautta Israelin asua lehtimajois seidzemen-
 nen Cuun juhlalla. Ja he annoit sen julkisest
 14 ilmoitetta / ja cuulutta caickis heidän Cau-
 pungeisans ja Jerusalemis / ja sanoa: men-
 gät wuorelle / ja tuocat ölyypuun oria / Bal-
 sampuun oria / Myrrhampuun oria / pal-
 mupuun oria / ja parusta puusta oria / tehdä-
 ren majoja / nijn kuin kirjoitettu on.

Ja Ganssa meni ja toit / ja teit heillens
 16 lehtimajoja / jocainen cattsos päälle / ja car-

Esra ja Ne- hemia käskewät heidän iloita Juhlaalla.

Toisna päivä wänä cuu- luetan juh- la.

Lev. 23:33.

Juhla pide- tään luteris- sellä ja saar- namisella.

Israelin lapses co- condumät lehtimajan juhlaalle.

Esra saar- na heidän edesäns Moseren Laista.

Handwritten signature or note at the bottom of the page.

tanoihin / ja Jumalan huonen cartanolle / ja westportin catulle / ja Ephraimin portin catulle. Ja coco Canssa joca palaimut oli fangeuxest / teit lehtimasoja ja asuit niissa : silla ei Israelin lapset niin ollet tehnet hamast Josuan Nunin pojan ajast / niin siihen paivän asti / ja synä oli fangen suuri ilo.

18 Ja luettin jocapäivä Jumalan lakikirja / ensimmäisest päivästä niin viimeiseen. He pidit juhla seidzemen päivä / ja kahderandena päivänä cocouyen tawan jälken.

Verf. 6. Noitetuilla kassilla / ja sijtte he eumarfit) Sencaltatet tawat ei tostin ole caickein tarpellitsemmat meidän rucoisiam ja Jumalan palvelusiam / cuittengin cusa jumalinen sydan on / joca tunde mahdottomudens ja hänen suuren tarpens Jumalan edes / ja aicoi todella joratin hänelä anoa / niin harvoin tapahetu / ellei se puhle ulos ja näptä idzens sencaltaisis telwollisis tawois : sillä ei meidän pidä luneman / että meidän ainoastans sydamella ja ajatuilla pidä Jumalata palweleman / waan myös ruumilla ja sielulla ja caikella wäellä / cuin kirjoitetu on. Sillä hän on niin howin ghden cuin toisengin luonut ja lunastanut. W. 18. Ja luettin jocapäivä) On fangen caunis opetus / cuinga me meidän juhlan Jumalalle telwollisest pitämän pitä / nimitäin / Jumalan sanan cuulemisella / lukemisella / tulkimisella / rucoisilla / historilla / ilolla ja laupindella waiwaisten cobtan / niin cuin siit 2. 3. 4. 5. 6. etc. 10. 11. ja 12. versyist ennen nähdän.

IX. Lucu.

Israelin lapset tulewat cocoon paastoten ja säkeillä pyeretur / v. 1. andawat luke HERran lakikirjast neljä kerta päivä / ja tunnustawat heidän syndins / v. 3. tunnustawat pitäldä Jumalan hywät tegot cobrans / ja säins aigoist siihen aican asti / ja cuinga he useti hänen wihoittanet olit / sentähden myös hän heitä oikein rangais / v. 6. rucoilewat händä armollisest cadzoman heidän puolens / ja auttaman heitä heidän orjudestans ja tuscastans / v. 3 2. tekewät wastudest liiton händä tawrowans palwella / v. 38.

1 **E**lhandena päivänä colmatta kymmendä tästä Guusta tulit Israelin lapset cocoon paastoten säkeis / ja mulda heidän päälläns.

2 (Ja he eroitit Israelin siemenen caikist muucalaisist lapsist) ja he tulit edes / ja tunnustit heidän syndins / ja heidän Isäns pahat tegot. Ja he nousit ylös siallens / ja heidän edesäns luettin neljä kerta päivä HERran heidän Jumalans lakikirjast / ja he tunnustit ja rucoilit HERra heidän Jumalatans / neljä kerta päivä. Ja

3 **L**ewitain korkeitten istuinden päällä seisoi Jesua / Bani / Radmiel / Sebania / Buni / Serebia / Bani ja Chenani / ja huusit suurella änellä HERran hei-

4 **S**inä olet se HERra hyminäns / sinä olet luonut tairwan / ja caikti tairwan tairwat caiken sotawäkens cansa / maan ja caikti mitä sen päällä on / meret ja caikti mitä heisä on / sinä teet caikti eläwäxi / ja tairwan sotajoucko rucoilewat sinua.

dän Jumalans tygö. Ja Lewitat Jesua / Radmiel / Bani / Hasabernia / Serebia / Hodia / Sebania ja Pethahia sanoit : noscat / kytäkät HERra teidän Jumalatan ijancalcisest niin ijancalciseen : Ja sinun cumias nimi kytetan / joca on corgotettu caikella sinuaxella ja kytaxella.

6 **S**inä olet se HERra hyminäns / sinä olet luonut tairwan / ja caikti tairwan tairwat caiken sotawäkens cansa / maan ja caikti mitä sen päällä on / meret ja caikti mitä heisä on / sinä teet caikti eläwäxi / ja tairwan sotajoucko rucoilewat sinua.

7 **S**inä olet HERra se Jumala / joca walidzit Abrahamin / ja johdatit hänen Galdean Brriist / ja nimitit hänen Abrahamixi. Ja sinä löysit hänen sydamens uscollisxi sinun edesäs / ja sinä teit liiton hänen cansans / andares hänen siemenellens Canaalaiisten / Hethealaiten / Amorrealaiten / Pheresealaiten / Zebusealaiten ja Girsogsealaiten maan / ja sinä olet pitänyt sinun sanas / sillä sinä olet wanhurscas.

9 **J**a sinä näit meidän Isäim wihelijäisyden Egyptis / ja cuulit heidän huutons caisilameren tyföndä. Ja teit tunnustähtejä ja ihmeitä Pharaolle ja caiktis hänen palvelioisans / ja caiktis hänen maans Canssas : sillä sinä tiesit heidän ylpiaxi heitä wastan. Ja sinä teit idzelles nimen / niin cuin se tänäkin päivänä on. Ja sinä jagoit meren heidän edesäns / niin että he cuirwana menit kessidzen meren / ja heidän wainojans heitit sinä sywyteen / niin cuin kirwen wälewyn wesyn. Ja päivällä sinä johdatit heitä pilwisellä padzalla / ja yöllä tullella padzalla / walaiten heille sitä tietä / joca he waelsit.

13 **S**inä tulit Sinain wuorelda alas / ja puhuit heidän cansans tairwast / ja sinä annoit heille oikiat duomiot / ja totisen Lain / hywät käskyt ja säädyt. Ja sinä ilmoitit heille sinun pyhän Sab-

Israelin lapset cocoon paastoman ja rucoileman Jumalata.

Andawat saarnata edesäns HERran laijta.

Tunnustawat synäns.

Gen. 12: 1. Cap. 17: 5.

Exod. 2: 23. Cap. 14: 15.

Exod. 19: 3.

15 bathis / ja annoit heille kaskyt / saadyt ja
Lain / sinun palwelias Moseren kautta. Ja
sina annoit heille leipa tairvast / cosca he i-
soisit / ja annoit weden wuota callioist / cosca
he janoisit. Ja puhuit heille : etta heidan
piti meneman ja maan omistaman / jongatah-
den sina nostit kates andares sen heille.

16 **M**utta he ja meidan Isam tulit ylpiaxi
17 ja corwacorrwaiferi / ettei he totellet si-
nun kaskyjas. Ja / eipa he tahtonet cuul-
lactan / ja ei he ajatellet nyta ihmeita kuin
sina teit heidan cansans / mutta he tulit up-
piniscaiser / ja asetit paan palajaman tacape-
rin heidan orjuteens / heidan karzimattomy-
desans / mutta sina Jumala olet anderian-
daja / armollinen / laupias ja pitkamielinen /
sangen suuri laupiudes / ja ei sina heita hyl-
jannyt. Waikka he teit walestin wasitan /
18 ja sanoit : tama on sinun Jumalas / joca si-
nun johdatti Egyptin maalda / ja teit suuren
19 harwaiskyxen. Et sina cuitengan heita hyl-
jannyt corwes / sinun suuren laupiudes tah-
den / ja pilwinen padzas ei mennyt heilda
pois paivalla / johdattamast heita tielle / eika
tulinen padzas yolla / walaisemast heille tie-
ta / jota he waelfit.

20 Ja sina annoit heille sinun hywan hei-
ges opettaman heita / et sina myos kieldannyt
Manna heidan suustans / ja sina annoit heil-
21 le wetta heidan janofans. Sina rawidzit
heita corwes neljakymmenda ajastaica /
nytn ettei heilda mitan piuttunut / ei heidan
waattens wanhendunet / eika heidan jal-
22 cans ajettunet. Sina annoit heille wal-
dacunnat ja Ganssat / ja jagoit heidan sir ne
ja tanne / omistaman Sihonin Hestonin Cu-
ningan maata / ja Dggin Basanin Cu-
23 gan maata. Ja sina enansit heidan lap-
sens nyncuin tahdet tairwas / ja sina weit
heidan sijhen maahan / jostas heidan J-
sillens sanonut olit / etta heidan piti
sinne meneman ja omistaman. Ja lapset
24 menit ja omistit maan / ja sina nohyrit Ga-
nanerein maan asujamet heidan edestans /
ja annoit heita heidan kaskyins / ja heidan Cu-
ningans ja maan Ganssat / tehta heille oman
25 tahtons peran. Ja he woitit wahwat
Caupungit ja lharwan maan / ja omistit huo-
net / taynna caicinaista wilja / wuostonki-
wisie caiswoja / wynamakeja ja oliymakeja /

ja paljo hedelmaliska putta / ja he soit ja ra-
twittin / ja liboit / ja elit hecunnas sinun suurest
hywydestas. Mutta he tulit tottelematto
26 mari ja wastahacoiferi sinua wastan / ja hei-
tit sinun Sakis sellans taa / ja tapoit sinun
Prophetas / joca heidan edesans todistit /
etta he olisit kaandyneet sinun tygos / ja he
suurest harwaisit sinua. Sentahden sina
27 annoit heita heidan wiholistens kaskin / joca
heita ahdistit / ja he huusit sinua heidan ahdi-
sturesans / ja sina cuulit tairvast heita / ja si-
nun laupiudes tahden annoit sina heille pe-
lastajat / joca heita autit heidan wiholistens
kaskit.

28 Mutta cosca he lepoon tulit / palaisit he
paha tekeman sinun edesans / nytn sina hyljai-
sit heita heidan wiholistens kaskin / joca
heita hallidzit / nytn he kaansit heidans ja
taas huusit sinua / ja sina cuulit heita tai-
wast / ja monaist heita pelastit sinun suuren
laupiudes tahden. Ja sina annoit heille
29 tiettawarxi tehta / etta heidan piti kaanda-
man idzens sinun Sakis tygo / mutta he olit
ylpiat / ja ei totellet sinun kaskyjas / ja syn-
dia teit sinun duomiotas wastan (josta jos
ihminen teke / han ela nyta) ja he kaansit
heidan hartions / ja corwaist mescans / ja ei
totellet. Ja sina karseit heita monda aja-
30 staita / ja annoit heille tehta tiettawarxi sinun
henges kautta sinun Prophetaisas / mutta
ei he ottanet corwytins / sentahden sina an-
noit heita maan Ganssan kaskin. Mutta
31 sinun suuren laupiudes tahden et sina heita
perati teloittanut eli hyljannyt : silla sina
olet armollinen ja laupias Jumala.

32 **M**utta meidan Jumalam / sina suuri Ju-
mala / wakewa ja peljattapa / sina jo-
ca pidat lhton ja laupiuden / ala wahary
caicfia nyta waiswoja / joca meille ja mei-
dan Cuningoillem / paaruheinailllem / Pa-
peillem / Prophetaillem / Isillem ja caikelle
Ganssalle Assurin Cuningan ajasta / nytn ta-
han paivwan asti tapahdunet owat. Sina
33 olet wanhurskas caikis nyta cuinis meidan
paallem olet tuonut : silla sina olet oikein
tehnyt / mutta me olem ollet jumalatto-
mat. Ja meidan Cuningat / paaruhtinat /
34 Papit ja Isat / ei ole tehnet sinun Sakis jal-

Jud. 2:10-16

Lev. 18:5

Rucoile-
wat Jumaa
sai da ande-
ri ja apua.

Exod. 32:4

Exod. 16:13

Num. 21:21

Iosu. 10:10

35 ken / eikä luca pitänet sinun käskystäs ja todistustas / joitas annoit heille ilmoitet. Ja ei he palvellet sinua / heidän wal-

36 dacunnasans / ja sinun suures hywydesäs / jongas annoit heille / ja sijinä arwaras ja li-

37 harwas maasa / jongas annoit heidän e- teens / ja ei he palainnet heidän pahoista töistäs.

38 Cadzo me olem palveliat tänäpäni / ja sijinä maasa / jongas annoit meidän Isillem / että he olisit syönet hänen hedelmittäns ja hywyttäs / cadzo / sijinä me olem palveliat. Ja hän enändä hedelmäns Cuningoille / jottas panit meidän päällem / meidän syndeim tähden / ja he hallidzewat meidän ruumim ja carjam heidän o-

39 man taitons jälken / ja me olem juuri suures tustas. Ja näisä caikis teem me wah-

40 wan liiton / ja kirjoitam sen / ja annam meidän pääruhtinastem / Lewitain / Pap-

41 peim sineilläs wahwista.

Verf. 1. Paastoten säteis) Cadzo 2. Par. 20: 3. ja Num. 29: 3. v. 3. Taluettin HERRAN Latitijasi) Tästä on caunis ope-

Lupawat parannu-
ren/ ja teke-
wät Juma-
lan ansa
liiton.

X. Lucu.

Pappeinylimmätset/ Lewitat ja muu Canssa wah-
stawat liiton/ v. 14. wannowat ja lupawat waelda
HERRAN lais/ v. 29. Erinomaisest ettei he nai maan
Canssast / v. 30. pitä Sabbathin/ v. 31. anda wuosi
wuodelda jotalin Jumalan palveluxen awuxi/ v. 32. il-
man halgoita jotta annettin poltetta HERRAN Altarille/
v. 34. Esicoiset ja hymmeneyer caikist cuin HERRA heille
sunawa oli/ v. 35. ei hyljäwäs heidän Jumalans hu-
nerta/ v. 39.

Nijden ni-
met enim li-
ton wahwi-
stawat.

1 **A**ne jotta heidän sinettimens
2 painoit / oli Nehemia Thirsatha
3 Nachalian poica / ja Zidechia,
4 Zeraja/ Asaria/ Jeremia. Pas-
5 hur/ Amaria/ Malchia. Hattus/ Seba-
6 mia/ Malluch. Harim/ Meremoth/ Oba-
7 dia. Daniel/ Sintun/ Baruch. Mesul-
8 lam/ Abia/ Meamin.

9 Maasa/ Bilgai ja Semaiat ne olit Pa-
10 pi. Mutta Lewitat olit/ Jesua/ Asamian
poica/ Binui Henadadin lapsista/ Kadmiel.

10 Ja heidän weljens Zechania/ Hodia/ Kli-

11 ta/ Plaja/ Hanan. Micha/ Behob / Hafa-
12 bia. Sachur/ Eerebia/ Sebania. Ho-
13 dia/ Bani ja Beninu.

14 Canssan päämiehet olit/ Pareos/ Pahath-
15 Moab/ Elam/ Satu/ Bani. Buni/ Alsgad/
Bebai.

16 Abonia/ Bignai / Adin,
17 Ater/ Hiffia/ Asur.
18 Hodia/ Hasum/ Bezai.
19 Hariph/ Anathoth/ Neubai.
20 Magpias/ Mesullam/ Hefir.
21 Mesefabeel/ Zadok/ Jaddua.
22 Platiah/ Hanan/ Anaja.
23 Hosea/ Hanania/ Hasub.
24 Halobes/ Pilha/ Sobek.
25 Rehun/ Hasabna/ Maeseia.
26 Abia/ Hanan/ Anan.
27 Malluch/ Harim/ ja Baena.

28 Ja muu Canssa/ Papit/ Lewitat orentwar-
29 tiat/ weisajat / Nethinimit / ja caikis jotta
heidäns olit erittänet maan Canssosta Ju-
malan Lain tygö/ heidän waimoins / poi-
cains ja tyttärtens cansa / ja caikis cuin sen
hymmärtä taikis. Ja heidän woimallisens
oit heidän weljens puolest sen wastan.

29 Mitä helu-
parwat liito-
sans.

30 **J**A he tulit wannoman ja lupaman hei-
dän walallans / että he waeldarwat
Jumalan lais / jotta heille on annettu Mo-
sefen Jumalan palvelian cautta/ että he pi-
täwät ja täyttäwät caikis meidän HERRAN
Jumalam käskyt / duomiot ja säädys. Ja
ettei meidän pidä andaman maan Canssoil-
le meidän tyttäritäm / engä myös ota mei-
dän pojillem heidän tyttäritäns. Ja cosca
31 maan Canssa tuo Sabbathina cauppaca-
32 luita / ja caikinaista wuoden tuloa myhdä-
rens / niin en me ota Sabbathina ja pyhä
päiwänä / ja että me sen seidzemennen wuo-
den annam olla wapana caikinaisista rasi-
32 turista. Ja panemme käskyn idze pääl-
lem / että me annam colmannen osan yhdest
Eiclist ajastajas / meidän Jumalam huo-
33 nen palveluxeen. Cuin oli cadzomuslei-
wäri/ alinomaiseri ruocauhrixi / alinomai-
seri polttouhrixi/ Sabbathina/ usilla Cuilla
ja sublapäiwinä ja pyhitetyille / ja syndiuhri-
xi/ jolla Israel sorwitetan / ja caikinaisixi tar-
peixi meidän Jumalam huones.

34 Ja me heitim arpa Pappain/ Lewitain

ja Ganssan wälillä halcouhrista / joita joca-
 35 wuosi piti wietämän meidän Jumalam
 huoneseen / meidän Isäin huonetten jälken
 määrättyillä aigoilla / poldetta HERXran
 meidän Jumalam Altarilla / niñcuin Lais
 36 kirjoitettu on. Ja ettäme jocarwuosi tuom-
 me meidän maam esicoisia / ja caicfinaisten
 puiden ensimmäisiä hedelmiä HERXran huo-
 neseen. Ja esicoiset meidän postitam / ja
 meidän eläimistäm (niñcuin Lais kirjoitet-
 tu on) ja esicoiset meidän härjistäm ja lam-
 37 baittam / että meidän pitä wiemän caicfi nä-
 mät meidän Jumalam huoneseen Papeille /
 jotta palwelewat meidän Jumalam huo-
 nes. Ja meidän pitä wiemän taifinast sen
 ensimmäisen / ja meidän ylönnyrem / ja caicfi-
 38 naisia puun hedelmiä / wina ja oliyä Pa-
 peille / meidän Jumalam huonen Cama-
 riñ : Ja Lewitaille kymmeneret meidän
 maastam / että Lewitat caicfis Caupungeis
 pitä saaman kymmeneret caicfis peldocau-
 pungeis.
 39 Ja Pappi Aaronin poica pitä myös
 saaman Lewitain cansan heidän kymmeneri-
 stäns / ja Lewitat pitä wiemän heidän kym-
 meneristäns kymmenennen osan meidän
 Jumalam huoneseen / tarwarahuonen Ca-
 martiñ. Sillä Israelin lapset ja Lewin
 lapset piti myös wiemän jywain / wina
 ja oliyn ylönnyren Camariñ / ja siellä
 pitä olemän Pyhän astiat / ja Papiet jotta
 palwelewat / ja owenwariat / ja weisajat /
 ja en me luowu meidän Jumalam huo-
 nesta.

*Deef. 29. Lupaman heidän wallassans) Jocainen Jhni-
 nen on muutoin welcapää tetemän mitä Jumala on tästewot/erin-
 omaise. i on Judalaiset sen luvannet ombärinsleickayres ja
 me Ehriftitoyt Castes. Mutta euitengin/cofca jocu tule johon-
 guun tuscaan/lupa hän usein tulla jumalifemmaxi ja waelda
 HERXran tästoytä / jos HERXra sillä erällä auttais. Mut-
 ta cofca hän on autettu/ tule hän usein sururomari ja unhoita
 sen. Sentähden on tosin carpellinen / että jhminen teke lujan
 liiton/ ja udistu luparens. Niñcuin Dawid sano wannonens
 pitärens HERXran tästoyt. Psal. 119. ja Ussa teti: 2. Chron. 15:
 14 että siitä tultis suurembi pelco ricko Jumalan tästoytä. Mut-
 ta ei tästä seura/että pitä luwaattaman mitä tahdotan turhist ja
 mahdotomist astioist/ ja jocu luti sen erinomaiseri Jumalan
 palweluxeri. Siitä cadjo lewiämmäldä/ Num. 6: 2. Lev.
 27: 2.*

XI. Lucu.

Edsa Jerusalem niñ wahwistettu oli / asuit Ganssan
 Päämiehet siellä / mutta muut heittäwät arpa/että
 kymmenes heistä piti asuman Jerusalemis / v. i. jotta
 luettelan / v. 2. etc. mutta muut asuwat wähis Caupun-
 geis ja heidän kylifäns maalla / v. 20.

J Ganssan Päämiehet asuit
 1 Jerusalemis / mutta muu Gans-
 sa heitti arpa / saattarens yhden
 kymmenest asuman Jerusale-
 2 miñ sihen pyhän Caupungijn / mutta yh-
 derän osa Caupungeis. Ja Ganssa su-
 nais caicfia niñtä miehiä / jotta mielistyit
 asuman Jerusalemis.

Nämät owat maacunnan päämiehet / jot-
 3 ca asuit Jerusalemis / mutta Judan Cau-
 pungeis asui idzecutin omasans heidän Cau-
 geisans : Israel / Papiet / Lewitat / Nethi-
 nimit / ja Salomon palwelioitten lapset.
 Ja Jerusalemis asui muutamät Judan ja
 4 Ben Jaminin lapsista / Athaja Bñian poica /
 Sacharian pojan / Amarian pojan / Sepha-
 tian pojan / Mabelaleelin pojan / Parexen
 5 lapsista. Ja Maeseia Baruchin poica
 Chalhoren pojan / Hasajahn pojan / Ad-
 jahñ pojan / Jojaribin pojan / Sacharian
 6 pojan / Silonin pojan. Caicfi Parexen
 lapset cuin asuit Jerusalemis / oli neljä sata
 ja cahderanseidzemettäkymmendä wahwa
 miestä.

Nämät olit Ben Jaminin lapset : Gallu
 7 Mesullamin poica / Joedin pojan / Peda-
 jan pojan / Kolajan pojan / Maescian po-
 8 jan / Jthielin pojan / Jesaian pojan. Ja
 hänen jälkensä Gabai / Callai / yhderän sa-
 9 ta ja cahderancolmattäkymmendä. Ja
 Joel Sichrin poica oli heidän haldians / ja
 Juda Semuan poica oli toisna Caupun-
 gin päällä.

B Apeista / Jesada Jojaribin poica /
 10 Jachin. Saraja Hilkian poica /
 11 Mesullamin pojan / Zadokin pojan / Mera-
 jothin pojan / Abitobin pojan / Jumalan
 huonen pääruhtinas. Ja hänen welsens /
 12 jotta huones työtä teit / oli cahderan sata ja
 caricolmattäkymmendä. Ja Adaja Je-
 13 rohamin poica / Plalian pojan / Amzin po-
 jan / Zacharian pojan / Pashurin pojan /
 Malchian pojan. Ja hänen welsens pää-
 miehet Isäin seas olit cari sata ja cariwidet-
 14 täkymmendä / ja Amasia Asareelin poica /
 Abasain pojan / Mesillemothin pojan / Im-
 merin pojan. Ja heidän welsens wäke-
 wät miehet / sata ja cahderancolmattäkym-
 mendä: Ja Sabdiel Gedolimmin poica oli
 heidän haldians.

S Ewitaista / Semata Hasubin poica / A-
 15 Sfricamin pojan / Hasabian pojan / Bim-

Arpa hette-
 tin niñtä
 cuin Jerus-
 salemis a.
 juman pitä.

Erinomais-
 sten nime-
 ja luu jotta
 ca siellä as-
 suit.

16 nin pojan. Ja Sabthai / ja Josabad / Lewitain päämiehistä / Jumalan huonen ulkona
 17 naisesa työsä. Ja Mathania Michan poica / Sabdin pojan / Asaphin pojan / joca oli ylimmäinen kytost alcaman rucoures: Ja Bafbukiah toinen weljeins keskellä / ja Abda Sammuuan poica / Galalin pojan / Jedichunin pojan. Lewitait oli caickians sinä pyhäis Caupungis / cari sata ja neljänhderättäkymmendä. Ja orwenwartiat Akub ja Falmon / ja heidän weljens / jotca porteis wartioidzit / sata ja caricahderättäkymmendä. Mutta muut Israellit / Papiet ja Lewitat olit caickis Judan Caupungeis / jocainen omas perimönsäns.
 21 Ja Nethinimit asuit Ophelis ja Ziba ja Gissa olit Nethinimein päällä. Mutta Lewitain päämies oli Jerusalemis Bsi Bannin poica / Hasabian pojan / Mathanian pojan / Michan pojan. Weisajat olit Asaphin pojist / Jumalan huonen työn tykönä.
 23 Sillä se oli Cuningan käsky heille / että weisaille piti oleman päiväin määrä. Ja Pelhaja Mesefabeelin poica Serahn lapsist / Judan pojan / oli Cuningan käskyläinen caickis asiois Caussan tygö.
 25 Ja Judan lapset ne cuinulconat olit kylis heidän maasans / muutamast asuit KiriathArbas / ja hänen kylisäns / ja Dibonis ja hänen kylisäns / ja Kapselis ja hänen kylisäns. Ja Jesuas / Moladas / Bethpaletis. Ja HasarSualis / BerSebas / ja hänen kylisäns. Ja Ziklagis ja Mochohas / ja hänen kylisäns. Ja Erimmonis / Zaregas / Jeremuthis. Zanoahs / Adullamis ja heidän kylisäns / Lachires / ja hänen kedollans / Aselas ja hänen kylisäns. Ja olit hamast BerSebast nijn Hinnomin laron asti.
 31 Mutta BenJaminin lapset Gabaast auit Michmas / Uias ja BethElis / ja heidän kylisäns. Ja Anathotis / Nobis / Ananias. Hazoris / Ramas / Githaimis. Hadidis / Ziboimis / Neballathis. Lodis / Onos seppäin laron. Ja muutamast Lewitat asuit Judan ja BenJaminin rajoilla.

XII. Lucu.

¶ Kinomaiset Papiet ja Lewitat luettelann / jotca tulit Serubabelin ja Jesuan cansa / v. 1. ylimmäisen

Papin Jojachimin / v. 12. Eliasbin / Joadan / Johanan ja Jadduan / nijn myös Nehemian ja Efran aicaist / v. 22. jotca Jerusalemn muurin wihkimiseen cutautan / v. 27.

Nämät orwat Papiet ja Lewitat / jotca menit Serubabelin ja Jesuan Sealthielin pojan cansa. Seraja / Jeremia / Esra. Amaria / Malluch / Hattus. Sechania / Rehun / Meremoth. Jodo / Ginchoi / Abia. Mejamin / Maadia / Bilga. Semai / Jojarib / Jedaja. Sallu / Amot / Hilkia ja Jedaja. Nämät olit Pappain ja heidän weljeins päämiehet Jesuan aicana. Mutta nämät olit Lewitat: Jesua / Benui / Kadmiel / Serobia / Juda ja Mathania olit kytoren päällä / hän ja hänen weljens. Bafbukia ja Znni ja heidän weljens olit wartiana heidän tykönsäns.

Jesua sitti Jojakimin / Jojakim sitti Eliasbin / Eliasib sitti Joadan. Joadasitti Jonathanin / Jonathan sitti Jadduan. Ja Jojakimin aicana olit nämät ylimmäiset Isat Pappain seas / Serajasst oli Meraja / Jeremiasst oli Hanania. Esraast oli Mesullam / Amariast oli Johanan. Malluchost oli Jonathan / Sebaniasst oli Joseph. Harimist oli Adna / Merajost oli Heltai. Jodost oli Zacharia / Ginchonist oli Mesullam. Abiast oli Sichri / Minjaminist Moadiast oli Piltai. Bilgast oli Sammua / Semajast oli Jonathan. Jojaribist oli Mathnai / Jedajast oli Bsi. Sallast oli Kallai / Amakast oli Eber. Hiltiast oli Hasabia / Jedajast oli Nathanael.

Ja Eliasbin aicana tulit Joadan / Johanan ja Jaddua kirjoiteturi ylimmäisistä Isista Lewitain ja Pappain secaa / Dariuren Persian Cuningan waldacunnas. Mutta Lewin lapset ylimmäiset Isat orwat kirjoitetut Aicakirjaan / Johanan ja Eliasbin pojan aican asti. Ja nämät olit Lewitain päämiehet: Hasabia / Herobia ja Jesua Kadmielin poica / ja heidän weljens heidän wieresäns / ylistämäs ja kuttämäs / nijn cuin Dawid Jumalan mies oli käskennyt / yri wartia toisen tykönä. Mathania / Bafbukia / Obadia / Mesullam /

Ne cuinaasuit muissa Caupungeis ja heidän tykönsäns.

Papiet ja Lewitat jotca palasit Serubabelin cansa.

Jotca olit Jojachimin aicana

Eliasbin / Joadan / etc. Nehemian ja Efran aicaist

sullam /

26 sullam/ Salmon ja Akub / olit orenwar-
tiat/ tarwaraportin wartioidzemises. Nä-
mät olit Josachimin Jesuan pojan aicana/
Jozadakin pojan / ja Nehemian maanwan-
himman/ ja Esran Papin sen kirjanoppes-
nen aicana.

27 **S**ä he edzeit Lewitait Jerusalem muu-
rein wihkimyrelle caikit heidän paicoi-
stans tuodarens heitä Jerusalemijn / pitä-
män wihkimystä ilolla / kytorella / wirsil-
lä / Gymbaleilla / Psalmeilla ja harpuilla.

28 Ja weisaitten lapset tulit cocon lakialda Je-
rusalemin ymbärins / ja Netophatin kyli-
stä.

29 Ja Gilgalin huonestä/ ja Gibeahn ja
Asmarwethin pelloilta : sillä weisajat olit
rakendanet heillens cartanoit Jerusalem
ymbärillä. Ja Papi ja Lewitat puhdistit
30 idzens / ja puhdistit Ganssan / portit ja
muurit.

31 **S**ä minä annoin Judan päämiehet men-
nä muurin päälle/ ja laitoin cari suurta
kytoschuoria / jota ulotuit muurin päälle/

32 oikialle puolelle / sondaporttin asti. Ja
Hosaja ja toinen puoli Judan päämiehist

33 kárwit heidän perásans. Ja Asaria / Esra/
Mesullam. Juda/ Ben Jamin/ Semata

34 ja Jeremia. Ja muutamat Pappain lapsit
wastakorwein cansa / Sacharia Jonatha-

35 nin poica/ Semajan pojan/ Nathanian po-
jan/ Machajan pojan/ Sachurin pojan A-

36 saphin pojan. Ja hänen weljens Sema-
ja/ Asareel/ Milalai / Gilalai/ Maai/ Ne-

37 thaneel/ Juda/ Hanani / Dawidin Juma-
lan miehen candeletten cansa. Ja Esra

38 kirjanoppenuit heidän edellans caiwopori-
tin päin. Ja hemmit heidän cohdaldans

39 trappuja myöden Dawidin Caupungin/
muurein päälle/ Dawidin huonestä wesi-

40 porttin asti / itän päin.

41 Ja toinen kytoschuori kárwit wastan/ ja
minä heidän perásans/ ja toinen puoli Gans-

42 sa muurin päällä/ pädzitornist lewian muu-
rin saacka. Ja Ephraimin portist / wan-

43 han porttin asti/ ja calaporttin ja Hananee-
lin tornin ja Mean tornin / lammaspottiin

44 asti/ ja seisaitit fangiportis. Ja nijn ne cari
kytoschuoria seisaitit Jumalan huones/ ja mi-

45 nän/ ja toinen puoli ylimmäisiä minun cansa-
ni. Ja Papi Eliakim/ Maeseia/ Min Ja-

46 min/ Michaja/ Elioenai / Zacharia/ Ha-
nania/ olit wastakorwein cansa. Ja Mae-

43 seia/ Semata/ Eleazar/ Ufi / Johanan/
Malehia/ Elam ja Asar. Ja weisajat wei-
saisit cortiast/ ja Jesrahia oli haldiana. Ja
he ubraisit sinä päiwänä suuret ubrit/ ja olit
iloiset : sillä Jumala oli heitä iloittanut suu-
rella ilolla/ että waimot ja lapsetkin iloidzit/
ja Jerusalem ilo cuului causwas.

44 **S**ihen aican asetettin miehet tarwaraar-
cum päälle/ josa ylönnnyret/ ensimäiset he-
hedelmät ja kymmeneret olit / joita heidän
piti cocoman pelloilta ja Caupungeista/ Pa-
peille ja Lewitaille jaetta Lain jälken: sillä
Judalaisilla oli ilo Papeista ja Lewitai-
sta/ jota seisaitit.

45 Ja he pidit waarin he-
dän Jumalans wartiasta / ja puhdisturen
wartiasta / ja weisajat ja orenwar-
tiat seisaitit Dawidin / ja Salomon hä-

46 nen poicans kástyn jälken. Sillä Da-
widin ja Asaphin aicana / olit asetetut
ylimmäiset weisajat / ja kytoswirret/ ja kytos-

47 ret Jumalalle. Mutta coo Israel andoi
weisaille ja orenwartioille osan/ Seruba-

48 belin ja Nehemian aicana / jocapäiwä he-
dän osans. Ja he annoit sen pnhitetyn Le-

49 witaille/ ja Lewitat annoit sen pnhitetyn
Aaronin lapsille.

50

Verf. 11. Jaddua) Tämä on se cuin otti sen suuren Alexan-
derin wastan coica hän tuli Jerusalem eteen. Nijn on hän ja
Nehemia elänet sihen aican / ja owat joutunet wanhari. v. 30.
Puhdistit etc. portit ja muurit) Että ne olit pacanoilta eufistetut/
ja caicitinaißilla wioilla saasturetu/ tabdoit he ne puhdisti jäl-
lens / nijn cuin Jumala oli kásteyt puhdistaman huonet ja muu-
rit/ joihin jocatin spitalit eli saastaisutta tullut oli. Lev. 14. 33.
v. 31. kytoschuoria) Nimittäm/ nijn cuin processis tapahtu.

XIII Lucu.

Moseren Kirja luetaan Ganssan edes/ ja secoitettu
Ganssa eroitetan/ v. 1. Nehemia káste anda Lewitail-
le kymmeneret/ ja mitä heidän tule/ v. 10. kieldä anga-
rast/ jorakin Sabbathina ulos ja sisälle wiemäsi Caupun-
giin/ v. 15. ja ettei Judalaiset nais pacanoista/ ja sen caur-
ta peredäsi/ cuin Salomo/ v. 23.

Sä Moseren kirja luettiin sihen ai-
can Ganssan edes / ja sinä löy-

1 **S**tin kirjoitettu/ ettei Ammoniti-
läiset ja Moabitiläiset pitányt itänans

2 tuleman Jumalan seuracundaan. Sillä
ei he tullet Israelin lapsia wastan leiwäl-

3 lä ja wedellä / mutta palckaisit Bilea-
min heitä wastan / kiroman heitä/ mutta

4 meidän Jumalam káans kirouren su-
nauzeri. Cosca he sen lain cuulit/ nijn he eroi-

5 tit caickt muucalaiset Israelist. Ja Eliasib

Nahacoos-
tan Pappain
elaturxi.

50

50

Moseren
kirja lue-
tan Gans-
san edes.
Deut. 23. 3.
Num. 22. 5.

Judalaiset
eroitawat
heistans
caickt muu-
calaiset.

Lewitat
cudgucan
muurin
wihkimiseen

Muurin
wihkimys
tapahtu
nain.

5 Pappi / joca oli pandu meidän Jumalan huonon arcun päälle / oli ennen Tobialle lähimmäinen. Ja hän oli hänelle tehnyt isoin arcun / johonka he ennen olit pannet ruocauhria / pyhä sarvua / astioita ja kymmeneret iherwist / wijnast ja öljyst / jotca olit kastehtyt anda Lewitaille / weisaille ja owenwar-tioille / ja Pappain ylönnnyret.

6 Mutta en minä ollut silloin Jerusalemiss / cosca he caiekie näitä teit : sillä Arthabsathan Babelin Guningan toisna vuonna neljättäkymmendä tulin minä Guningan tygö / ja sain muutamain päiwain peräst Guningalda luvvan. Ja menin Jerusalemyin / ja ymmärsin sen pahuden cuin Eliasib oli tehnyt Tobian tähden / että hän oli tehnyt hänelle arcun Jumalan huonon cartanolle. Ja minä paharuin sitä corwin / ja heitin caieki Tobian huonon astiat arcust ulos. Ja kástin puhdistat arcun / ja panin siihen jällens Jumalan huonon astiat / ruocauhrit ja pyhän sarvun.

10 **J**A minä ymmärsin ettei Lewitilla ollut annettu heidän osans / sentähden olit Lewitat ja weisajat paennet tekemän työtä cukiin pellollens. Nyn minä nuhtelin esirwaldoja / ja sanoin : miri me Jumalan huonon hylkäm ? mutta minä cocoisin heitä ja asetin siallens. Nyn coco Juda toit kymmeneret tawaroyri / iherwist / wijnast ja öljyst. Ja minä panin sen tawaran päälle Selemian Pappin ja Zadokin kirjanoppenen / ja Lewitaita Pedaijan / ja heidän kätens alla Hananin Sachurin pojan / Nathanian pojan : sillä he luulit uscoliseri ja heidän kástettin jaca weljillens. Minun Jumalan muista minun päälleni sen edest / ja älä pyhi minun laupiuttani pois / cuin minä olen tehnyt minun Jumalani huonelle ja hänen warfioillens.

15 **S**illoin näin minä Judas tallattawan Swynacuurnia Sabbathina / ja cannet-tawwan läjin / ja cannatettawan Aseilla wina / wijnamarjoja / ficumita / ja caiekinaisia cuormia Sabbathin päiwänä / ja minä todistin heille sinä päiwänä / jona he myit syötä-

16 witä. Synä asui myös muutamita Eryrläisiä / jotca toit caloja ja caiekinaisia caup-pacaluja / ja myit Judan lapsille Jerusalemiss Sabbathina. Nyn minä nuhtelin Judan päämiehiä / ja sanoin heille : mikä pahase on / cuin te teette ja ricotte Sabbathin päiwän ? Eikö meidän Isäm nyn tehnet / ja meidän Jumalam toi on nettomuden meidän päällem / ja tämän Caupungin päälle / ja te saatat wiela nyt wihan eräm-märi Israelin päälle / että te ricotte Sabbathin ?

19 **J**A cosca Jerusalemin portit olit awatut Jennen Sabbathia / kástin minä ne sulke / ja kielsin awamast ennencuin jälken Sabbathin / ja minä panin muutamita palweliotani porttein / ettei yhtän candamust olis tuotu sisälle Sabbathin päiwänä. Nyn cauppamiehet ja caiekinaiisten caluinmyijät olit ulkona Jerusalemiss hösen / kerran eli cari. Nyn minä todistin heidän edesäns / ja sanoin heille : miri te oletta hösen ymbärins muurein ? jos te wiela kerran sen teette / nyn minä lasten käten teidän päällen. Ja sijtä ajast ei he Sabbathina tullet. Ja minä sanoin Lewitaille jotca puhtrat olit : tulcat ja olcat porttein päällä / ja pyhittäkät Sabbathin päiwä / minun Jumalan muista minua sengin edest / ja sädstä sinun suuren laupiudes tähden.

23 **J**inä näin myös silloin Judalaiset otta-wan waimoja Asdedist / Ammonist ja Moabist. Ja heidän lapsens puhuit puollittain Asdedin kielellä / ja ei tainnet puhua Judan kielellä / mutta joca idzen Ganssan kielellä. Ja minä rangaisin ja kirosin heitä / ja löin muutamita miehiä / ja tustelin heitä / ja wannotin heitä Jumalan cautta : Ei teidän pidä andaman teidän tyttäritäns heidän posillens / eikä ottaman heidän tyttäritäns teidän posillen eli idze teillen. Eikö Salomo Israelin Guningas sinä syndiä tehnyt ? Ja ei cuitengan ollut yhtän Guningast hänen wertaitans pa-canain seas / ja hän oli racas hänen Jumalallens / ja Jumala pani hänen coco Israelin Guningari / cuitengin saavit muuta-laiset waimot hänengin syndiä tekemän. Ettekö te sitä ole cuullet cosca te sencaltaista suurta pahutta teette / että te ricotte mei-

Mehemia palaja toisen terran Guningan tygö.

Heittä Tobian calut H. Efran huonesti ulos.

Kaste anda Lewitaille kymmeneret.

Kieltä työtä tekemästä ja cuormia candamast Sabbathina.

Kieltä Judalaisien naimast paicanalissa waimoja.

3. Reg. 111
1. etc.

Aja pois
Zojadan
pojan Sa-
neballatin
wäwön.
A.M. 3637.

28 **D**än Jumalataam waстан / ottaisan muu-
calaisia waimoja,
29 Ja yri Zojadan lapsist Eliasbin ylimmäi-
sen Papin poica / oli Saneballatin Horoni-
tiläisen wäwön / mutta minä ajoin hänen pois
30 minun tyköäni. Muista heitä minun Juma-
lan / jota owat luoroutetut pappeudest / ja
31 Pappein ja Lewitain lytöst. Niin minä puh-
distin heidän caikist muucalaisist / ja asetin
Pappein ja Lewitain wartian / idzeungin
heidän palvelurens. Ja uhrihalcoja mää-
rättyillä aigoilla / ja ensimmäisiä hedelmitä.

Minun Jumalan muista minua hywä-
dellä.
Vers. 3. Eroitt / Nimitätin / etnoimaisist wirgoist / euin La-
ti on ymmärettäpä / Deut. 23 : 3. muutojn sait he tyllä olla Isra-
elin lasten seas / jos he heidän uscons ja Jumalan palvelurens
tahdoit otta waстан. v. 22. ja 31. Muista minua) että Juma-
la armostans lupamara caicki hywät työt / muistuttacain siis
Jumalalle ja anocain / että hän muistais luparens : cuitengin
suurella uskorrella / rynnustaden että me olem welcapääst niita
eteman / euin Christus meitä opetta / Luc. 17 : 10. Ja jos me
niin teemme hywä / ei ole se meistä / waan Jumalan armost / 2.
Cor. 3 : 5. ja owat puurtuwaist meidän heikoudem tähden.
Että hän sentähden tahdois armost sen meille mara / ja ei ansoit.
Niin tete tätä Nehemia. Sentähden sano heh myös : säälkä
minua sinun suuren laupiudes tähden. Niin on Cuningas Jehi-
stia tehnyt / 4. Reg. 20 : 3. v. 28. Zojadan lapsist) Se oli Ma-
nasse Jadduan weli / josta lue Iosephust Antiquit. lib. 11.
cap. 7. & 8.

Nehemian Kirjan loppu.

Estherin Kirja.
Josa nämät cappalet owat.

Ahaswerus
ja Esther.

Haman ja
Mardachai.

Judalaiset.

I. **W**uinga se woimallinen Persian Cuningas Ahaswerus on tehnyt suuren pidon
moneri päwäri. Ja cuin hän cuozut hänen Drotningins Washin / niin ei hän tul-
lut / jongatähden hän hyljättin / ja Judan Canssast Esther nimeldä tuli Drotning-
giri hänen siaans / cap. 1. 2.
II. Haman corgotettin Cuningalda / joca löysi neuwoon / että caicki Judalaiset
piti hucutettaman ja Mardachai hirtettämän / mutta Esther sen laitti niin / että hänen täydyi
Mardachait cunnioitta / ja hirtettin idze siihen hirsipuhun / jonga hän Mardachaille rakendanut
oli / ja Judalaiset pelastettin / cap. 3. 4. 5. 6. 7.
III. Mardachai tulle suureen cunniaan Cuningan tykönä. Judalaiset costawot sinä päiwänä
wihamie hillens / jona he aewoittin hucutta / ja asetit pyhäpäiwä muistori / että Jumala oli hei-
tä pelastanut / cap. 8. 9. 10.

I. Lucu.

Cuningas Ahaswerus teki suuren wieraspidon / v.
1. tulle iloiseri / lähettä Drotning Washin perän / v.
10. hän cadjo ylöän ja ei tulle / v. 12. Cuningas wihastu ja
hyljä hänen Försteins neuwoist / v. 13. että muut waimot
pidäist miehens cunnias / v. 17. lähettä sijä kirjan coco
waldacundaans / v. 21

1 **S**ihen aican cosca Ahaswerus
2 kallidzi Indiasst Ethiopian asti /
3 jata ja seidzemen colmattakym-
4 mendä maacunda. Ja cuin hän i-
stui hänen Cuningalisella istuimellans Su-
5 sanin linnas. Colmandena hänen hallitu-
rens wuonna / teki hän pidon caikille hänen
Försteillens / palvelioillens ja wäkerwillens
Persiast ja Medist ja maan wanhimmillens
maacundain ylimmäisille. Näyttäin heille
Cuningalisen waldacundans cunnian ric-
kaudet / ja hänen Herraudens callit caunistu-
ret moneri päiwäri / nimitätin / sadari ja cah-
dexarikymmeneri päiwäri.

5 Ja niiden päiwäin peräst teki Cuningas
caikelle Canssalle / euin Susanin linnas oli /
sestä suurille että pienille pidon seidzemerä päi-

wäri / Cuningalisen Salin porstuas. Siel-
6 lä ripuit walkiat / punaiset ja kellaiset seinä-
waattet / yhten sidotut callilla linnaisilla ja
purpuraisilla siteillä hopyarengais marmor-
kiewisten padzasten päällä / wuotet olit cullast
ja hopyast / permando oli lassettu wihertäi-
sist / walkeist / kellaisist ja mustist marmorki-
wist. Ja suoma cannettin cullaisilla asti-
7 oilla / ja aina toisilla ja toisilla astioilla ja Cu-
ningalista wina yldäkyllä Cuningan waran
perän. Ja ei yhtäkän waadittu juo-
8 man : sillä Cuningas oli laskenyt caikille
edestähwille hänen huonesans / tehdä jo-
caidzen mielen nouteri.

9 **J**A Washi Drotning teki myös pidon
10 waimoille Cuningas Ahasweruren
Cuningalises huones. Ja seidzemen denä
päiwänä / cosca Cuningas oli iloinen wä-
nast / laski hän Nehumain / Bithan /
Harbonan / Bigthan / Abagshan / Setha-
rin ja Charearen / ne seidzemen Camari-
palveliata / jota palvelit Ahaswerust Cu-

Cuningas
lähettä
Drotning
Washin
perän.

Ahaswerus
pidä wie-
raspiua.
A.M. 3453.

Wasthi cadzo oltis Cuningan kastyn.

Cuningas tyso Försteilbans mitä hänen pitä teetmän.

Wasthi hylätän.

11 ningast/ Tuoman Drotning Wasthi Cuningan eteen/ hänen Cuningalisella Crumullans/ nähtärens Canssalle ja Försteille hänen cauneuttans : sillä hän oli caunis.

12 Mutta Drotning Wasthi ei tullut Cuningan kastyn jälkeen / kuin hän oli kastenyt Camaripalwelioitten kautta. Nijn Cuningas wihasui cowin / ja hänen wihas sytyi hänes.

13 Ni Cuningas sanoi wijsaille / jotea ymmärsit maan tarwat (sillä Cuningan asia piti ratcaistaman caikein Lain ja oikeuden ymmärtäwäisten edes. Ja lähin händä olit/ Charsena/ Sethar/ Admatha/ Tharsis/ Meres/ Marsena ja Memuchan/ seidzemen Persian ja Medin Förstia/ jotea näit Cuningan caswoe / ja istuit ylmäisnä waldacunnas) Mitä Drotning Wasthille pitä tehtämän oikeuden jälkeen ? sillä ei hän tehnyt Cuningas Ahasweruxen sanan jälkeen / hänen Camaripalwelians kautta.

16 Nijn sanoi Memuchan Cuningan ja Förstein edes: Drotning Wasthi ei ole ainoastans tehnyt pahoin Cuningasta wastan / mutta myös caickia Försteidä ja caickia Canssoja wastan / kuin owat caikis Cuningas Ahasweruxen maacunnis. Sillä tämä Drotningin teco hajo caikein waimoin tygö/ nijn että hekin cadzowat heidän miehens ylö / heidän silmäns edes / ja sanowat: Cuningas Ahaswerus käski tulla Drotning Wasthin eteens / mutta ei hän tullut. Nijn Persian ja Medin Förstinat sanowat caikille Cuningan Försteille/ cosca he en lewat tämän Drotningin tegon/ nijn siitä tule kyllä ylöncadzetta ja wiha. Jos siis Cuningalle kelpa/ nijn andacan kastyn häneldäns kändäulos / ja andacan kirjoitta Persian ja Medin Lakiin/ jotea ei kengän rieko tohdi / ettei Wasthin pidä enä tuleman Cuningas Ahasweruxen eteen / ja andacan Cuningas hänen lähimmäisellens/ jotea on parempi händä/ hänen waldacundans. Ja tämä Cuningan kirja kuin nyt tehdän/ cuilucon ymbärins coco hänen waldacundans / jotea aiuri on / että jocainen waino pidäis miehens cunnias / surten ja pienden seas.

22 Tämä kelpais Cuningalle ja Försteille/ ja cuningas teki Memuchan sanan jälkeen. Nijn kirjat lähetettin caickijn Cuningan maacundiin/ jocaidzeen maacundaan heidän

kirjoituxens jälkeen / ja caikein Canssain tygö heidän kielessäns/ että jocainen mies on hallidzia hänen huonesans/ ja andoi puhutta Canssans kielessä.

Verf. 1. Ahaswerus) Tämä on ollut Darius hystaspis/ colmas Cuningas Persian Monarchias/ jotea wahwisti kirjoituxellans Corexen kastyn/ että Judalaiset lait ratenda Jerusalem Templi/ toisna hänen hallituxens wuonna/ kuin nähdän Est. 4: 24. ja 6:1. etc.

II. Lucu.

Cuningas coco palwelioittens neuwoi ihanat neid. Jot caikis maacunnist / walituxens yhden Drotningiri/ v. 1. Esther oretan Cuningan huoneseen / v. 8. kelpa ja tule Drotningiri Wasthin siian / v. 12. Mardachai ilmoitta Cuningalle / että caxi hänen palwelians aicowat händä tappa / jotea hirtetän / ja se muistoyi kirjoitetan / v. 21.

Näitten jälkeen / sittecuin Cuningas Ahasweruxen wiha asetui / muisti hän mitä Wasthi oli tehnyt ja mitä hänestä päätetty oli. Nijn sanoi Cuningan palweliat jotea händä palwelit: edzittälön Cuningalle caunita nuoria neidzeitä. Ja lähettälön Cuningas cadzojat caickijn hänen waldacundans maacundiin/ cocoman caickia caunita nuoria neidzeitä Susannin linnan waimoin huoneseen/ Hegen Cuningan Camaripalwelian kaden ala/ jotea waimoist piti waarin/ ja andoi heille heidän caunistuxens. Ja se pitea jotea Cuningalle kelpa/ hänen pidäis oleman Drotningin Wasthin sias. Tämä kelpais Cuningalle ja hän teki nijn.

Ni Susannin linnas oli yxi Judalainen/ jonga nimi oli Mardachai Jairin poica/ Simein pojan/ Risin pojan/ Jeminin pojan. Jotea oli wiety Jerusalemist sen wiedyn joucon cansa / jotea wietin Jechonin Judan Cuningan cansa/ jonga Nebucadnezar Babelin Cuningas wei pois. Ja hän oli Hadassan/ se on/ Estherin hänen setäns tyttären holhota : sillä ei hänellä ollut Isä eikä äitiä / ja hän oli caunis ja hywän muotoinen pitea/ ja cosca hänen Isäns ja äitins cuolit/ otti Mardachai hänen tyttärexs.

Costa Cuningan kastyn ja Laki ilmoitetin / ja monda pitea coottiin Susannin linnan/ Hegen kaden ala/ oiettin myös Esther Cuningan huoneseen / Hegen kaden ala/ jotea oli waimoin wartia. Ja pitea kelpais

hänelle/

Ahaswerus anda coota neidzeitä walituxens Drotningi.

Mardachain Judalaisen tyttöä oli Esther hänen setäns tytär.

Esther oretan Cuningan huoneseen.

hänelle / ja hän löysi laupiuden hänen edes-
 säns / ja hän soudutti hänen caunistustens
 cansa / andarens hänelle hänen ofans ja si-
 hen seidzemen caunista püca Cuningan
 huonest / ja hän pani hänen pücoimens
 parhaseen paikan waimoin huoneseen.
 10 Ja ei Esther ilmoittanut hänelle hä-
 nen Canssans ja sucuans : sillä Mardo-
 11 chai oli händä kieldänne ilmoittamast. Ja
 Mardochai käyffendeli jocapäiwä neidzyl-
 ten Camarin porstuan edes / että hän olis
 saanut tietä / jos Estherin hywin käwis / ja
 mitä hänelle tapahduis.
 12 Ja koska idzeungin neidzen määrätty
 laica tuli mennä Cuningas Ahasweru-
 ren tygö / sittecuin hän oli ollut caritoista-
 kymmendä Guucautta waimoin caunistu-
 res (sillä heidän caunisturellans piti oleman
 nijn paljo aica / nimitään cuusi Guucautta
 Balsamilla ja Myrrhamilla / ja cuusi Guu-
 13 cautta calleilla woiteilla / ja muilla waimoin
 caunisturilla.) Nijn püca meni Cuningan
 tygö / ja jonga hän tahdoi / piti hänelle an-
 nettaman / joca piti hänen cansans mene-
 män waimoin huonest Cuningan huone-
 14 seen. Ehtona hän tuli / ja huomeneltain pa-
 lais toiseen waimoin huoneseen Saasga-
 ren Cuningan Camaripalwelian käden ala-
 joca oli waimoin wartia / ja ei hänen pi-
 täny palajaman Cuningan tygö muutoin
 jos Cuningas händä tahdoi ja cudzutti hän-
 dä nimeldäns.
 15 **E**tsca Estherin Abihailin MardoCHAIN
 sedän tyttären aica joutui / (jonga hän
 oli ottanut tyttärezens) tulla Cuningan ty-
 gö / ei hän mitän muuta anonut / waan mitä
 Hege Cuningan Camaripalwelia waimoin
 wartia sanoi : ja Esther löysi armon caicein
 16 edes cuin hänen näit. Ja Esther otettiin Cu-
 ningas Ahasweruren tygö Cuningaliseen
 huoneseen / kymmendä Guucautena / joca
 cudzutan Tebeth / seidzemenendä hänen wal-
 17 dacundans wuonna. Ja Cuningas racasti
 Estherit enä cuin caiceia muita waimosa / ja
 hän löysi armon ja laupiuden hänen edesäns
 enä cuin caicei muut neidzet / ja hän pani Cu-
 ningalisen cruumun hänen päähäns / ja teki
 18 hänen Drotningiri Wasthin saan. Ja
 Cuningas teki caikille hänen Försteillens ja
 palwelioillens suuren pidon / ja se pito oli E-
 stherin tähden / ja hän andoi maan lewätä /
 ja jacoi Cuningalisia lahjoja.

Ja koska neidzet toisen kerran cooffin /
 19 istui Mardochai Cuningan portis. Ja
 20 ei Esther ollut wield ilmoittanut sucuans ei-
 kä Canssans / niincuin Mardochai hänel-
 le oli käskenyt : sillä Esther teki MardoCHAIN
 sanan jälken / niincuin silloingin / koska hän
 hänen caswatti.

Silloin koska Mardochai istui Cuningan
 21 gan portis / wihastuit cari Cuningan
 Camaripalweliat Bigthan ja Theres o-
 wenwartiat / ja aiwoit heittä kätens Cu-
 ningas Ahasweruren päälle. Ja se sanot-
 22 tin MardoCHAILLE / ja hän andoi Drotningi
 Estherin sen tietä. Ja Esther sanoi Mar-
 doCHAIN puolest sen Cuningalle. Ja koska
 23 sitä tulkisteldin / löyttiin se todexi / ja he hir-
 tettiin molemmat puuhun / ja se kirjoitettiin
 Aicakirjaan Cuningan edes

Verf. 7. Hadassan) Herodorus lib. 3. cudzu hänen Atoffa-
 miri / mutta että hän luule hänen Cpruxen tyttären / tule sitä
 ettei hän tunnustanut sucuans MardoCHAIN neuwost. v. 10.
 Sillä Mardochai oli händä kieldänne) Et hän orettanut hän-
 dä walheteleman : sillä toinen on walhetella / ja toinen salata
 jocacuta asiata / ja ei cohta ilmoitta ennencuin aica on. Nijn u-
 sein toimellinen ihminen teke / ja ei tee sillä kenengan wahingot /
 mutta sitä wastan / ei sori kenengan walhetella. v. 22. Ja andoi
 Drotningi Estherin tietä) Mardochai teki siinä oikein / ja jo-
 caidzen uscollisen alammaisen pita Estwallallens nijn tetemän /
 että koska hän ymmärrä petost ja capina olewan käsillä Estwal-
 dans eli Isäns maata wastan / että hän sen ilmoitta. Waan ei
 jocaidzen wida tyhjän puhen cansa juoreman ja saattaman wia-
 oinda wahingoon / niincuin kielitellot tekwät.

III. LUCU.

Haman corgoretan caicein Förstein päälle / että jo-
 caidzen pita cumartaman händä / v. 1. Mardochai ei
 tee sitä / sentähden hän wihastu / v. 5. ja canda caicein
 Judalaisen päälle / että heillä oli erinomainen laki / ja
 cadzoit Cuningan käskyn ylö / v. 6. säätä Cuningan
 lähettämän kirjan caiceijn maacundiin / että caicei Ju-
 dalaiset yhrenä päiwänä hucuretaisin / v. 8.

Etsca nämät olit tapahdunet /
 1 teki Cuningas Ahaswerus Ha-
 manin Medathan Agagilaisen
 posan suureri / ja corgotti hänen /
 istuimens ylemmä caiceia Förstejä / cuin
 hänen tykönäns olit. Ja caicei Cuningan
 2 palweliat / joca Cuningan portis not-
 listit polweians ja cumarst Hamanit :
 sillä nijn oli Cuningas käskenyt / mu-
 ta Mardochai ei notkistanut polweians
 eikä cumartanut. Nijn Cuningan pal-
 3 weliat / joca Cuningan portis olit /
 sanoit MardoCHAILLE : mitis ricot

Mardo-
 chai ilmoit-
 ta cari joca
 tahdoi Ca-
 ningan
 tappa.

Haman
 corgoretan
 että joca-
 nen notkista
 polweians
 hänen edes
 säns.

Mardo-
 chai ei not-
 kista polwe-
 ians hänen
 edesäns.

Esther tule
 Drotningiri Was-
 thin saan.
 A.M. 3457.

4 Cuningan käskyn? Ja koska he jecapärivä
sitä hänelle sanoit / ja ei hän totellut heitä/
ilmoitit he sen Hamanille / nähdärens jos
sencaltainen Mardochoain työ olis pyssy-
wäinen: sillä hän oli sanonut hänens Juda-
laiseri.

5 **E**l cuin Haman näki ettei Mardochoai
noikkistanut polwians hänen edesäns/ei-
kä cumartanut händä/wihastui hän juuri co-
win. Ja hän wähäri luki laske aindastans

6 Mardochoain päälle lättäns: sillä he olit tiet-
täwäri tehnet Mardochoain Canssan: mut-
ta pyysi teloitaa caicia Mardochoain Can-
sa Judalaisia/jotca olit coco Cuningas Aha-
sweruxen waldacunnas. Ensimäisellä Cuul-
7 la/se on/Nisan Cuulla/Cuningas Ahaswe-
ruxen toisna vuonna toistakymmendä/het-
tettin arpa Hamanin edes päiwä päiwäl-
dä ja cuicauhelda nijn toiseen Cuuhun toi-
stakymmendä / se on/ Guu Udar.

8 Ja Haman sanoi Cuningas Ahaswe-
ruxelle: nyi Canssaon hajotettu ja laettu
caicein Canssain secaa/ caictyn sinun
waldacundas maacundyn / ja heidän
lakins on toisin cuin caicein Canssain/
ja ei he tee Cuningan lain jälken / ei Cu-
ningan tule sitä karsia / että heidän

9 nijn olla annetan. Jos Cuningalle telpa/
nijn kirjoitettacon/ että ne hucutetaisin/ nijn
minä punnidzen kymmenen tuhatta leiwiskä
10 hopiaata wirramiesten käsijn / wietä Cuning-
gan Camarijn. Silloin otti Cuningas sor-
muren sormestans ja andoi Hamanille/ Me-
dathan Agagilaisen pojalle Judalaisten wi-
11 hamiehelle. Ja Cuningas sanoi Hama-
nille: se hopia oleon sinun/ nijn myös Can-
sa/ tee heille mitäs tahdot.

12 **U**n Cuningan kirjoittajat cudzuttin
colmandenatoistakymmendänä päi-
wänä ensimmäisellä Guusta/ ja kirjoitettin
nijn cuin Haman käski Cuningan Förstein
ja maan wanhinden tygö / sinne ja tänne
maacundyn / ja jecaidzen Canssan päämie-
sten tygö siellä ja täällä / idzeungin Canssan
kirjoituksen jälken/ ja heidän tielilläns Cuning-
gas Ahasweruxen nimellä / ja Cuningan
13 sormuxella lukittu. Ja kirjat lähetettin juore-
witten kautta caictyn Cuningan maacun-
dyn/ hucuttaman/ tappaman ja teloitaman
caicia Judalaisia nuoria ja wanhoja/ lapsia
ja waimoja/ yhtenä päiwänä / cuin oli col-

maistoistakymmenes päiwä toifesta Guusta
toistakymmendä/ se on Guu Udar/ ja ryöstä-
män heidän tarwarans.

14 **E**l kirja oli näin: käsky on annettu caic-
ictyn maacundyn/caictille Canssolle/ että
heidän piti oleman sinä päiwänä walimit.
Ja juorewat menit kyrust Cuningan kä-
15 skyn jälken. Ja käsky pandin Susanin
linnaan. Ja Cuningas ja Haman istuit
ja joit / mutta Susanin Caupungi oli häm-
mästyris.

Verf 2. Mutta Mardochoai ei noikkistanut / Tämä Ha-
man on ollut sinan epäilemät juuri jumalatoim mies/ sentähden
Mardochoai oitias rohkeudesi ei hänelle yhtän cunnata tehnyt/
jota ei picaisesti duomidzeman eitä seurattaman pidä/ waan idze-
cutin pitätän yhtaisen neuwon/ andaden sille cunnia/ jolle cunnia
tule/ ja nisse myös jotca esiwallalda johongun cunniaan/ ja wir-
caan panna. Ja andacan sytte Jumalan laitta/ tollä hän
heitä ajallans alenda/ jos he owat jumalattomat. Cadjo sencal-
taissit Num. 25: 11. v. 7. heitettin arpa Hamanin edes / se on/
hän heittä arpa päänalissella tarwalla / cuna päiwänä hänen
piti aiwoituren päätämän / että se hänelle menestyis / mutta
hän osais wietin/ että se taänny idze häneen.

IV. Lucu.

Mardochoai rewäise waattens ja puke säkin päällens/
caicein myös Judalaisten seaa on suuri walitus/
v. 1. Esther anda tyshä Mardochoaille: mikä on? v. 4.
Mardochoai sano sen/ ja käski Dromingin rucoilla Cu-
ningast heidän edestans/ v. 7. Esther estele enist / waan
cohta lypa sen rekewäns/ ja käski Mardochoain ja muu
Judalaiset Caupungis paastota ja rucoilla / että hänen
asians menestyis/ v. 15.

Sittecuin Mardochoai ymmärsi
caicti mitä tapahtunut oli/ re-
wäis hän waattens/ ja puetti id-
zens säkillä ja tuhwalla / ja meni
kesselle Caupungita / ja huusi suurella änel-
1 lä ja surklast. Ja tuli Cuningan portin e-
teen: sillä ei ollut luvallinen yhdengän men-
nä Cuningan portist sisälle / jonga päällä
säcti oli. Ja Judalaisilla oli suuri parcu
2 caictis maacunnis / joihin Cuningan sana
ja käsky tuli/ ja moni paastois / ieki ja mur-
hetti / ja macais säkis ja tuhwas. Nijn E-
3 stherin pycat ja hänen Camariपालvelians
tulit ja ilmoitit sen hänelle. Nijn Drom-
4 ning pelästyi corwin/ ja lähetti waattet Mar-
dochoain päällens puke/ ja käski säkin panna
päälidans pois / mutta ei hän tahdonut.

Sin Esther cudzui Hatachin Cu-
5 ningan Camariपालvelian / joca hä-
nen edesäns seisoi / ja käski hänen Mar-
dochoain tygö / tiedustaman / mikä on/ ja
mängätähden hän nijn teki. Nijn Ha-
6 tach meni Mardochoain tygö Caupungin

Mardo-
choai puetti
idzens säc-
tijn/ ja
murhetti.

Droming
Esther an-
da hänelle
tygöä/ mitä
hän on.

Haman
otta sen
juuri paha-
ri.

Hamanin
neuvo Ju-
dalaisia
vastaan.
A.M. 3462

Cuningan
käsky/ että
caicti Ju-
dalaiset piti
tapetta-
man.

ANNO
Ante Chr.
509.
Mardo-
chai käski
rucoilla
Cuningast
heidän edes
häns.

7 casulle Cuningan portin eteen. Ja Mar-
dochai sanoi hänelle caicki mitä hänelle ta-
pabtunut oli/ ja sen hopian cuin Haman oli
lurwannut punnita Cuningan Samarijn
Judalaisten tähden / että he surmataisiin.
8 Ja hän andoi hänelle kirjoituksen siitä lä-
skyst / joca Susanis oli cuulutettu / että
heidän piti teloitettaman/ osottarens sen E-
stherille ja andarens hänelle tietä / että hän
kästis hänen mennä Cuningan tygö/ ja ru-
coilla händä hänen Canssans edest.
9 Ja cuin Hatach tuli ja sanoi Estherille
10 Mardochoain sanat. Sanoi Esther
Hatachille / ja käski Mardochoain tygö:
11 Caicki Cuningan palveliat / ja caicki Cu-
ningan maacundain Canssa tietä / että cu-
ca itänäns mene Cuningan tygö sifäl-
mäiselle cartanolle / joca ei ole cudzuttu /
hänen duomions on/ että hänen pitä cohta
cuoleman / olis se mies eli waimo / (muu-
toin jos Cuningas oienda cullaisen waldi-
can hänen puoleens / että hän eläis) ja en
minä ole cudzuttu colmenakymmenenä päi-
wänä Cuningan tygö.

Ja cosa Estherin sanat sanottin Mar-
dochaille. Käski hän sanoa Estherille jäl-
lens: älä luuleckan / että päästät henges
caickein Judalaisten ehdon/ehkä Cuningan
huones olet Sillä jos sinä tähän aican pe-
rätti waickenet/ nijn Judalaiset saarvat cui-
tengin arvon ja pääsemyn mualda/ ja sinä
ja sinun Isäs huone pitä sütte huckuman.
Ja cuca tietä jos sinä olet tämän ajan tä-
den tullut Cuningan waldacundaan? E-
sther käski Mardochoait wastata: Mene
ja coco caicki Judalaiset/ cuin Susanis o-
wat/ ja paastocat minun edestäni/ ettet te syö
colmena päiwänä yöllä eli päiwällä / minä
paaston myös pycoineni ja menen Cuning-
gan tygö käskynäin wastan / jos minä hu-
cum nijn minä hucun. Mardochoai meni
ja teki caicki nijn cuin Esther hänen kä-
ski.

Verf. 16. Paastocat minun edestäni) Caitis astois on
tarpellinen rucoilla Jumalalta apua / erinomaisesti suuris ja
corkeis aicoimisiss / ettei ainoastans jocu idze rucoille/ waan
muut ja coco seuracunda/ että seonnellisesti menestyis/ ja että
se sitä sydamelisemmäst tapahduis/ pitä se tehtämän paastolla
ja raittudessa / Cadjo 2. Chron. 20: 3.

Droening
lupa sen
tehdä.

V. LUCU.

C Olmandena päiwänä mene Esther Cuningan tygö/
v. 1. löytd armon hänen edesäns/ v. 2. cudzu Cu-
ningan ja Hamanin rualle / v. 4. Cuningas lupa mitä
hän anois / 6. Esther rucoille heitä wietä toisna päiwä-
nä tulla / v. 7. josta Haman tule yspäyri ja pahoitta mie-
lens / ettei Mardo chai cunnioittanut händä lähteis / v. 9.
anda raketa hirspuun Mardochoait hirttä / v. 14.
15 Olcolmandena päiwänä puetti
Esther idzens Cuningalistu
waatteisin / ja meni cartanoon
Cuningan huonen tygö / sifälli.

selle puolelle Cuningan huonen cohдалle.
Ja Cuningas istui hänen Cuningalifella i-
stuumellans Cuningalises huonesans/ suuri
huonen owen cohдалla. Ja cuin Cuningas
näki Droening Estherin seisowan cartanol-
la/ löysi hän armon hänen edesäns / ja Cu-
ningas oienfi cullaisen waldican / joca oli
hänen lädesäns Estherin puoleen/ nijn
Esther astui edes / ja rupeis waldican

Esther me-
ne Cuning-
gan tygö/
ja cudzu
händä
rualle.

3 pädhän. Ja Cuningas sanoi hänelle: Drotning Esther / mikä sinun on? ja mitäs anot? puolen minun Cuningalisen walda-

4 cundan asti/ pitä sinulle annettaman. Esther sanoi: jos Cuningalle kelpa/ niin tulcon Cuningas ja Haman tänäpäin sishen pitoon/ cuin minä olen walmistanut. Ja Cuningas sanoi: kirjuttacat/ että Haman tekis cuin Esther on sanonut. Cosca Cuningas ja Haman tulit pitoon / jonga Esther oli walmistanut.

6 Sanoi Cuningas Estherille sittecuin hän oli wqina suonut: mitäs pyydät Esther/ se pitä sinulle annettaman/ ja mitäs anot/ waic- ka se olis puoli Cuningan waldacunnast/ se

7 pitä tapahduman. Niin Esther wastais ja sanoi: minun rucouren ja anomisen on:

8 Jos minä olen löytänyt armon Cuningan edes/ ja jos se kelpa Cuningalle anda minulle minun rucoureni/ ja tehdä minun anomiseni/ niin tulcon Cuningas ja Haman sishen pitoon/ cuin minä walmistanheille / niin minä teen huomena niincuin Cuningas on sanonut.

9 Silloin meni Haman ulos sinä päiwä. Sinä iloifans ja rohkiassa sydämellä. Ja cosca hän näki MardoCHAIN Cuningan portis/ ettei hän nojnut eikä siastans liscastanut hänen edesans/ wihastui hän suurest MardoCHAIN päälle. Mutta hän pidätti idzens/ ja cuin hän tuli cotians/ lähetti hän ja andoi cudzua hänen ystärwäns / ja hänen emändäns Sereren. Ja luetteli heille hänen rikaudens cunniat/ ja lastens paljouden / ja caieki cuinga Cuningas oli hänen tehnyt niin suurexi/ ja että hän oli corgotettu Cuningan Förstein ja palwelitain ylidze. Sanoi myös Haman: ja Drotning Esther ei andanut yhtäkän cudzua Cuningan cansa sishen pitoon cuin hän walmisti/ pa dzi minua / ja minä olen myös huomeniseri cudzuttu hänen tygöns Cuningan cansa. Mutta caikist näista ei minulle mitäkän kelpa/ niincauwan cuin minä näen sen Judalaisen MardoCHAIN istuwan Cuningan portis.

14 Niin wastais hänen emändäns Seres/ ja caieki hänen ystärwäns hänelle: walmistettacon yri puu/ wistitähymmendä kynärätä corkia/ ja sano huomena Cuningalle/ että Mardochai sishen hirtetäisin / niins

menet iloifas Cuningan cansa pitoon. Se kelpais Hamanille/ ja puu walmistettiin.

Wers. 8. Tulcon Cuningas ja Haman) Se on ylistettäwä wacuus / ettei Drotning canna Hamain päälle hänen pois ollesans / waan cosca hän saapuilla on/ ja taita wastat edestäns. Se olis toiwottapa että caikilla herrain huoneis/ ja myös muilla olis seicaltainen hywätapa. W. 9. Eitä siastans liscastanut) Cadjo sup. cap. 372.

VI. Luce.

Cuningas anda luetta edesans Aicakirjoja/ ja löydä MardoCHAIN uscoliseri / v. 1. kysy huomeneltain Hamanille / mikä sille tehtämän pidäis/ jota Cuningas cunnioitta tahto/ v. 6. Haman sano: puetettacon Cuningaliseen caunifuxeen ja johdattetacon ymbdrins Caunungita Cuningan hewoisella/ etc. v. 7. Cuningas käski Hamain sitä tehdä MardoCHAIN / v. 10. Haman waicuroidze sitä, sangen suurest / ja walitta ystärwäns / v. 13.

Sinä yönä ei saanut Cuningas unda/ ja hän käski tuota aica ja muistokirjat / ja ne luettiin Cuningan edes. Niin löyettiin kirjoitettu/ cuinga Mardochai oli tietä andanut/ että cari Cuningan Samaripalwelitaita/ Bigthana ja Theres / jotca owen kynnyristä pidit waarin/ olit aicoinet heittä kätens Cuningas Abastweruxen päälle. Ja Cuningas sanoi: mitä cunniat eli hywä me olem MardoCHAIN sen edest tehnet? Niin sanoi Cuningan palweliat / jotca händä palwelit: ei ole hänelle mitän tapahdunut. Ja Cuningas sanoi: cuca cartanolla on? (sillä Haman käweli ulcona cartanolla Cuningan huonen edes/ sanoarens Cuningalle / että Mardochai piti hirtettämän sishen puuhun/ jonga hän oli händä warten walmistanut) Ja Cuningan palweliat sanoi hänelle: cadzos/ Haman seis cartanolla. Cuningas sanoi: tulcan sisälle.

Jä cuin Haman tuli / sanoi Cuningas hänelle: mikä sille miehelle pitä tehdä män/ jota Cuningas tahto cunnioitta: Ja Haman ajatteli sydämesäns: ketäst Cuningas paremmain cunnioitta cuin minua? Ja Haman sanoi Cuningalle: se mies jota Cuningas tahto cunnioitta/ Pitä tänne nouctaman/ ja puetettaman Cuningalisilla waatteilla / joita Cuningas idze pitä/ ja tuotaman se herooimen jolla Cuningas aja/ ja että Cuningalinen Cruunu pannaistin hänen pädhäns. Ja waattet ja hewoinen pitä annettaman yhden Cuningan Förstin kätteen/ että hän puetais sen miehen/ jota Cuningas tahto cunnioitta/ ja johdatta händä

Cuningas puu Estherille mitä hän tahto noa.

Haman mieli on pa... / ettei Mardochai cunnioitta händä.

Haman anda raketa hirsipuun MardoCHAIN.

Cuningas anda lute Aicakirja ja löydä MardoCHAIN händä waroiten.

Cuningas kysy Hamanille mitä sille pidäis tehdä män/ jota Cuningas tahto cunnioitta.

Hamanin tähtö cunnioitta Mardochoit oman duomions jalten.

Haman walitta sitä ostawillens.

Cuningas ja Haman tulewat taas Estherin tygö.

Esther rucoile / että hän ja hänen Cansans pelataisin Hamanin tuovist.

Haman hirtetään sijhen puuhun / jonga hän Mardochoit tendaruue oli.

Mardochoit asetaan Hamanin sijaan.

herwoisen päällä Caupungin catuilla / ja andada cuulutta hänen edelläs : näin pitä sille miehelle tehtämän / jota Cuningas tahto cunnioitta.

10 Cuningas sanoi Hamanille : kjruta ja ota waattet ja herwoinen nqneuing olet sanonut / ja tee nijn Mardochoin Judalaisen cansa / jota istu Cuningan portis / ja älä anna mitän puuttua caikista näistä cuins pu-

11 humut olet. Nijn Haman otti waattet ja herwoisen / ja puetti Mardochoin päälle / ja johdatti händä Caupungin catuilla / ja huusi hänen edelläs : näin sille miehelle tehdän /

12 jota Cuningas tahto cunnioitta. Ja Mardochoi palais Cuningan portijn / mutta Haman meni kjrust cotians murhettien / peite-tyllä päällä.

13 Ja jutteli emändällens Serexelle ja caikille ystävillens caicki mitä hänelle tapah-
nut oli. Nijn sanoit hänen wqssans ja hänen emändäns Seres hänelle : jos Mardochoi on Judalaisten siemenest / jonga edesä sinä olet ruwenmut langeman / nijn et sinä woi mitän händä wastan / mutta sinun täyty pe-

14 rätä hänen edesäns langeta. Cosca he wieslä parhallans hänen cansans puhuit / tulit Cuningan Camaripalweliat sijhen / ja kjrutit Hamanin pitoon / jonga Esther oli walmistanut.

Verf. 1. Et saanut unda) Et tapahui Jumalan hallituyest / että hänelle muistutettaisin Mardochoin uscollus / ja hän tulit pelastetui sija pahast / cuin Haman hänelle toisna päiwänä ai-
coinut oli. Ja on caunis opetus / cuinga / en caikein corckeman kdsiwarssi cohta astian täätä taita / omillens awuri ja jumalatto-
mille rangastuyest.

VII. Lucu.

Esther rucoile että Cuningas päädäis hänen ja hä-
nen Cansans hengellen / v. 1. Cuningas tyshy / cuca sen perän seis / v. 5. Hän sano : Haman / v. 6. Cuningas wihastu ja lähre ulos / v. 7. sisälleudnuans näte hän Hamanin callistawan idzens Drotningin puoleen / jota hän pahayui / v. 8. saa cuulla Hamanin rakendanen hir-
sipuun / johon hän käste hänen hirtettä / v. 9.

1 **E**tsca Cuningas tuli Hamanin cansa sijhen pitoon jonga Drotning Esther oli walmistanut.
2 Cuningas sanoi taas toisna päiwänä Estherille / sitteduin hän oli wqina tuonut : mitäs rucoilet Drotning Esther sinulles annetta / ja mitäs anot ? ehkä se olis puoli Cuningan waldacunda / se pitä tapahuman.

3 Drotning Esther wastais / ja sanoi : Cuningas / jos minä olen löytännyt armon sinun edesäs / ja jos Cuningan kelpa / nijn suocon minulle minun hengeni / minun rucoureini täh-

den / ja minun Cansalleni minun anomiseni tähdän. Sillä me olem myhdyt / minä ja minun Cansan / teloitetta / surmatta ja hu-
cutetta. Ja josca Jumala että me olisim myhdyt orixi ja ptecoixi / nijn minä olisim woi / eikä wihamiehen pidäis sittedän Cuningalle tekemän wahingota.

4 **C**uningas Ahaswerus puhui ja sanoi Drotning Estherille : cuca se on / eli cu-
sa se on / jota tohti sencaltaist ajatella tehdärens ? Esther sanoi : se wihamies ja waino-
ja on tämä paha Haman. Ja Haman pel-
jästy Cuningan ja Drotningin edes. Ja
5 Cuningas nousi wieraspidost ja wqnan ty-
kötä wihoisans / ja meni Salin tygö cartanol-
le. Ja Haman nousi ja rucoili Drotningi-
hengens edest : sillä hän näki hänellens ole-
wan walmistetun onnettomuden Cuning-
galda.

6 **J**a cosca Cuningas tuli jällens cartanol-
da Salin tykö / josa he olit rualla ollet / no-
jais Haman sille pengille jolla Esther istui :
Nijn sanoi Cuningas : tahtoco hän Drot-
ningille tehdä myös wäkiwolda / minun läs-
nä ollesani huones : cosca se sana tuli Cuningan suusta ulos / peittit he Hamanin castwoi.

7 **J**a Harbona / yri Cuningan Camaripal-
welioista / sanoi Cuningalle : cadzo / Hama-
in cartanolla seis yri puu wqstetäkymmen-
dä kynärätä corke / jonga hän teki Mardo-
choit warten / jota hywä puhui Cuningan
edest. Nijn sanoi Cuningas : hirtettäkö
hän sijhen. Nijn he hirttit Hamanin
sijhen puuhun / jonga hän teki
8 Mardochoit wasten / ja nijn asettui
Cuningan wiha.

Verf. 10. Jonga hän teki Mardochoit wasten) On sija caicki
todert tullut / cuin Psal. 7: 16. ja Prov. 26: 27. on : jota cuoppa
caitwa / hän puto sijhen / ja jota tiwen wieritid / hänen päällens se-
terid / ota sija sinä tohma waart / jota toisen wahingota edjit.

VIII. Lucu.

Cuningas anda Estherille Hamanin huonen / ja
Mardochoit aseretan Hamanin sijaan / v. 1. Drot-
ning rucoile sitä kasty Judalaisist palauttaman / v. 5. ta-
pahui / ettei Judalaiset ainoastans pelasteta / waan anne-
tan myös costa wihamiehillens / v. 9. Mardochoi lähre
Cuningan tykö Cuningalifis waatteis / v. 13. heidän
murhens käändy jocapaicas iloxi / v. 15.

1 **J**uä päiwänä andoi Cuningas
Ahaswerus Drotning Estherille
Hamanin Judalaisten wiholisen
huonen. Ja Mardochoi tuli Cuningan
eteen : sillä Esther ilmoitti mikä hän hänelle

2 oli. Ja Cuningas otti formuren forme-
stans / jonga hän Hamanilda otti / ja andoi
Mardochoaille. Ja Esther pani Mardo-
chaim Hamanin cartanon päälle.

3 **J**A Esther puhui vielä Cuningalle / ja
langeis hänen jalcains juuren / itki ja ru-
coili händä palauttaman Hamanin Agagi-
laisen pahutta / ja hänen anomistans cuin

4 hän oli ajatellut Judalaisille. Nijn Cuning-
gas ojseni cullaisen waldican Estherin puo-
leen. Ja Esther nousi ja seisoi Cuningan

5 edes. Ja sanoi: jos Cuningalle kelpa / ja
jos minä olen armon löytänyt hänen ede-
säns / ja jos se on Cuningalle sorvelias / ja
minä kelpaan hänelle / njn kirjoitettacoin ja o-
tettacoin tacaperin caicki Hamanin Meda-
thian Agagilaisen posan aicoumuskirjat / jotea
hän on kirjoittanut / että caicki Judalaiset

6 surmataisin caickis Cuningan maacunnis.
Sillä cuinga minä woin nähä sitä pahutta
cuin minun Canssalleni tulis? ja cuinga minä

7 woin nähä että minun sucucundan njn te-
loitetan? Nijn Cuningas Abaswerus sa-
noi Droning Estherille / ja Mardochoaille

8 Judalaiselle: cadzo / minä olen andanut
Estherille Hamanin huonen / ja hän hirtettiin
puuhun / että hän lassti kätens Judalaisten

9 päälle. Nijn kirjoitettacoin sijs teitin Judalai-
sten puolest Cuningan nimeen / njncuin te-
idze tahdot / ja painacat sinetti Cuningan

formurella: sillä se kirjoitus joca Cuningan
nimellä kirjoitetan / ja Cuningan formurella
sinetti painetan / ei sitä oteta tacaperin.

10 **S**illoin cudzuttin Cuningan kirjoittajat
colmandena Cuucautena / se on Si-
wan Cui / colmandena päiwänä colmatta-

hymmendä / ja kirjoitettiin juuri njncuin
Mardochai kasti / Judalaisten tygö / ja För-
stein tygö / maanswanhimmitten ja maacun-

nan päämiehen tygö / Indiast Ethiopian asti-
joita oli sata ja seidzemen colmattakymmendä
maacunda / heidän oman kirjoituxens jal-

11 ken / jocaidzen Canssan tygö heidän kielel-
läns / ja Judalaisten tygö heidän kirjoitu-
xens jälken / ja heidän kielelläns. Ja ne kir-

joitettiin Cuningas Abasweruxen nimellä /
ja sinetti painettiin Cuningan formurella / ja
hän lähetti kirjat herwoisilla / Cameleilla
ja nuoreilla Muuleilla ajawaisten cautta.

12 **J**oisa Cuningas salleri Judalaiset cusakin
Caupungis coota heitans / ja wariella heidän
hengens / ja teloitta / tappa / ja hucutta

caickein Canssain ja maacundain setawäen /
jotea heitä waiwaiste lapsinens ja waimoi-
nens / ja ryöstä heidän tarwarans. Yhtenä

13 päiwänä caickis Cuningas Abasweruxen
maacunnis / colmandenatoistakymmendä
päiwänä toifesta Cuusta toistakymmendä /
se on Cui Adar. Ja kirjois oli / että kasty

14 oli annettu caickyn maacundyn julistetta ca-
kille Canssoille / että Judalaiset olisit siinä
päiwänä walmis costaman wiholifillens.

15 **J**A Muuleilla ajawaiset sanansaattajat ajoit-
nopiast ja kyrust Cuningan sanan jälken / ja
se kasty lyötiin Cusanin linnas ylös.

16 **J**A Mardochai läxi Cuningan tyköä
Cuningalifis waatteis kellafis ja walleis /
ja suurella culdacruunulla / ja callilla lqnai-

17 sella hamella ja purpuralla / ja Cusanin
Caupungi iloidyi ja riemudyi. Sillä sinne
oli tullut walkeus ja ilo / riemu ja cunnia

Judalaisille. Ja caickis maacunnis ja Caup-
ungeis / joihin Cuningan sana ja kasty tuli /
oli ilo ja riemu Judalaisten keskellä / pito ja

hywät päiwät / ja monda maan Canssast tuli
Judalaiseri: sillä Judalaisten pelco tuli hei-
dän päällens.

IX. Lucu.

Judalaiset costawat wihamicillens ja tappawat hei-
dän mouda tuhatta / v. 1. tappawat kymmenen Ha-
manin poica / v. 7. ja hirttawät Estherin kastyin jälken / v. 13.
pitawät sitte juhla / v. 17. Esther ja Mardochai wahwi-
stawat kirjoituxilla / Judalaiset pitämän nämät päiwät
muistoy / v. 20. ja cudzuwat ne Purimyi / v. 26.

JA toisna Cuucautena toistakym-
mendä Adarin Cuulla / colman-
denatoistakymmendä päiwänä /

1 jona Cuningan sana ja kasty oli
tullut / että piti tehtämän juuri siinä päiwä-
nä / jona Judalaisten wiholifet toirwoit woi-

2 tarwans heitä / käändyi njn että Judalaiset
woitit heidän wiholifens. Nijn Judalai-
set cocoisit idzens Caupungeihins caickis Cu-

3 ningas Abasweruxen maacunnis / lasteman
kätens njden päälle / jotea heille pahutta tah-
doit / ja ei yrifän woinut seisoa heitä wa-

4 stan: sillä caicki Canssa pelkäs heitä. Ja
caicki maacundain päämiehet ja Förstie / ja
maanswanhimmat / ja Cuningan wircamie-

5 het ylistit Judalaisia: sillä Mardochai
pelco tuli heidän päällens. Ja Mardochai
oli suuri Cuningan huones / ja hänen sano-

mans cuului caickyn maacundyn / cuinga hän
menestyi ja tuli suurexi.

Nijn

Esther ru-
coile taas
Canssans
edest.

Kasty Ju-
dalaisit
palautetan.

Judalai-
sten murhe
käändy
ilori.

Judalaiset
costawat
wihamic-
hillens.

Purimin
juhlapäi-
wät asete-
tan tämän
muistoksi.

Sup. 3:7

5 Nyn Judalaiset löit caicki wihamiehens
miecalla / tapoit ja hucutit heidän / ja teit he-
6 dän cansans oman tahjons jälken. Ja Su-
7 sanin linnas löit Judalaiset wissi sata miestä
8 cuoliari / ja hucutit heidän. Wiela pääli-
9 seri tapoit he Parsandathan / Dalphonin /
10 Alpathan. Porathan / Adalian / Arida-
11 than. Parmasthan / Arissain / Aridain /
12 Wajesathan. Nämät kymmenen Hama-
nin poica / jota oli Medathanin poica Juda-
laisien wihamies : mutta ei he ruwennet he-
dän tarwaroihins.

11 S Illoin tuli tapettuiden luccu Susanin
12 linnaan Cuningan eteen. Ja Cuning-
gas sanoi Drotning Estherille : Judalai-
set orwat tappanet wissi sata miestä / ja hucut-
tanet heidän Susanin linnas / ja kymmenen
Hamanin poica : mitäs luulet heidän muisa
Cuningan maacunnis tehnen ? mitäs pyh-
dät sinulles annetta ? ja mitäs wiela anot
sinulles tehtä ?

13 Esther sanoi : jos Cuningalle kelpa / nynn
andacon myös Judalaisten huomena tehdä
Susanis tämän päiwäisen kästyn jälken /
että he hirttäisit kymmenen Hamanin poica
14 puuhun. Ja Cuningas käski nynn tehdä /
ja se käsky lyötiin Susanis ylös / ja kymme-
15 nen Hamanin poica hirtettiin. Ja Juda-
laiset cocoisit idzens Susanis / neliändenä-
toistakymmendenä päiwänä Adar Cuiusta /
ja tapoit colme sata miestä Susanis : mutta
heidän tarwaroihins ei he ruwennet.

16 Wetta muut Judalaiset Cuningan ma-
cunnis tulit cocon ja warjelit hengens /
saadaxens lepo wiholifildans / ja tapoit wi-
holifistans wissicahdetakymmendä tuhata-
17 ta / mutta ei he sattunet tarwaroihin. Se ta-
pahdui colmandenatoistakymmendenä päi-
wänä Adar Cuiusta / ja he lewäisit neliände-
natoistakymmendenä päiwänä sitä Cuiusta.

18 Sen he teit ilon ja pidon päiwäxi. Mutta
Judalaiset cum Susanis olit / tulit cocon
colmandenatoistakymmendenä ja neliände-
natoistakymmendenä päiwänä / ja lewäisit
wtdendenatoistakymmendenä päiwänä / ja
19 teit sen päiwän pidon ja ilon päiwäxi. Sen-
tähden Judalaiset jota asuit wähis Gau-
pungeis ja maan kylis / teit sen neliännetoi-
stakymmenennen päiwän Adar Cuiusta pi-
don ja ilon päiwäxi / ja lähetit lahjoja toinen
toisellens.

20 Ja Mardochai kirjoitti caicki nämät te-
got / ja lähetti kirjat caickille Judalaisil-
le / jota oli caickis Cuningas Abasweruren
maacunnis / sekä lähes että caurwas. Että
21 he ottaisit waстан ja pidäisit jocarwuosi sen
neliändenätoistakymmendenä ja wtdende-
natoistakymmendenä Adar Cuiusta. Nynn
22 päiwinä joina Judalaiset olit tullet lepoon
wiholifistens edest / ja siinä Cuiucutena / jona
heidän suruns on ilori kaändynyt ja heidän
murhens hywiri päiwäxi / että he ne pidäisit
ilo ja pitopäiwinä / ja lähettäisit lahjoja toi-
nen toisellens / ja jacaisit wairwaisille.

23 Ja Judalaiset otit waстан sen cum he en-
nen olit ruwennet tekemän / ja cum Mardo-
chai heidän tygöns kirjoitti. Milla tarwal-
24 la Haman Medathan Agagilaisen poica /
caickien Judalaisten wiholinen / oli ajatellut
hucutta caickia Judalaisia / ja andoi heittä
arpa murendaxens ja hucutaxens heitä.
Ja cuinga Esther oli mennyt Cuningan ty-
25 gö ja puhunut että hänen paha atcoimisens /
cum hän oli ajatellut Judalaisia waстан /
käättin kirjoitusten cautta hänen oman
pääns päälle / ja cuinga hän ja hänen poi-
26 cans ripustettin puuhun. Että he nämät
päiwät cudzuit Purim arwan nimen jälken /
ja mitä he olit idze nähnet / ja cuinga heille oli
tapahunut.

27 Ja Judalaiset sääsit sen / ja otit päällens
ja heidän siemenens päälle / ja caickien nhden
päälle / jota idzens annoit heidän tygöns /
ettei he hyljä niytä cahia päiwä / waan pitä-
28 wät ne jocarwuosi / nyncum ne olit toimitetut
ja kirjoitetut. Ettei näitä päiwä pitänyt
unhotettaman / mutta pidettämän heidän
lastens lapsilda / ja caickilda heidän siucun-
nildans / caickis maacunnis ja Caupungeis.
Nämät orwat Purimin päiwät / joita ei pida
hyljättämän Judalaisten seas / ja heidän
muistons ei pida unhotettaman heidän sie-
menesäns.

29 Ja Drotning Esther Abihailin tytär / ja
Mardochai Judalainen kirjoitti caickella
30 woimalla toiset Purimin kirjat. Ja lähetti kir-
jat caickille Judalaisille / sataan ja seidzemen-
colmattakymmeneen Abasweruren wal-
dacunnan maacundyn suloisilla ja ystärwäli-
31 sillä sanoilla. Wahwistaxens näitä Puri-
min päiwä / heidän määrätyillä aigoillans /
nyncum Mardochai Judalainen ja Drot-

Hamanin
pojat hirtte-
tän.

ning Esther oli heille walmistanet / niin
cuin he olit sieluns päälle ottanet ja sieme-
nens päälle / sen määrätyn paaston ja hei-
dän hui'ons. Ja Esther käski ja wälvösti
32 nämät Purimit menot / ja että ne piti kirjaan
kirjoitettaman.

Verf. 21. Että he ottaisit waistan ja joutuosi sen pidäisit
Jumalan sanas on se angarasti tieley / ettei pidä sihen lisätämän
eli wälvöttämää siitä / eikä utta jumalan palvelust aseretaman il-
man hänen kästeensä / sihen piä todottaman. Et Judalaiset tätä
waistan syödi tee / aseretaisans näitä juhlapäiviä : sillä ei he aseta
uidella tawalla Jumalata palvelda / että erinomaisesti näinä päi-
wini tule cocou / waan että he tietit idzens welcapääri kirjittämän
ja ylistämän Jumalata / siinä hywästä työstä cuin heille tapattu-
ut oli / miellistyvät he ainoastans tähän wapaan aiteaan / näinä
päiwinä siä yrimielisesti tetemän : joca aica ei mitän muuttanut
heidän menoistans.

X. LUCU.

Cuningas Abasweruksen regot / ja mihiingä cunniaan
Mardochai corgotetan / etc. on kirjoitettu Medein ja
Persian Cuningasten Aicakirjas.

A Cuningas Abaswerus lasti
weron maan päälle / ja luotoin
päälle merellä. Mutta caiki
hänen työns / woimans ja wälvö-
dens / ja Mardochai suuri cunnia cuin Cu-
ningas hänelle andoi / cadzo se on kirjoitettu
Medein ja Persian Cuningasten Aicakirjas.
Sillä Mardochai Judalainen oli toinen
Cuningas Abasweruksesta / ja wälvövä Juda-
laisten seas / ja otollinen weljeins paljouden
kestellä / joca edzei Canssans parast / ja
puhui parhain päin caiken hänen
siemenens puo-
lest.

Estherin Kirjan loppu.

Vanhan Testamendin toisen
osan loppu.

